

ÖĞRETMEN AĞI

FAALİYET RAPORU
2022

öğretmen
ağı

YÜRÜTÜCÜ

ANA DESTEKÇİLER

HAZIRLAYAN

Ekin Gürsu (Öğretmen Ağı)

YAYINA HAZIRLAYANLAR

Ekin Gürsu (Öğretmen Ağı),
Engin Doğan (MYRA)

TASARIM

Tuba Mücella Kiper (MYRA)

UYGULAMA

Gülderen Rençber Erbaş (MYRA)

İstanbul, Ocak 2023.

BAŞLARKEN

Öğretmen Ağı Genel Koordinatörü'nden

Eğitim Reformu Girişimi Direktörü'nden

Öğretmen Ağı Destekçilerinden

ÖĞRETMEN AĞI İLE TANIŞIN

Öğretmen Ağı Nedir?

Varlık Nedeni

Değişim Teorisi

Öğretmen Ağı Kolaylaştırıcı Ekip

Eğitim Reformu Girişimi Ekibi

Yönlendirme Kurulu Üyeleri

DEĞİŞİMİN ETKİSİ

Değişimin Verileri

Değişim Elçilerinin İnisiyatifi ve
Değer Üretimi

Değişim Elçisi Öğretmenlerin Tutkusu
Nereden Geliyor?

Ekosistem Bakış Açısı ile Eğitim ve Yaratıcılık

Eğitimi Dert Edinen Öğretmenler

#DEĞİŞİMÖĞRETMENLE

Ders Kitaplarında Mülteciler: “Mazlum,
Muhtaç, Misafirlerimiz” Raporu

Yaratıcı Özgüven Festivali 2022 |
#NeBuÖzgüven

Değişim Elçileri Yaz Buluşması 2022 |
#BirliktenUmutDoğar

Burası Tamamen Bizim Kampı 2022

Çeviri Topluluğunun Hikayesi: Kolektif Etki,
Ortak Değer

#DEĞİŞİM BİRLİKTE

Öğretmen Ağı'nın İşbirliği ve Kaynak
Geliştirme ile Gücüne Güç Kattığı Bir Yıl

Kuşlar Ne Düşünüyor?

Eylem Araştırmacı Öğretmen Programı
International Journal of Action Research
Sempozyumu'nda

Öğretmenler için Eleştirel Dijital Okuryazarlık
Zirvesi

Uygulamalı Bilim Eğitiminin Güçlendirilmesi:
LESTO Projesi

Öğretmenler Hayvan Hakları ve Çevre İçin
Papuduk ile Beraber Yola Çıkıyor

Çocuk Yaşta Erken ve Zorla Evliliklerin
Önlenmesi için Öğretmen Güçlenmesi Projesi

#PaylaşmaGünü 2022

Yaratıcı Özgüven Vikipedi'de

#DEĞİŞİM OKULDA

#Değişim Öğretmenle Hikayeleri

Öğretmenlerin Kitap Yazma Hikayesi

Türkiye'de "Öğretim Açığı" nı Anlamak:
Matematik Öğretmenlerin Gözünden

#DEĞİŞİMİN SESİ

ARKA PLAN

Öğretmenin Sesi ve Sıra-Dışı Konuşmalar
Podcastleri

Veri Görselleştirme Platformu

#NedenÖnemli Yazı Dizisi

Dijitalde Öğretmen Ağı ve Değişim
Öğretmenle Mobil Uygulaması

Öğretmenler İçin Eleştirel Dijital Okuryazarlık
Projesi FOX TV'de

FİNANSAL TABLO

Gelir Tablosu

Gider Tablosu

BAŞLARKEN

ÖĞRETMEN AĞI GENEL KOORDİNATÖRÜ'NDEN

EĞİTİM REFORMU GİRİŞİMİ DİREKTÖRÜ'NDEN

ÖĞRETMEN AĞI DESTEKÇİLERİNDEN

ÖĞRETMEN AĞI GENEL KOORDİNATÖRÜ'NDEN

Öğretmen Ağı'nda altı yılı geride bırakırken Ağ'ın varlık amacını her geçen gün daha da ispatladığını ve eğitim ekosisteminin ötesinde bir etki alanı olduğunu görüyorum.

Öğretmen Ağı yolculuğu, öğretmenlerin mesleki ve bireysel ihtiyaçlarına odaklanan, mesleki yolculuklarında hissettikleri yalnızlık ve kimi zaman çaresizliği ortadan kaldıracak bir öğrenme topluluğu oluşturma hedefi ile başladı. Bu hayal, gerçekleşmiş olmasının yanı sıra gün geçtikçe bir dayanışma ve işbirliği ağına dönüştü. Öğretmenlerin öncülüğü ve inisiyatifi başta olmak üzere, bu öncülüğü ve inisiyatifi kolaylaştıran ve adım adım ileri taşıyan Kolaylaştırıcı Ekip, işbirliği gerçekleştirilen paydaşlar ve Destekçi Vakıflar bir arada önemli bir ekosistem yarattı.

2022'de Öğretmen Ağı'nda hayata geçirilen çalışmaların aktarıldığı bu raporda pek çok örneğini bulacağınız faaliyetlerin görünen etkisinden çok daha önemlisi, tüm bu faaliyetler; ekonomik zorlukların, krizlerin, belirsizliklerin ve kutuplaşmaların olduğu zor bir ortamda gerçekleşti. Böylesi bir ortamda 2022 yılı, umudu inşa etmeye çalıştığımız ve dayanışmaya tunduğumuz bir yıl oldu.

Geçtiğimiz dönemlerde olduğu gibi bu yıl da Değişim Elçisi öğretmenler birbirlerinden beslendiler, güç aldılar ve birbirlerine güç verdiler. Yıl boyunca yoğun eğitim gündemi karşısında zorlanan öğretmenlerin iyi olma halini dilimizden inatla düşürmedik ve bunu mümkün kılacak yol ve yöntemleri beraber düşündük.

2022 yılı özellikle adhokratik topluluk inisiyatiflerinin arttığı bir yıl oldu. Değişim Elçisi öğretmenler, 23 farklı temada 43 adhokratik toplulukta çalışmalarını sürdürdü. Bu toplulukların odaklandıkları temalara baktığımızda eğitim odağında olmakla birlikte pek çok toplumsal meseleye dair söz üretildiğini görüyoruz. Yıl içinde kamusal eğitim ve yoksulluk, toplumsal cinsiyet eşitliği, ekoloji, öğretmenin iyi olma hali, çocukluk sosyolojisi, kapsayıcı eğitim ve mültecilik gibi pek çok temada bilgi üretildi. Ağ'da Değişim Elçisi öğretmenler toplumsal meseleleri ve eğitim ekosisteminin ihtiyaçlarını dert edinen katılımcı, akılcı, bilimsel yakla-

şım ya da çözümler oluşturarak yolumuza ışık tutuyorlar.

Ağ'ın faaliyetlerinin yaygınlaşması, sürdürülebilir bir yapının oluşturulması, dijital yetkinliklerin artırılması, farklı bölgelerdeki destekçilerin çoğalması 2023 yılının odakları arasında olacak.

Öğretmen Ağı'nın geride bıraktığımız bir yılını özetlemeyi hedeflediğimiz bu satırlardaki ulaşılan rakamların çok ötesindeki etkinin ve değişim hikayelerinin önümüzdeki dönemde de ülkenin her bölgesine erişmesi, içinde bulunduğumuz dayanışma, beslenme ve üretme ortamına ihtiyaç duyan her öğretmenin ve paydaşın katılımının günden güne artması ve eğitimde özne olan öğretmenlerin öncülüğünde kalıcı ve akılcı çözümler geliştirebilmek için; umutlu ve umurlu düşünmeye tutunarak birlikte üretmeye, paylaşmaya ve birbirimizden güç almaya devam etmek dileğiyle.

BUKET SÖNMEZ

Öğretmen Ağı Genel Koordinatörü

EĞİTİM REFORMU GİRİŞİMİ DİREKTÖRÜ'NDEN

Öğretmen Ağı'nın son bir yılını düşündüğümde ilk aklıma gelenler belirli faaliyetlerden ziyade Ağ'ın hissettirdikleri oldu. Uzun bir aranın ardından yüz yüze gerçekleşen etkinliklerdeki buluşucu coşku, yeni kurulan adhokratik topluluklar açıklanırken duyduğum merak ve heyecan, başlangıç aşamasını geride bırakmış, etkisi giderek daha görünür hale gelen; belki de en önemlisi, Değişim Elçilerinin, Öğretmen Ağı Destekçi Vakıflarının ve paydaşlarının ait hissettiği ve sahiplendiği bir topluluğun varlığının hissettirdiği güven. Çoklu krizlerin içinden geçtiğimiz, mevcutlara yeni krizlerin eklendiği, bunların bazısına ilişkin farkındalığımızın görece yeni oluştuğu, belirsizliklerle ve zorluklarla baş etmeye çalıştığımız bir dönemde bu saydığım duyguları da hissedebilmiş olmayı Öğretmen Ağı'nın yarattığı değerler içinde görüyorum.

Gerek adhokratik topluluklar gerek yıllardır her uygulamayla birlikte gözden geçirilip daha da geliştirilen araçlar ve etkinlikler, önceki yıllarda olduğu gibi 2022 yılında da öğretmenlerin inisi-

yatifiyle ve öğretmenlerin ortaya koyduğu ihtiyaçlar doğrultusunda geniş bir paydaş ağıyla bir arada düşünmeyi, öğrenmeyi ve üretmeyi sağladı. Öğretmen Ağı'nın son bir yılında, kolektif bir biçimde ele alınan konuların güncel ihtiyaçlara karşılık gelen bir çeşitlilik arz ederken; öğretmenin iyi olma halinin ve öğretmenlik mesleğinin itibarının tutarlı bir şekilde ve sürekli gündemde tutulması için çaba harcandığına tanık olduk. Covid-19 salgınıyla birlikte değişen koşulların ve ihtiyaçların, artan yoksulluğun ve derinleşen eşitsizliklerin öğretmenlerin yaşam ve çalışma koşullarını birçok açıdan etkilediği bu dönemde, bu çabaların ne kadar değerli olduğunun bir kez daha altını çizmekte yarar var.

2022 aynı zamanda, önceki yıllarda başlatılan işbirliklerinden, başta öğretmenler olmak üzere alandaki birçok aktörün yararlanabileceği çıktıların doğduğu, ayrıca kapsamlı ve ilham verici yeni işbirliklerinin başladığı bir yıldır. İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyoloji ve Eğitim Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (SEÇBİR)

ile birlikte hazırlanan Ders Kitaplarında Mülteciler: "Mazlum, Muhtaç, Misafirlerimiz" Raporu, uygulamalı bilim alanında Özyeğin Üniversitesi yürütücülüğünde ve çok ortaklı bir işbirliği olarak başlayan LESTO (Learn, Experience, Science, Together, Online) Projesi, UNFPA işbirliğiyle başlatılan Çocuk Yaşta Erken ve Zorla Evliliklerin Önlenmesi için Öğretmen Güçlenmesi Projesi bu işbirliklerinden ve çıktılardan sadece bazıları.

Tüm bu deneyimlerin sadece Öğretmen Ağı için değil, yürütücü ve destekleyici kuruluşlar ile eğitim alanındaki diğer paydaşlar için de önemli bir ilham, paylaşım ve öğrenme alanı sunduğuna inanıyorum. Bu alanları hep birlikte çoğaltmaya, coşkulu buluşmalara, merak ve heyecan uyandıran topluluk çalışmalarına eşlik etmeye, Ağ'da aidiyeti ve sahiplenmeyi güçlü bir şekilde hissederek bir arada olmaya devam etmek dileğiyle.

IŞIK TÜZÜN

Eğitim Reformu Girişimi (ERG)
Direktörü

ÖĞRETMEN AĞI DESTEKÇİLERİNDEN

CANDAN FETVACI

Aydın Doğan Vakfı Yürütme Kurulu Başkanı

Aydın Doğan Vakfı olarak 1996 yılından beri eğitim alanındaki faaliyetlerimizi sürdürmekteyiz. Eğitimde fırsat eşitliğini temel aldığımız bir vizyon ile her kız çocuğunun eğitimle ve bilimle kendini geliştirmesinin, spor ve sanat ile entelektüel kişiliğine katkı sağlamasının ülkemizin geleceğine ışık tutacağına inanıyoruz. Bu inancımız ile genç kadınların ve kız çocuklarının eğitime eşit katılımını ve devamlılığını sağlayacak destekler sunuyor, onların yaşam becerilerinde ve gelecek hayatlarında iyileşme gerçekleştirmek amacıyla çalışıyoruz.

Bugünün gençliğinin yarının liderleri olacağına olan inancımızla ilerlediğimiz çalışmalarımızda öğretmenlerin, hem ders içi hem ders dışı öğretimleri ile rol model olarak ilerledikleri bu yolda bizler de onların en büyük destekçisi olmaya devam ediyoruz. Öğretmenler, yerel

ve küresel ölçekte ilham verici gelecek nesiller inşa etmek için en önemli aktörlerdendir. Öğretmenlerimiz hem değişimin aracıları hem de değişimin özneleri olarak bizlere bu yolda her zaman ışık tutmaktalar. Toplumun dönüştürücü gücü olan öğretmenlere, kapsayıcı ve kaliteli eğitim ortamının sağlanması konusunda büyük görev düşer. Bu derece önemli bir role sahip olan öğretmenlerimizin destekçisi olmaktan her zaman mutluluk ve gurur duyduk.

Öğretmenleri merkeze alan ve onların birbirini beslediği, gelişimlerine katkı sağladığı ortamı oluşturan Öğretmen Ağı'nın da destekçisi olmak Vakfımız için son derece anlamlı ve eğitimle ilgili faaliyetlerimiz içinde önemli bir yeri var. Türkiye'nin önde gelen 6 vakfının desteğiyle, çalışmalarını gerçekleştiren Öğretmen Ağı, farklı disiplinlerden pek çok paydaşla işbirliği

geliştirerek, dahil olan herkes için öğrenme ortamı oluşturmaktadır. Bu şekilde birbirinden güç alan ve birbirini geliştiren ortamın, öğretmenlerimiz için son derece değerli olduğunu düşünüyoruz. Ayrıca sivil toplum alanında farklı kurumların bir araya gelerek aynı amaç doğrultusunda çalışmalarının önemli bir model oluşturduğunu ve bu modelin farklı alanlarda yaygınlaşmasının bir güç birliği oluşturarak, yaratılan etkinin de artacağına inanıyoruz.

Ağ'a dahil olan öğretmenlerimizin sayısı arttıkça; birbirini besleyen, dönüştüren öğretmenlerimiz ülkemizin her yerinde görev almaya devam ettikçe eğitim sistemi üzerinde olumlu etkilerini hızla görmeye başlayacağımızı düşünüyoruz ve bu düşünceyle Öğretmen Ağı'na çalışmalarında başarılar diliyoruz.

FERHAT KENTEL

Bir Arada Yaşarız Toplumsal Araştırmalar ve Eğitim Vakfı (BAYETAV) Genel Koordinatörü

Bir Arada Yaşarız Toplumsal Araştırmalar ve Eğitim Vakfı (BAYETAV) olarak Öğretmen Ağı ile 2021 yılından beri işbirliğimiz ve karşılıklı desteğimiz sürüyor. Bu süre içinde bu ilişkiden çok şey öğrendik. İnsanın insanla, insanın doğayla “bir arada yaşaması”nın hem gayet mümkün ve hem de elzem olduğunu anlatmaya çalışan

vakfımızın temel işlevlerinden biri olan “eğitim” alanında da öğretmenlerin ne kadar hayati bir öneme sahip olduğunu gördük.

Biliyoruz ki, insanın çevresiyle kurduğu çoğul ilişki ne kadar kibirsiz ve tevazu içeren bir ilişki olursa, hem bir arada yaşamak hem de karşılıklı öğrenmek bir o kadar mümkün olur.

Doğadaki “biyoçeşitlilik” sadece bir kavram ya da kelime değil; biyoçeşitlilik hem hayatın kendisi hem de insanlar için muhteşem bir metafor. Doğadaki neredeyse her canlı bir diğerinin sebebi ve sonucu. Son tahlilde, neredeyse hiçbir canlının diğer canlılar olmadan yaşama imkânı yok. Her bir canlı doğanın o muhteşem karmaşasına hayati bir katkıda bulunuyor ve o karmaşadan besleniyor. İklim krizlerinin, doğal felaketlerin “kapımızda” değil, bizzat evimizin içini kasıp kavurduğu yaşadığımız çağda, insanların önünde duran en önemli mesele belki de kendini her şeye muktedir gören “tanrı-insan” iddiasından vazgeçmek gibi görünüyor.

İnsan, doğa üzerindeki mutlak efendi iddiasından vazgeçmek zorunda ama aynı zamanda herhangi bir konuda sermayesi daha güçlü olan

insanlar da başka insanlar üzerinde efendilikten vazgeçmek zorunda. İşte doğadaki biyoçeşitlilik gibi, toplumun her alanında, “çeşitlilik” içinde her bir insan tekinin diğerlerine katacağı bir anlam var. Herkesin bir başkasından “öğreneceği” bir şeyler var.

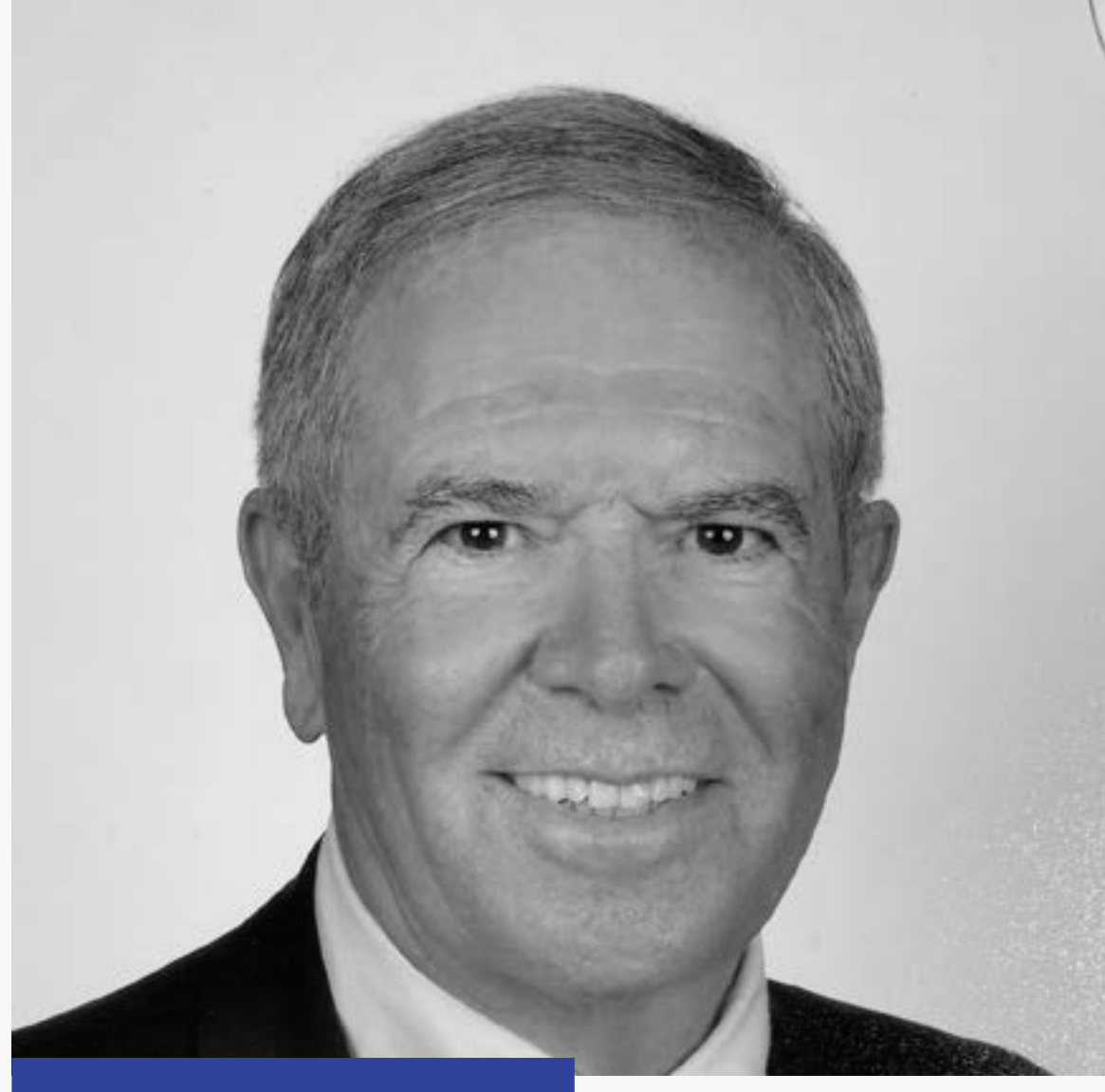
İnsanlığın çok eski çağlarından beri, kuşkusuz “yönetim” ve “iktidar” bir tür bilginin toplulukların bireyelerine öğretilmesiyle mümkün oldu. Bilgi ya da yönetim için gerekli bilgi, sosyalizasyon ve dolayısıyla iktidar için vazgeçilmez bir unsurdu. Güçlülerin öğrettiği bilgi sorgulanamaz bir bilgi oldu. Modern çağlarda ise bilginin üretimi ve iktidar için kullanımı çok daha sofistike biçimler aldı. Eskiden dini kurumlar, toplumu “kutsallıklar” altında yönetirken, modern toplum da “rasyonalite” altında kendi kutsallıklarını üretti. İlerleme, kalkınma gibi kavramlar, toplumun ortak rüyalarının, yeryüzü cennetlerinin şifreleri oldu. Bu şifreleri hayatın her alanına yayması beklenen meslek ise öğretmenlik oldu. Öğretmenlik “kutsal” bir meslek oldu.

Ancak modernliğin ve ona bağlı olarak ulus-devletlerin de krizlerle iç içe yaşadığı bir zaman di-

liminde öğretmenlik de ilk zamanlarının aksine, kriz halinde bir meslek görünümü sunuyor. İlk zamanlarının aksine gerek devletler gerekse toplumsal kesimler nezdinde ciddi bir saygı erozyonuna uğrayan öğretmenler bugün ciddi bir “yalnızlık” duygusu yaşıyorlar.

İşte bu yalnızlık duygusundan çıkmanın ve öğretmenliğe yeni bir anlam ve nefes katma çabaları da gene öğretmenlerden geliyor. “Öğretmen Ağı”, öğretmenlerin bu yalnızlık duygusundan çıkmaları için ilham verici bir platform sunuyor. Bu platform, öğretmenin rolünü yeniden tartışarak, hayatın çeşitliliğinde olduğu gibi, her bir öğretmenin de diğerlerinden bir şeyler öğrenebileceği ve bu sayede öğretmenin “yalnızlık” duygusundan çıkıp, yeniden güçlenebileceği fikrinin serpilip gelişmesine hizmet ediyor.

İnsan, doğa ve sanat arasındaki denklemi, eğitimle birlikte düşünerek, “bir arada yaşarız” diyen Vakfımız, “Öğretmen Ağı” ve öğretmenlerin yaratıcı, umutlu ve eleştirel düşünce ve bunlara bağlı olarak, sorunlara birlikte yaratıcı çözümler bularak yürüdükleri yoldan esinlenmeye devam ediyor.

ALPARSLAN TANSUĞ

Enka Spor, Eğitim ve Sosyal Yardım Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi

1983 yılında kurulan ENKA Spor, Eğitim ve Sosyal Yardım Vakfı spor, eğitim ve kültür sanat ile iç içe bir ortamda eğitilmiş; çağdaş, üreten, sorgulayan ve potansiyelini ortaya çıkaran bireyler yetiştirmeyi ana hedef olarak kabul etmiştir. Bu faaliyetlerin dışında vakfımız; Türkiye Üçüncü Sektör Vakfı (TÜSEV), İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSV), Eğitim Reformu Girişimi (ERG) ve

Öğretmen Ağı gibi sivil toplum kuruluşlarının çalışmalarına da desteklerini sürdürüyor.

Belli bir süre sınıflarda ders anlatan öğretmenlerimiz, eminim ki, bu meslekte yaşanmışlıkların ne kadar değerli ve ne kadar önemli olduğu konusunda hem fikir olacaklardır. Öğreteceğiniz konunun akademik ya da müfredat konusuna ne kadar hakim olsanız da öğrencilere aktarımında, öğrencilerle iletişim kurmada bu yaşanmışlıklar anahtar görev üstlenmektedir. Öğretmen Ağı ile bu yaşanmışlıkların paylaşımını çok değerli buluyoruz. Sevgi nasıl paylaşıldıkça büyüyor, üzüntüler nasıl paylaşıldıkça azalıyor, bu yaşanmışlıkların paylaşımı ile öğretmenlerimizin mesleki yeterlikleri artıyor, meslek riskleri azalıyor.

Öğretmenler arası paylaşımlarda adhokratik topluluk kavramı belki de Öğretmen Ağı'nı bugüne kadar öğretmenleri desteklemek amacıyla kurulan çeşitli sivil toplum kuruluşlarından farklı kılmaktadır. Öğretmen Ağı bünyesinde tanışan öğretmenler, yaşadıkları çeşitli sıkıntıları veya iyi örnekleri bu topuklarla rahatlıkla paylaşmakta, diğer meslektaşlarının da faydasına rahatlıkla sunmaktadır.

Yukarıda yer alan “paylaşım” olgusu ana tema olunca, bugüne kadar Öğretmen Ağı olarak kaç öğretmene ulaşılabildiği, kaç öğretmenin kalbine dokunulabildiği konusuna değinmek ve önemsemek gerekiyor. Ağ'ın fikir olarak olgunlaştığı ilk zamanlardan beri önemli hedeflerinden biri olan ne kadar öğretmene ulaşılabildiği bana göre her zaman üzerinde durulması gereken hedeflerden biridir. Öğretmen Ağı'nda yer alan öğretmenlerimizi branşlar bazında incelediğimizde sınıf öğretmenlerimizin sayısı bizleri sevindirirken tüm branşlarda bu sayılara ulaşılmasını diliyoruz.

Yaygınlaşma yani görünürlük ve duyulurluk için günümüzün vazgeçilmez iletişim kanalları olan sosyal medyanın Öğretmen Ağı tarafından 2022 yılında oldukça etkili kullanıldığını görmekteyiz. Gerek sosyal medya sayfaları gerekse Değişim Öğretmenle mobil uygulaması gibi dijital araçlar öğretmenlerin Ağ çalışmalarına erişimlerini kolaylaştırmaktadır.

Değişim Elçileri, Ağ'ın olmazsa olmazları. Öğretmen Ağı çalışmalarına hiçbir menfi beklentisi olmadan, ülkemizin eğitim öğretim seviyesinin ve öğretmen itibarının iyileşmesi kaygıları

ile 2022 yılında gönülden destek veren Değişim Elçilerine de teşekkür etmeden geçemeyiz. Her zaman ilk kıvılcımı yakan, işler rutine döndüğünde heyecanı tazeleyen gönül elçilerimiz oluyor.

Öğretmen Ağı'nın gelecek hedefleri ile ilgili olarak birkaç söz söylemek gerekirse; nesnelere interneti, bulut hafıza, yapay zeka kavramlarının her geçen gün hayatımıza daha fazla girdiği, eğitim öğretimde sanayi devrimiyle hayatımıza yerleşen bina, okul, derslikte; anlatan, dinleyen çerçevelerinden ayrıştığı hayatımızda öğretmenlerin bu değişime ayak uydurmasını desteklemek için yapılacak çalışmalar önemsendiğimiz diğer bir husustur. Dijital dünyada daha fazla vakit geçiren öğrencilerimizin iç motivasyonlarını yükseltecek metotları ve eğitimde kullanılacak materyalleri yeniden düşünmeliyiz. Evrensel değerleri kazandıkça yaşayacakları huzuru ve daha fazla insan olmanın vereceği hazzı onlara yaşatacak etkinlikleri, kısacası asıl başarının ne olduğunu onlara daha iyi anlatacak süreçleri tasarlamalıyız.

Öğretmen Ağı'nda emeği olan herkese teşekkür ediyoruz.

ŞAHİKA ÖZCAN ORTAÇ

Mehmet Zorlu Vakfı Yürütme Kurulu Üyesi

Mehmet Zorlu Vakfı olarak, daha iyi bir gelecek ve yaşanabilir dünya hayalimizi gerçekleştirmek hedefiyle Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nın sosyal etki gücü en yüksek maddelerinden biri olarak gördüğümüz nitelikli eğitimi destekliyor, toplumsal yatırım alanındaki çalışmalarımızın odağına alıyoruz. Gezegenimizin içinden geçtiği değişim sürecinde; sürdürülebilir büyüme, toplumsal ve ekonomik refah için vicdanlı, donanımlı, akıl ve bilim ışığında yetişmiş, yaratıcı ve yetkin nesillere her zamankinden daha çok ihtiyaç duyduğumuzun farkındayız. Bu da, dünyayı daha iyi bir yer kılma ve değiştirme azmi, isteği olan gençlere ihtiyaç duydukla-

rı bilgi ve yetkinliği aktarabilecek, rehberlik edecek çok değerli öğretmenlerimizin varlığıyla mümkün.

Öğretmenlerimizin, yeni neslin mutluluğu ve başarısında üstlendikleri bu kritik rol, Mehmet Zorlu Vakfı olarak bizi öğretmenlerimizle daha yakından çalışmaya yönlendiriyor. Bu anlamda aydınlık yarınların inşasında kritik öneme sahip liderlerin yani öğretmenlerin, hem bireysel hem mesleki anlamda güçlenmesi için çalışmalar yürüten Öğretmen Ağı'nın faaliyetlerini çok kıymetli buluyor, ilk günden bu yana süren işbirliğimizden büyük mutluluk duyuyoruz. Öğretmen Ağı'nın ha-

yata geçirdiği projelerle eğitim ekosisteminde yarattığı etkiyi, sivil toplum, kamu, özel sektör ve akademi işbirliğinden beslenen ortak akıl platformunu, Zorlu Grubu'nun sürdürülebilirlik vizyonu Akıllı Hayat 2030'un temel değerlerinden olan radikal işbirlikleri yaklaşımına örnek bir model olarak değerlendiriyoruz. Her geçen gün bu etkinin büyüdüğünü görmek bizi daha iyi bir gelecek adına umutlandırıyor. İnsan odaklı ekosistemlerin ve radikal işbirliklerinin yaratabileceği yüksek etkiye ve dönüştürücü güce inanan bir kurum olarak, Öğretmen Ağı'nı desteklemeye devam edeceğiz.

NEVGÜL BİLSEL SAFKAN

Sabancı Vakfı Genel Müdürü

2022 pandeminin etkisini hissetmeye devam ettiğimiz, iklim acil durumu, savaşlar, ekonomik kriz gibi sebeplerle belirsizlik ve güvensizlik duygularının arttığı bir yıl oldu. Öğretmenler de eğitimin temel aktörleri olarak bu sorunların yansımalarıyla her geçen gün karşılaşmaya devam ediyor, bu sorunların çözümüne katkı sunmak için önemli bir sorumluluk üstleniyorlar.

Toplumsal sorunların çözümünde eğitimin öncelikli bir alan olduğu ve öğretmenlerin de bu alanda en etkili aktör olduğu bilinciyle Sabancı Vakfı olarak, Öğretmen Ağı'nı 2018 yılında faaliyetlerine başladığından bu yana destekliyoruz.

Çünkü yaklaşık 50 yıldır tüm bireylerin haklardan eşit yararlandığı bir toplum vizyonuyla; kadınlar, gençler ve engelli bireyleri odağımıza alarak çalışıyoruz. Kız çocuklarının eğitime erişimi, erken yaşta ve zorla evliliklerin önlenmesi, kapsayıcılık, erişilebilirlik, iklim acil durumu gibi birçok alanda dönüşümü sağlamaya yönelik hak temelli çalışmalara destek verirken öğretmenlerin en önemli paydaşlarımızdan biri olduğuna inanıyoruz.

Bu inançla köylerde, kentlerde, kısacası Türkiye'nin her yerinde, farklı kademelerden öğretmenlerle; kapsayıcılıktan toplumsal cinsiyet eşitliğine, sosyal duygusal öğrenmeden teknolojiye kadar birçok alanda çalışmalar yürütüyoruz.

2022 yılında da bu alanlarda çalışırken yarattığımız etkiyi büyütebilmek için Öğretmen Ağı ile birçok kesişim noktası yakalamayı başardık. Bu yıl Fark Yaratanlar Programı kapsamında desteklediğimiz, Şırnak'ta çocukların bilime ve astronomiye ilgisini artırmak ve merak duygularını uyandırmak için bir değişim hareketi başlatan fen bilimleri öğretmeni Erdinç Erdem Bakkal, programa dahil olduktan kısa bir süre sonra Öğretmen Ağı ile tanıştı. Ağ'da meslektaşlarıyla bir araya gelerek hem kendi deneyimlerini paylaşma fırsatı buldu hem de Ağ'ın sunduğu farklı araçlarla kendisi de öğrenmeye ve çalışmalarını geliştirmeye başladı.

Bir diğer ortaklaştığımız çalışma ise Papuduk çocuk kitapları oldu. Çocuklara temel hayvan hakları ve ekoloji konusunda bilgiler verme hedefiyle geliştirdiğimiz kitap serisini yaygınlaştırmak için ilk başvurduğumuz yerlerden biri yine Öğretmen Ağı oldu. Papuduk kitaplarının temel kazanımları ve ele aldığı meseleler etrafında başta öğretmenler olmak üzere tüm yetişkinler tarafından kullanılabilir,

kapsayıcı bir rehberin hazırlığı için Öğretmen Ağı Değişim Elçileri arasından oluşturulan bir ad hoc topluluk ile çalışmalarımız sürüyor. Öğretmenlerin sunacağı katkının yarattığımız etkiyi büyütmemiz için çok önemli bir fırsat sağlayacağına inanıyoruz.

Bu örnekler, destekleyen kuruluşlar olarak ne kadar doğru bir alana katkı yaptığımızı ve Öğretmen Ağı'nın yıllar içinde, etkimizi büyütebilmemiz için ne kadar önemli bir adres hâline geldiğini gösteriyor.

Öğretmen Ağı'nın yenilikçi bir model olarak büyüüp gelişmesi için çalışan Kolaylaştırıcı Ekibe, destekleyen tüm paydaşlara ve bu birlikteliğe değer vererek dahil olan, çalışmalara katkı sunan tüm öğretmenlerimize teşekkür ediyorum. Cumhuriyetimizin 100. yılına girerken eğitimden başlamak üzere tüm alanlarda cumhuriyetin değerlerine sahip çıktığımız, ayrımcılıktan uzak, kapsayıcı, adil bir dünyaya işbirliği içinde katkı sağlayabildiğimiz nice yıllar diliyorum.

OĞUZ TOPRAKOĞLU

Vehbi Koç Vakfı Genel Müdürü

Vehbi Koç Vakfı olarak, yaşamın en temel gereksinimleri olan eğitim, kültür ve sağlık alanlarında yönetimini üstlendiğimiz kurumlar, desteklediğimiz projeler ve düzenli programların yanı sıra; burs imkânları ile de Türkiye'nin daha hızlı gelişmesine destek olmayı amaçlıyoruz.

Eğitim, bizim temel çalışma alanlarımızdan öncelikli olanı. Anadolu'nun dört bir yanına dağılmış olan, "Yap, devret, sahip çık." ilkesiyle Millî Eğitim Bakanlığı'na devredilen 17 okulumuz,

yine Türkiye'nin dört bir yanındaki üniversitelerde eğitim gören 5.377 bursiyerimiz bulunuyor. Vehbi Koç Vakfı olarak bu projelerimizle eğitimde fırsat eşitliğini sağlamayı amaçlıyoruz. Bununla kalmıyor, Vakfımıza bağlı kurumlarımızda her daim mükemmeliyeti ve model olmayı hedefliyoruz. Kurumlarımızdan olan Koç Üniversitesi, 2022 yılında dünyanın en büyük inovasyon ve araştırma programı olan "Ufuk 2020" kapsamında, Türkiye'de En Başarılı Kurum Ödülü'nü aldı. Üniversitemiz bu ödüle, hayata geçirdiği 54 proje ile Türkiye'deki üniversiteler arasında en fazla sayıda proje üreten ve toplamda 24 milyon avro ile en yüksek fon desteğini alan üniversite olması nedeniyle layık görüldü. Bu genel başarının ötesinde, Koç Üniversitesi akademisyenlerince yürütülen ve Avrupa Komisyonu tarafından toplamda 6 milyon avro ile fonlanan üç proje de en başarılı projeler arasında ödüle layık bulundu. Bunun yanı sıra her yıl K12 okulları arasında en prestijli kurumlardan biri olan Koç Okulumuzun yeni binasını "geleceğin okulu" vizyonu ile tasarladık ve okulumuzun açılışını 2022 eğitim yılı başlangıcında gerçekleştirdik. Binamız, öğrenci merkezli eğitim felsefesi doğrultusunda her biri 54 ila 79 met-

rekare arasında değişen 43 öğrenme stüdyosu, yaşam alanları, ofisler ve sosyal ortak alanlarıyla; farklı kullanıcıların ihtiyaç ve beklentilerine göre şekillendirildi. Yenilikçi ve özgün yansımalar arasında "yönsüz stüdyo" tasarımları, esnek kullanıma uygun mobilyalar, sınıf içi hiyerarşinin kırılmasına yönelik tasarımlar, "içeride/dışarıda" hissini sağlayan gün ışıklı ve doğrudan dış bahçeler ile bağlantılı öğrenme mekânları, okulun sürdürülebilir gelişim ve değişim odağı ile desteklendi.

Bir başka projemiz olan ve 2019 yılında açılışını gerçekleştirdiğimiz Beykoz Koç Model Ortaokulu ise hem yapısı hem de eğitim sistemiyle Türkiye çapında yaygınlaşmasını umduğumuz modellerimizden biri.

Vehbi Koç Vakfı olarak tüm faaliyetlerimizde en iyiye örnek olarak, sürdürülebilir ve tekrarlanabilir modellerle ülkemize fayda sağlamak için çalışıyoruz. Bu doğrultuda, öğretmenlerin mesleki ve kişisel anlamda güçlenmeleri için çaba gösteren, yarattıkları modellerle karşılaştıkları problemlere çözümler üretmelerini sağlayan Öğretmen Ağı'na kuruluşundan beri destek veriyoruz.

Mustafa Kemal Atatürk'ün "Cumhuriyet sizden fikri hür, vicdani hür, irfanı hür nesiller ister." diyerek büyük bir sorumluluk verdiği tüm değerli öğretmenlerimizin iyi olma hallerini önemsiyoruz. Türkiye'nin 57 şehrinde 665 Değişim Elçisi öğretmen ile Öğretmen Ağı'nın genişlemesini desteklemek, etkinliklerinin yaygınlaşmasına vesile olmak üstümüze vazife.

Vehbi Koç Vakfı olarak eğitim, her zaman bizim temel çalışma alanlarımızdan biri olacak. Bu alanda altyapı yatırımlarının yanında kaliteye, içeriğe ve kapasiteye yatırım yapmak artık çağımızın vazgeçilmez gerekliliklerinden biri. Bu perspektifte, kurum olarak, bu alana yaptığımız yatırımlarda fiziksel kapasiteyi artırmanın yanında içeriğe yatırım yapmayı da her zaman ön planda tutuyoruz. Eğitim Reformu Girişimi (ERG) ile başlayan ve Türkiye'nin en önemli vakıflarının işbirliği yapmasına vesile olan bu hareketin parçası olmaktan mutluluk duyuyoruz. Öğretmen Ağı'nı sadece hayırseverlik faaliyetlerimizi gerçekleştirdiğimiz bir oluşum değil, bir paydaşımız olarak görüyoruz. Önümüzdeki dönemlerde de işbirliklerimizin artarak devam etmesini temenni ediyoruz.

ÖĞRETMEN AĞI İLE TANIŞIN

ÖĞRETMEN AĞI NEDİR?

VARLIK NEDENİ

DEĞİŞİM TEORİSİ

ÖĞRETMEN AĞI KOLAYLAŞTIRICI EKİP

EĞİTİM REFORMU GİRİŞİMİ EKİBİ

YÖNLENDİRME KURULU ÜYELERİ

ÖĞRETMEN AĞI NEDİR?

Öğretmen Ağı; öğretmenlerin, meslektaşları ve farklı disiplinlerden kişi ve kurumlarla bir araya gelerek güçlendiği bir paylaşım ve işbirliği ağıdır. Eğitim Reformu Girişimi'nin yürütücülüğünü üstlendiği Öğretmen Ağı, Türkiye'de, eğitim alanında faaliyet gösteren öncü 6 Vakıf; **Aydın Doğan Vakfı, Bir Arada Yaşarız Eğitim ve Toplumsal Araştırmalar Vakfı (BAYETAV), Enka Vakfı, Mehmet Zorlu Vakfı, Sabancı Vakfı** ve **Vehbi Koç Vakfı** tarafından desteklenir.

Ağ, “Bizden bir şey olmaz.”, “İcat çıkarma şimdi.”, “Bu yollardan geçtik.”, “Zaten bildiğim şeyler.” gibi kalıpların kırılabileceğine ve değişimin, öğretmenler adına değil öğretmenlerle birlikte başladığına inanır. Farklı disiplinlerle etkileşimden beslenerek, eğitime dokunan paydaş kişi ve kurumlarla işbirliği geliştirerek ve hayat boyu öğrenme anlayışını benimseyerek, öğretmenlerin ve Ağ'ın bir parçası olan herkesin bir arada ürettiği bir öğrenme topluluğu oluşturur.

Öğretmen Ağı çalışmaları, 4 ana prensibe dayanarak yürütülür:

İşbirliği geliştirerek: Öğretmenlerin kişisel ve mesleki gelişimi, hem meslektaşlar arası hem de öğretmenlerin başka kişi ve kurumlarla bir araya gelmesini gerekli kılar; çünkü karşılaştığımız hiçbir problem, tek başımıza çözebileceğimiz kadar basit değildir. Bu yüzden bir problemle karşılaştığımızda, bir ihtiyacımız olduğunda, uzmanlık ve becerimizi paylaşmak ya da ilham almak için işbirliği geliştirilir. İşbirliği geliştirdikçe, “yalnızlık hissi” azalır.

Öğretmenler adına değil, öğretmenlerle birlikte: Öğretmenlerin mesleki ve kişisel olarak güçlenmesi, öğretmenlerin yaparak öğrendiği bir toplulukta mümkün olur; çünkü öğretmenlerin ihtiyaçlarına yine en iyi öğretmenlerin kendisi cevap verebilir. Bu yüzden Öğretmen Ağı'nda öğretmenlerin ihtiyaçlarını belirleyen yine öğretmenlerin kendisidir. Öğretmen Ağı adına alınan kararlarda ve Ağ'ın yürüttüğü tüm çalışmalarda, hem tasarım hem de uygulama aşamasında öğretmenlerle birlikte hareket edilir.

Disiplinlerarası etkileşimden beslenerek: Eğitimle doğrudan ilgisi olsa da olmasa da herkes öğretmenlerin güçlenme yolculuğuna katkı sunabilir. Mimarların, mühendislerin, tasarımcıların, psikologların, sanatçı ya da sosyologların öğretmenlerden; öğretmenlerin de farklı disiplinlerle etkileşimden öğreneceği çok şey var. Bu yüzden, katkı sunmak ve öğretmenlerle birlikte üretmek isteyen herkese Öğretmen Ağı'nın kapısı açıktır.

Hayat boyu öğrenme anlayışıyla: Öğretmen Ağı'nda herkesin birbirinden, deneyimlerinden öğreneceği bir şey vardır. Bu nedenle kimse kimseye eğitim vermez. Öğretmen Ağı, farklı alanlarda çalışmalar yapan irili ufaklı adhokratik toplulukların bir araya gelmesinden oluşan; ortak değerleri ve kaynakları paylaşan büyük ve sürdürülebilir bir topluluktur. Topluluğun bir parçası olan herkes, engellere karşı mücadele etme gücü edinir. Yaratıcılığını ortaya çıkarır, merakının peşinden gider ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirir. Ağ var oldukça, bu büyük topluluğa dahil olan herkes birbirinden güç almaya devam eder.

[“Burası bizim için ulaşmak istediğimiz ütopyamızın ön gösterimi. Eşitler arasındaki ilişkinin en güzel yaşandığı yer. Çocuğun çocuktan öğrendiği gibi, öğretmen de öğretmenden öğreniyor. Yıllarca mesleki gelişim adına verilmek istenenler kolaylıkla deneyim paylaşımı ile yapılabiliyor. Tanımın güzelliğine ve eşitliğine bakar mısınız? Ben de olan deneyimi seninle paylaşıyorum ve böylelikle deneyimin ulaşacağı yerleri çoğaltıyoruz.” Özlem Ünal, Fen Bilimleri Öğretmeni, Öğretmen Ağı Değişim Elçisi](#)

VARLIK NEDENİ

Herkesi kapsayan, nitelikli eğitim hepimizin ortak hayali. Bu hayali gerçekleştirmenin yolu ise öğretmenlerden geçiyor.

“Çünkü, öğrenmenin belirleyicileri üzerine gerçekleştirilen araştırmaların da gösterdiği gibi, öğretmenler öğrenme üzerindeki en belirleyici okul kaynağı ve öğretmen niteliğinin sadece öğrenci başarısıyla değil bireylerin uzun vadede üretkenlikleri ve gelirleriyle ilişkili olduğunu gösteriyor.”¹

¹ ERG (Eğitim Reformu Girişimi) (2015, 10 Nisan). Öğretmen Politikalarında Mevcut Durum ve Zorluklar. Aralık 2020, <https://www.egitimreformugirisimi.org/yayin/ogretmen-politikalarinda-mevcut-durum-ve-zorluklar/>

DEĞİŞİM TEORİSİ

Çocukların gelişimi üzerinde eğitim ekosisteminin en etkili aktörleri olan öğretmenler sosyal, ekonomik, politik ve teknolojik faktörlerden nasıl etkileniyor? Türkiye’de öğretmenlerin koşulları nasıl? Mesleki ve kişisel gelişimlerini sağlamak için hangi kaynaklara sahipler?

Bu soruların cevabını bulmak için, *Eğitim Reformu Girişimi (ERG)*, *ATÖLYE* ile işbirliği ve *Vehbi Koç Vakfı*’nın desteğiyle Eylül 2014-Nisan 2015 arasında “*Öğretmen Araştırması*” yürüttü. Araştırmanın sonuçları şunları gösteriyordu:

Öğretmenler sosyal, ekonomik, teknolojik ve politik faktörlerin kendi üzerlerinde baskı yarattığını ve güçsüz olduklarını düşünüyor.

Mesleki ve kişisel gelişimleri için sunulan kaynakları yetersiz buluyor.

Öğretmenlik mesleğinin saygınlığını yitirmesinden rahatsız oluyor.

Otonomi eksikliği duyuyor.

Meslektaşları ile iletişim kuramamaktan ve birbirlerinden geri bildirim alamamaktan şikâyet ediyor.

Kendilerini yalnız hissettiklerini ve tüm bunların sonucunda motivasyonlarını yitirdiklerini ve çaresiz olduklarını hissediyor.

Öğretmenlerin içinde bulunduğu bu durum, eğitimin niteliğinin artmasının, öğrencinin başarısının ve iyi olma halinin önünde kayda değer bir engel teşkil ediyordu. Dolayısıyla öğretmenin güçlenmesi, nitelikli ve kapsayıcı bir eğitim için en öncelikli ihtiyaç olarak ortaya çıkıyordu.

Öğretmen Araştırması kapsamında öğretmenlerle yapılan görüşmelerden çıkan sonuçlar ile incelenen politika belgeleri, *akademik araştırmalar ve mevcut durum analizleri*² öğretmenlik yapan bireylerin kişisel ve mesleki gelişim yolculuklarında yanlarında olmanın önemini gösteriyordu.

² ERG (Eğitim Reformu Girişimi) (2015, 10 Nisan). Öğretmen Politikalarında Mevcut Durum ve Zorluklar. Aralık 2020, <https://www.egitimreformugirisimi.org/yayin/ogretmen-politikalarinda-mevcut-durum-ve-zorluklar/>

Değişim Teorisi, öğretmen olan bireyin nasıl güçleneceği sorusunun cevabını vermeyi amaçlıyordu. Teorinin iki odağı vardı:

Öğretmenin güçlenmesi

Öğretmeni, her şeyden önce bir birey olarak görmek teorinin temelini oluşturdu. Dolayısıyla öğretmenin yalnız mesleki değil, aynı zamanda kişisel gelişiminin desteklenmesi; öğretmenlik yapan bireylerin kendilerini geliştirme konusunda daha aktif, sorunlarına çözüm üreten ve kendilerini güçlendiren bireyler olarak gelişmeleri öncelikli amaç olarak kabul edildi.

Öğretmenlerin sosyo-duygusal ve mesleki yetkinlikleri arttıkça, öğretmenlik mesleğinin algısının ve statüsünün de güçleneceği öngörüldü.

Ağ’a dahil olan öğretmenler, “eğitim alan” olmanın ötesinde, öğretmeni birey olarak odağa alma gereği; kendi kişisel ve mesleki gelişim yolculuklarında aktif rol alabildikleri, meslektaşları ve çeşitli disiplinlerden paydaşlarla işbirliği geliştirmelerine alan açan bir topluluğun yaratıcı aktörleri olarak konumlandı.

Öğretmenin güçlenmesinin sürdürülebilirliği

Değişim Teorisi; eğitimin tasarım ve uygulama aşamasında öğretmenin söz sahibi olduğu, ihtiyacı olan içerik ve kaynaklara ulaşabildiği, öğretmenler ve öğretmenlerin güçlenmesini dert edinen farklı disiplinlerden kişi ve kurumların bir araya geldiği sürdürülebilir bir öğrenme topluluğunun, öğretmenin güçlenmesi için en temel gereklilik olduğuna işaret etti. Bir ağ olma fikri, işte böyle ortaya çıktı.

Ağ, kolektif etki temeline dayanarak oluşturuldu. Kolektif etki, farklı disiplin ve sektörlerden kilit aktörlerin, belirli bir sosyal sorunu çözmek için ortak bir amaç doğrultusunda bir araya gelmesi olarak tanımlanıyor. Kolektif etki, disiplinlerarası sosyal değişim çabalarında bir işbirliği yaklaşımı olarak kabul ediliyor. Yaklaşımı geliştirenler, sosyal değişimde bireysel fayda yerine kolektif yaklaşımın yarattığı etkinin daha büyük ve kalıcı olacağını savunuyor.

Değişim Teorisi'ne göre güçlenme; öğretmenlerin hem kişisel hem de mesleki ihtiyaçlarına yanıt veren bir etkileşim ortamında sürdürülebilir olarak desteklenmesi ile mümkün. Bir ağ olma fikri böylece ortaya çıktı.

Kolektif etki yaklaşımı doğrultusunda Öğretmen Ağı'nın, bireysel fayda ile topluluğun sağlayacağı ortak faydanın örtüştüğü, dayanışma duygusunun yüksek olduğu bir öğrenme topluluğu olması tasarlandı. Öğrenme topluluğunun, öğretmenlerle birlikte ortak bir irade yaratması ve kendi değerlerini inşa etmesi hedeflendi. Bir başka deyişle Öğretmen Ağı'nı inşa edenler, öğretmenlerin kendisiydi.

Toplulukta hali hazırda bulunan ve/veya topluluk aracılığıyla geliştirilen kaynaklar, Ağı'nın bir parçası olan herkes tarafından kullanılır. Ağı'nın işleyiş yapısı ve kaynakları, öğrenme topluluğunun sürdürülebilirliğini sağlar.

DEĞİŞİME ELÇİ OLMAK - DEĞİŞİM ELÇİSİ ÖĞRETMEN

Öğretmen Ağı'nın peşinde olduğu değişim hedefini paylaşan ve Ağ ile yakın çalışan gönüllü öğretmenler, kısaca "Değişim Elçisi" olarak anılır. Değişim Elçisi öğretmenler, kendi mesleki ve kişisel güçlenme yolculuklarına devam etmek için meslektaşlarıyla deneyimlerini paylaşır, ihtiyaç duyduğu kişi ve kurumlarla tanışır, işbirlikleri geliştirir, "*adhokratik*" topluluklar oluşturur. Kendi ihtiyaçlarına kendi çözüm getirmek için yöntemler öğrenir. Yetkinliğini paylaşmak için etkinlikler düzenler, Ağı'nın kültür ve değerlerini yaygınlaştırır.

Değişim Teorisi'nin işaret ettiği; öğretmenin güçlenmesi için, öğretmenin "eğitim verilen" bir nesne olmaktan çıkıp, kendi kişisel ve mesleki gelişim yolculuğunda aktif ve yaratıcı bir katılımcı, yani özne olması ihtiyacıydı. Değişim Elçiliği de bu ihtiyaca yönelik olarak, Öğretmen Ağı'nın oluşum sürecini şekillendiren 47 öğretmenle birlikte geliştirildi.

Değişim Elçileri;

Kişisel ve mesleki gelişimleri için Öğretmen Ağı kaynaklarını ve dijital platformlarını kullanır.

Öğretmen Ağı kültür ve değerlerini benimser; bu kültür ve değerleri yaygınlaştırır.

Eğitimin niteliğinin artmasına katkı sağlayacak kişi ve/veya kurumlarla işbirliği içinde çalışır.

Öğretmen Ağı'nda sunulan araçları, geliştirir ve yaygınlaştırır.

Öğretmen Ağı karar alma süreçlerine dahil olur; Ağı'nın oluşumuna, gelişimine ve büyümesine katkı sağlar.

Öğretmen Ağı'nda branş, kademe ya da ilgi ve uzmanlık alanı fark etmeksizin, meslektaşlarıyla birlikte öğrenme toplulukları kurar. Bu topluluklarda deneyimlerini paylaşır ve içerik üretir.

Eğitimin farklı sorunlarına dair yenilikçi ve yaratıcı çözümler üretir ve bu çözümleri yaygınlaştırır.

“Daha önce söylemiş miydim bilmiyorum ama Ağ’a dahil olduktan sonra daha iyi bir öğretmen, daha iyi bir insan olmak için öncekine göre daha çok çabalıyorum. Ağ’ın ortak değerleri; ayrımcılık yasağı, kapsayıcılık, eşitlik, hak temelli yaklaşım ve hakkaniyet; bunları hayatımın her alanında uygulamazsam kendime ayıp edermişim gibi geliyor. Öyle bir değişim, dönüşüm etkisi...” **Gülay Yeniay Bulut, Sınıf Öğretmeni, Öğretmen Ağı Değişim Elçisi**

DEĞİŞİMİ BİRLİKTE YARATMAK - PAYDAŞLAR

Öğretmenlerin mesleki ve kişisel güçlenme yolculuklarına eşlik etmek isteyen, bu süreçte ve Ağ’a değer katabilecek kişi ve kurumlar Öğretmen Ağı’nın paydaşı olarak kabul edilir. Öğretmen Ağı’nda öğretmenler kadar, paydaşlar da bulunur. Ağ’da, psikologlar, mimarlar, sivil toplum kuruluşları, akademisyenler, yerel dayanışma ağ ve/veya toplulukları, müzeler, kamu kurumları, yazarlar, üniversite öğrenci toplulukları, çocuklarla çalışan merkezler ve tiyatro kulüpleri gibi farklı disiplin ve çalışma

alanlarından kendi yetkinlik ve deneyimlerini paylaşan, öğretmenlerle birlikte üreten **yüzlerce paydaş** var.

Öğretmen Ağı, paydaş kişiler ve kurumlar ile öğretmenleri buluşturur, birlikte üretmeleri için etkileşim alanları ve beslenme fırsatları yaratır. Böylece hem ulusal hem de yerelde, sürdürülebilir öğrenme toplulukları oluşur. Topluluklar, öğretmenlerin ihtiyaçları odaklı her türlü işbirliğine olanak sağlar. Ağ’da üretilen çıktılar dünyanın çeşitli yerlerine ulaştırmaya çalışıp, dünyada eğitime dair gerçekleştirilen iyi örnekleri

Türkiye’de yaygınlaştırır. Sivil alana öğretmen ihtiyaç ve iç görülerini taşır, sivil dayanışmada öğretmenlerin temsiliyetini artırır.

Ağ, paydaşları ile yaptığı çalışmaların, eğitim ekosistemi kadar sivil toplum ekosistemini de ilgilendirdiğini düşünür. Ürettiği deneyim ve değerlerin sivil alanda paylaşılması ve yaygınlaşmasına önem verir. Bir ağ olma modeli ve dijitalleşme deneyimini sivil alan, kamu ve özel sektör ile paylaşır. Yaratmayı hedeflediği kolektif etkiyi Ağ’ın çok bileşenli yapısıyla büyütme, beslenme ve gelişme alanları yaratmayı varlık sebepleri arasında görür.

NASIL İŞLER?

Öğretmen Ağı, öğretmenlerle birlikte, öğretmenlerin ihtiyaçlarına uygun olarak geliştirilmiş etkileşim araçları sunar. Bu araçlar, Konuşmalar, Atölyeler, Programlar ve Buluşmalar'dan oluşur.

Konuşmalar:

Farklı konuşmacıların davet edildiği ilham veren, ufuk açan, akademi ve saha arasında köprü kuran konuşmalardan oluşur. Bu konuşmalarda kurulan etkileşim ortamı, konuşmacının ve katılımcıların birbirlerini dinlemelerine ve birbirlerinden öğrenmelerine alan açar. Konuşmalar; “Karşılaşmalar”, “SEÇBİR-Öğretmen Ağı Konuşmaları” ve “Deneyim Paylaşımları” olmak üzere 3 araçtan oluşur.

Karşılaşmalar: Öğretmenlerin ya da farklı disiplinlerden kişilerin, ilham veren konuşmalar yaptığı ve katılımcılarla soru-cevap bölümü içeren etkinliklerdir. Öğretmenlerin, meslektaşları ve farklı disiplinlerden insanlarla tanıştığı ve birbirinden beslendiği karşılaşmalar etkinliği, eğitime temas eden tüm paydaşların katkısına açıktır.

SEÇBİR-Öğretmen Ağı Konuşmaları: Eğitim alanına katkısı olacak akademik çalışmaların çıktılarının ve sonuçlarının paylaşıldığı, herkesin katılımına açık konuşmalardır.

Deneyim Paylaşımı: Öğretmenlerin, ortak bir tema etrafında duygu ve düşüncelerini, görüş ve deneyimlerini, gözlemlerini ve sınıf içi pratiklerini aynı çemberde paylaştıkları etkinliklerdir. Öğretmenler; kendi deneyimlerini ve

sorunlarını aktararak birbirlerinin deneyimlerinden beslenir, benzerlik ve farklılıklarından öğrenir, yalnız olmadıklarının farkına varır.

Atölyeler:

Öğretmenlerin bireysel ve mesleki gelişimlerinde yararlanabilecekleri, ihtiyaç duydukları yöntem ve becerileri kazanabilecekleri çalışmalardır. Atölyelerin içerikleri, Ağ içinde yer alan öğretmenlerin ihtiyaçları ve ilgi alanları üzerinden şekillenir; Değişim Elçileri ile deneyimli öğretmenlerin, ilgili konunun uzmanlarının ve farklı disiplinlerden kişilerin katkılarıyla oluşturulur. Süreç içerisinde katılımcıların geri bildirimleri ve değerlendirmeleriyle geliştirilir. Öğretmen Ağı Atölyeleri “Öğretmenden Öğretmene” ve “1 Öğretmen 1 Disiplin” araçlarından oluşur.

Öğretmenden Öğretmene: Öğretmenlerin, ilgi ve uzmanlık alanlarından, bireysel ve mesleki becerilerinden yola çıkarak geliştirdikleri ve kendi iyi örneklerini meslektaşları ile paylaştıkları atölyelerdir. Geri bildirimlerle birbirlerinden beslenen öğretmenler, meslektaşlarının geliştirdikleri bu uygulamaları sınıflarına ve diğer eğitim ortamlarına taşır.

1 Öğretmen 1 Disiplin: Bir öğretmen ve farklı disiplinden bir kişinin bir arada geliştirdiği ve disiplinlerarası etkileşimin eğitime nasıl katkı sunabileceğini ortaya koyduğu atölyelerdir. Farklı disiplinden öğrendikleri ile kendi deneyimleri arasında bir bağ kuran öğretmenler, eğitim ortamları için yenilikçi örnek ve çözüm önerisi geliştirmek üzere bu disiplinden beslenir.

Programlar:

Hem yüz yüze hem de dijital ortamları kullanarak öğretmenlerin ve eğitimin diğer paydaşlarının ihtiyaç duyduğu uygulamalara yönelik destek sağlar. Programlar, etkileşim odağında çeşitli seviyelerdeki metodolojik ve tematik kazanımı hedefler. Ağ içerisindeki diğer atölyeler, konuşmalar ve buluşmalara göre daha uzun süreli bir etkileşim süreci vardır. Programlar, “Düşünme Becerileri”, “Yaratıcı Problem Çözme”, “1 Çözüm 10 Sınıf” ile “Eylem Araştırmacısı Öğretmen”den oluşur.

Düşünme Becerileri Programı: Öğretmenlerin ve onların yardımıyla öğrencilerin düşünme becerilerini geliştirmeye odaklanır. Program, Temel Düşünme Becerileri ve Pedagojik Uygulama Becerileri olmak üzere 2 ayrı atölye serisinden oluşur. Temel Düşünme Becerileri Atölyeleri, öğretmenlerin düşünme becerilerini sosyal ve bilimsel meseleler zemininde, sistematik uygulama ve değerlendirme yo-

luyla geliştirmelerine destek olmayı hedefler. Serinin ikinci ayağı olan Pedagojik Uygulama Becerileri Atölyeleri’nde ise bu gelişimin öğrencilere yansımaları için öğretmenlerle sınıf içi uygulamalar üzerinde çalışılır.

Yaratıcı Problem Çözme Programı: Ortak bir probleme çözüm üretmek üzere Tasarım Odaklı Düşünme metodolojisinden yararlanan ve öğretmenlerin grup halinde çalıştıkları atölye serisidir. Öğretmenler, her gün karşılaştıkları problemlere farklı bir bakış açısıyla yaklaşır ve kendi problemlerine yaratıcı çözümler geliştirmek için yeni bir yöntem öğrenir. 4 ila 6 hafta süren programda öğretmenler, gruplar halinde çalışarak belirledikleri sorunun muhtaplarıyla görüşmeler yaparak, farklı bir bakış açısı geliştirip önerdikleri çözümleri kesin çözüm kabul etmeden önce test eder ve prototipler. Yaratıcı Problem Çözme Programı’nın konusu, Ağ içindeki öğretmenlere yapılan çağrı sonucunda belirlenir.

Eylem Araştırmacı Öğretmen Programı: Öğretmenlerin kendi deneyimlerini anlamlandırarak kapsayıcı eğitime ilişkin çözümler üretmelerini hedefleyen bir araştırma sürecidir. Etnografik eylem araştırması, deneyim paylaşımı ve yaratıcı dramının içinde olduğu üç farklı metodolojik yaklaşımı kullanarak öğretmenlerin kendi yaptıkları iş üzerine sistematik olarak düşünmelerini sağlar. Kendi deneyimlerini anlamlandırma yolunda öğretmenlere kapsayıcı eğitim ve çocuk katılımı konusunda teorik arka plan bilgisi sunar.

1 Çözüm 10 Sınıf Programı: Ağ çalışmalarını kapsamında eğitimin problemlerine yönelik geliştirilen yaratıcı çözüm fikirlerinin, öğretmenler tarafından uygulandığı ve geri bildirimleriyle geliştirildiği atölye serisidir. Öğretmenler aracılığıyla sınıftaki etkisi ölçülen çözümlerin eğitim politikalarını bilgilendirmesi ve ülke genelinde yaygınlaşması amaçlanır.

“Öğretmen Ağı; heyecan, mutluluk, özlem tarifini yaparken bahsettiğimiz bir mecra. İyi ki buradayım, iyi ki tanıdım. Burası bizim, bize ait bir yer. Kendimizi bulduğumuz ve kendimiz gibi hissettiğimiz arkadaşlarla bir arada olmak fazlasıyla iyi hissettiriyor.” Öğretmen Ağı Değişim Elçisi, Temmuz 2022

Buluşmalar:

Öğretmen Ağı içinde yer alan farklı toplulukların belirli temalar, çalışma alanları, coğrafi yakınlık ve ortak gündemler bağlamında bir araya geldiği, tanıştığı, işbirliği yaptığı, ürettiği ve paylaştığı etkinliklerdir. Buluşmalar, belli bir amaç doğrultusunda, adhokratik bir yaklaşımla düzenlenir. Buluşmaların en büyüğü; her yaz, yıl boyu üretilenleri değerlendirmek ve kutlamak, öğretmen ve paydaşlarla bir sonraki seneyi planlamak üzere bir araya gelinen Değişim Elçisi Yaz Buluşması’dır.

ÖĞRETMEN AĞI KOLAYLAŞTIRICI EKİP

AİŞE NUR UĞURLU
Ağ Etkileşim Sorumlusu

BERFİN AZDAL
Topluluk Etkileşim Sorumlusu

BUKET SÖNMEZ
Genel Koordinatör

DOĞACAN DÜĞMECİ
Dijital Etkileşim ve Veri Uzmanı

EKİN GÜRSU
İletişim Sorumlusu

FULDEN ERGEN
İletişim Koordinatörü

GÜNALP TURAN
Ağ Etkileşim Koordinatörü

HALUK GÖKSEL
Dijital Etkileşim Koordinatörü

IRMAK AKINCI CANBAZ
İşbirlikleri ve Kaynak Geliştirme
Koordinatörü

YAKUP YILDIRIM
Finans ve Operasyon Koordinatörü

KENAN ÇAYIR
İçerik Danışmanı

MELİKE ERGÜN
İzleme Değerlendirme Danışmanı

EĞİTİM REFORMU GİRİŞİMİ EKİBİ

**BURCU MELTEM
ARIK AKYÜZ**

ERG Eğitim Gözlemevi
Koordinatörü

ÇİĞDEM POLAT

İdari İşler Sorumlusu

DENİZ GÖKTAŞ

Eğitim Laboratuvarı
Proje Sorumlusu

EKİN GAMZE GENCER

Politika Analisti

EZGİ TUNCA

Araştırmacı

GÜLBeyAZ DURMUŞ

Dijital İletişim Sorumlusu

İŞİK TÜZÜN

Eğitim Reformu
Girişimi Direktörü

İPEK DÜBÜŞ

İdari İşler Yöneticisi

KARDELEN CENGİZ

İdari İşler Asistanı

**KAYIHAN NEDİM
KESBİÇ**

Araştırmacı

ÖZGENUR KORLU

Politika Analisti

SERDAR GÜNERİ

İletişim Koordinatörü

SİNEM SEFA AKAY

Politika Analisti

**UMAY AKTAŞ
SALMAN**

Eğitim Reformu Girişimi
Araştırmacısı ve Medya
Koordinatörü

YAPRAK SARIİŞİK

Eğitim Laboratuvarı
Koordinatörü

YÖNLENDİRME KURULU

Ayzin Akgün

Bir Arada Yaşarız Toplumsal Araştırmalar ve Eğitim
Vakfı (BAYETAV) Eğitim Koordinatörü

Çiğdem Toparlak

Vehbi Koç Vakfı Sürdürülebilirlik ve Sosyal Etki Projeleri
ve İletişimi

Defne Kocadayı

Zorlu Holding Kurumsal İletişim Uzman Yardımcısı

Gizem Akyavuz

Zorlu Holding Kurumsal İletişim Sorumlusu

Hüseyin Kayan

Kocaeli Özel ENKA Teknik Okulları Müdürü

Mesrure Tekay

Vehbi Koç Vakfı Eğitim Danışmanı

Nilgün Yorgancılar

Aydın Doğan Vakfı Eğitim Müdürü

Özen Pulat

Sabancı Vakfı Programlar Yöneticisi

Selin Ekşioğlu

Zorlu Holding Kurumsal İletişim Müdürü

Zeynep Arslan

Sabancı Vakfı Programlar Uzmanı

DEĞİŞİMİN ETKİSİ

DEĞİŞİMİN VERİLERİ

DEĞİŞİM ELÇİLERİNİN İNİSİYATİFİ VE DEĞER ÜRETİMİ

DEĞİŞİM ELÇİSİ ÖĞRETMENLERİN TUTKUSU NEREDEN GELİYOR?

EKOSİSTEM BAKIŞ AÇISI İLE EĞİTİM VE YARATICILIK

EĞİTİMİ DERT EDİNEREN ÖĞRETMENLER

DEĞİŞİMİN VERİLERİ

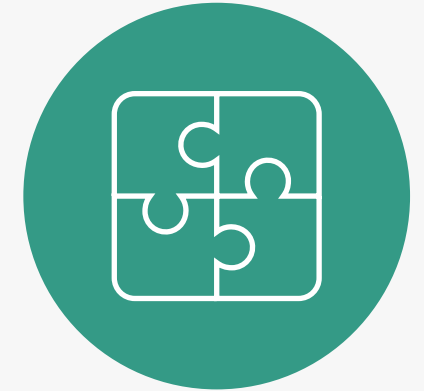
57
ŞEHİRDEN

665
DEĞİŞİM
ELÇİSİ

32
FARKLI
TEMADA

49
ADHOKRATİK
TOPLULUK

62.971
GÖNÜLLÜLÜK
SAATİ

81
ETKİNLİKLERLE
ULAŞILAN İL

39.456
ETKİNLİK
KATILIMCISI

PAYDAŞLAR

379
FARKLI PAYDAŞ
KİŞİ VE KURUM

890
PAYDAŞLAR İLE
FARKLI İŞBİRLİĞİ

2022 ETKİNLİKLERİ

Dijital Etkinlik Sayısı: **210**

Fiziksel Etkinlik Sayısı: **51**

Toplam Etkinlik Sayısı: **261**

Etkinliklere Katılan Kişi Sayısı: **6.515**

ÖĞRETMENLER

123 Öğretmenlerin her gün karşılaştıkları problemlere yönelik geliştirdikleri yaratıcı çözümlerin sayısı

9.964 Öğretmen Ağı *Çözüm Merkezi*'ne yüklenen çözümlerin indirilme sayısı

DİJİTALDE ÖĞRETMEN AĞI

Üye Sayısı
(www.ogretmenagi.org)

19.595

SOSYAL MEDYADA ÖĞRETMEN AĞI

Instagram takipçi sayısı:
57.789

Twitter takipçi sayısı:
16.318

LinkedIn takipçi sayısı:
43.648

Facebook hayran sayısı:
7.424

Youtube abone sayısı:
5.722

Medium'da yayınlanan blog yazısı:
256

Üretilen Podcast bölümü:
44
Dinlenme **10.420**

DEĞİŞİM ELÇİLERİNİN İNİSİYATİFİ VE DEĞER ÜRETİMİ

Melike Ergün, Öğretmen Ağı İzleme Değerlendirme Danışmanı

Öğretmen Ağı, eğitimde değişime elçilik eden öğretmenlerin kendi ihtiyaçlarına ve sorunlarına yönelik inisiyatif alıp harekete geçebilecekleri, bunu yaparken süreçleri Ağ ile temas eden meslektaşları ve farklı disiplinlerden kişi ve kurumlarla (paydaşlarla) etkileşim halinde tasarlayabilecekleri, çoğaltabilecekleri ve yaygınlaştırabilecekleri bir ekosistem. Bu ekosistem, karşılıklı ve etkileşimsel işleyişi ile birlikte hem öğretmenlerin hem de paydaşların güçlenmesini ve aynı zamanda birbirlerinden öğrenerek, etkilenererek mevcut etkileşimlerini aşan kolektif bir değer üretimini de mümkün kılıyor. Başka bir deyişle, Ağ'ın işleyişi ve sağladığı alan, Değişim Elçisi öğretmenlerin belirlediği ihtiyaç ve ortaya koyduğu birikim, Ağ'ın

paydaşlarının birikimleri ile bir araya geliyor ve oluşan karşılıklı beslenme ve üretme ortamı bir çarpan etkisi doğuruyor.

Öğretmen Ağı ekosisteminde birbiri ile iç içe geçen ve birbiriyle kesişen veya bağlantılarla birbirine bağlanan kümeler olduğunu hayal edecek olursak, en içte yer alan kümede Değişim Elçisi öğretmenler bulunur. Farklı illerden, branşlardan, kademelerden ve ilgi alanlarından Değişim Elçilerinin ihtiyaçları da, geliştirmeye ihtiyaç duydukları strateji ve çözümler de birbirinden farklı olacağı için, ortak amaç doğrultusunda bir araya gelinen topluluklar halinde eylemeleri, esnek bir hareket alanına sahip olmaları önem taşır. Bu noktada, Öğretmen Ağı'nın adhokratik işleyişi ve Deği-

şim Elçisi öğretmenlerin inisiyatifiyle kurulan adhokratik topluluklardan kısaca bahsetmek faydalı olacaktır.

Adhokratik toplulukları tarif ederken sizlere bir topluluğun hikayesinden, deneyiminden bahsetmek ve bir örnek paylaşmak isterim. Bunu yaparken, Öğretmen Ağı'nın izleme çalışmalarını tasarlayıp yürütürken başvurduğumuz kavramsal çerçeveye³ atıfta bulunarak, adhokratik topluluk deneyiminin ürettiği değeri nasıl anlamlandırdığımızı da örnekleme-ye çalışacağım.

³ Wenger, E., B. Trayner, ve M. de Laat, (2011). *Promoting and Assessing Value Creation in Communities and Networks: A Conceptual Framework*. Rapport 18, Ruud de Moor Centrum, Open University of the Netherlands.

Çok sayıda buluşmanın ardından, 2022 yılında deneyimlerini meslektaşlarıyla paylaşmak için bir **yazı dizisi** başlatan Matematik Öğretimi Topluluğu, toplulukta yer alan Değişim Elçisi öğretmenler ile Ağ'ın paydaşlarından ve Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Programı'nda doktora öğrencisi olan Yeliz Günel Aggöl'ün katılımı ve katkılarıyla çalışmalarını sürdürüyor. Topluluk, matematiğin ilişkisel ve kültürel bir doğası olduğunun eğitim pratiklerinde yadsınmasını mesele edinerek öğrencilerin, matematiği bu ilişkiselliğin farkında olarak öğrenmelerinin gerekliliğine dikkat çekiyor. Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından hazırlanan öğretim programlarının öğretmenleri bu doğrultuda desteklemekte eksik kalabildiğini işaret ediyor. Topluluk üye-

lerinin kaleme aldığı yazı dizisi, topluluğun birbirinden öğrenmesi ve birlikte güçlenmesinin ardından geliştirdikleri bir çıktı olarak değerlendirilebilir. Buna ek olarak, ortak amaç etrafında toplanan ve bir araya gelen Değişim Elçisi öğretmenler aynı zamanda Günel Aggöl'ün doktora tez çalışması için de bir işbirliği halinde. Bu, Öğretmen Ağı'nın işleyişini tam olarak örnekleyen bir deneyim çünkü Ağ'ın farklı bileşenleri kendi ihtiyaçları doğrultusunda, ad hocratik bir anlayışla bir araya gelerek işbirliği yürütüyor. Bu noktada, Değişim Elçisi öğretmenlerin topluluk buluşmalarına katılımı ve bir araya gelişlerinin her birinin bir etkileşim değeri ürettiğini söyleyebiliriz. Ardından, toplulukta yer alan öğretmenler ile Yeliz Günel Aggöl derinleşme ve deneyim paylaşım

buluşmalarında kendi deneyimleri üzerine düşünme ve onları alan yazında bulunan birikimden de beslenerek anlamlandırma fırsatı buluyor. Bununla birlikte, mevcut matematik öğretim pratiklerine eleştirel yaklaşan ve bu pratikleri dönüştürmeyi hedefleyen topluluk, meslektaşları için model olabilecek bir üretim ortaya koymak amacıyla Türkiye'de matematik öğretim pratiklerini sorgulayarak çeşitli tespitlerde bulunuyor. Sürecin bu aşamasında besleniyor, farkındalık kazanıyor, ilham alıyor ve böylece etkileşimleri potansiyel bir değere dönüşüyor. Değişim Elçileri, potansiyel bir değere karşılık gelen ilham ve güçlenme ile birlikte harekete geçme motivasyonu kazanabiliyor; mevcut güçlenmelerini öğrencileriyle, meslektaşlarıyla veya velileriyle paylaşmayı ve

değer döngüsünün bu adımda sonlanmamasını, değer kendileriyle sınırlı kalmamasını isteyebiliyor. Değişim Elçileri, toplulukça yürüttükleri okuma çalışmaları, tartışmalar ve paylaşımların ardından tespit edilen bir soruna ilişkin çözüm önerileri getiriyor. Harekete geçtikleri bu aşamaya ise uygulama değeri deniyor. Örneğin, Değişim Elçisi, Sınıf Öğretmeni Zeynel Özbalçık kaleme aldığı **blog yazısında** buluşmalarda benimsenen yaklaşımdan hareketle öğrencileriyle yürüttüğü bir çalışmayı örnekliyor. Benzer şekilde, toplulukta yer alan bir başka Değişim Elçisi, Matematik Öğretmeni Sema Dora; yayımlanan **blog yazısında** öğrencileriyle yürüttüğü ilişkisel çalışmayı ve bu çalışmanın öğrencilerindeki olumlu etkisini de tarifliyor.

Toplulukta yer alan öğretmenler, tespitlerini ve beraberinde geliştirdikleri stratejileri yaygınlaştırmak ve başta meslektaşları olmak üzere farklı kitlelere ulaşarak fayda sağlayabilmek için Öğretmen Ağı'nın Medium hesabını mecra ediniyor.

Değişim Elçilerinin topluluk deneyimleri ile birlikte mümkün olan güçlenmelerini uygulamaya dönüştürmeleri sınıflarında öğrencileriyle yürüttükleri çalışmalar ile sınırlı kalmıyor. Toplulukta yer alan öğretmenler, tespitlerini ve beraberinde geliştirdikleri stratejileri yaygınlaştırmak ve başta meslektaşları olmak üzere farklı kitlelere ulaşarak fayda sağlayabilmek için Öğretmen Ağı'nın Medium hesabını mecra ediniyor. Böylece, bu deneyim, birikim ve üretim topluluk üyesi öğretmenlerin öğrencileri ile Ağ'da yer alan tüm Değişim Elçilerini aşan, geniş bir kitleye ulaşabiliyor. Topluluğun değer üretimi bu noktada sonlanmıyor; buluşmaları süren topluluk yeni sorulara yanıt aramaya devam ederken

sürece içkin bir biçimde yeni etkileşim değerleri, potansiyel değerler ve uygulama değerleri doğurmayı sürdürüyor. Toplulukta yer alan Değişim Elçilerinin zihinlerinde doğan yeni sorular “Bizler matematik öğretmenleri olarak bu konuda hep birlikte nasıl çalışmalar yapabiliriz?”, “Kimlerle işbirliği yapıp bu konuda ülkemizdeki matematik eğitimin iyileşmesine katkı sunabiliriz?”, “Müfredat yapıcılara nasıl önerilerle gidebiliriz?” oluyor. Bu da bize bu çalışmanın sınıf ölçeği ile sınırlı kalmayacağını ve eğitim sistemine, üniversitelerde bulunan eğitim fakültelerinin müfredatlarına dahi uzanabilecek bir potansiyel barındırabileceğini gösteriyor. İşte bu noktada, değer döngülerinin bir sonraki aşama-

sı olan dönüştürücü değer karşımıza çıkıyor. Ortak dert ve ihtiyaçtan hareketle birlikte bir yolculuğa çıkan Değişim Elçilerinin inisiyatifinin kurumsal ve/veya yapısal bir dönüşümü zamanla mümkün kılabileceğini, daha geniş bir düzeyde etki doğurarak süreç ve mekanizmaların dönüşebileceğini bize gösteriyor. Tam da bu noktada Öğretmen Ağı'nın paydaş işbirliklerinin ve Değişim Elçilerinin ortaya koyduğu inisiyatifin, ürettikleri değer ve sahip oldukları etki potansiyelinin ağ ekosisteminin dış çeper ve kümelerine taşınabileceğini söylemek mümkün. Benzer bir değer üretimini geçtiğimiz sene **Teyit** işbirliğinde ve **Heinrich Böll Stiftung Derneği Türkiye Temsilciliği** desteğiyle gerçekleştirilen, **Eğitimde Eleş-**

tirel Dijital Okuryazarlık Projesi kapsamında kurulan adhokratik topluluk ile deneyimlemiş ve Öğretmen Ağı'nın yayımlanan bir önceki Faaliyet Raporu'nda detaylarını paylaşmıştık. Her iki deneyimin de sahada meydana gelen ihtiyaç doğrultusunda harekete geçen öğretmenlerin Ağ'ın adhokratik işleyişi ve paydaşları ile birlikte önemli ölçüde bir değer ürettiğini bizlere gösterdiğini söyleyebiliriz. Bu değerlerin salt ihtiyaç veya amaca yönelik çözüm üretilmesi ve bunun yaygınlaştırılması ile sınırlı kalmadığını, süreçte rol alan öğretmeninden sivil toplum kuruluşuna her bir bileşenin örtük bir biçimde işleyişin kendisinden etkilendiğini de unutmamakta fayda olacaktır.

DEĞİŞİM ELÇİSİ ÖĞRETMENLERİN TUTKUSU NEREDEN GELİYOR?

Prof. Dr. Kenan Çayır, Öğretmen Ağı İçerik Danışmanı

Öğretmen Ağı'nı anlatmak istediğimde insanların ilk sorusu genelde “Öğretmenlere ne tür eğitimler veriyorsunuz?” oluyor. Bu kişiler eğitim sektörünün içinden de olabiliyor, dışından da ama soru değişmiyor. Uzun süredir “Niçin böyle bir soru ile karşılaşıyorum?” diye düşünüyorum. Örneğin; tasarımcılarla ya da mimarlarla çalışıyorum desem böyle bir soru ile karşılaşma olasılığım sanırım daha az olur. Peki, öğretmenleri niçin sürekli eğitim alması gereken bir meslek grubu olarak düşünüyoruz? İşin ilginç yanı, böyle düşünen öğretmen sayısı da hiç az değil.

Öğretmenlerin eğitim almasına karşı değilim elbette ancak bu yaklaşımda beni rahatsız eden, öğretmenlerin konumlandırılma şekli. Hatta bunun yaygın bir kültür haline gelmeye başlaması.

Şunu kastediyorum; “Öğretmenlere ne tür eğitimler veriyorsunuz?” sorusu öğretmenleri pasif ve alıcı olarak konumlandıran bir kültür inşa ediyor. Halbuki öğretmenlik esasında tasarımcılar ya da mimarlar gibi aktif olma ve eyleme mesleği değil mi? Öğretmenler de sürekli sorunlar karşısında eğitimsel tasarımlar yapmıyorlar mı? Adına bazen öyle demeseler bile öğretmenler sürekli tasarım yapar, yapmaya çalışır, sahada sürekli deneyim biriktirirler. Oysa bu soru, öğretmenlerin deneyimini de göz ardı ediyor. Bu kültürde öğretmenler bu eğitimlerin içeriğini belirleyen, tasarımına katkı sunan ya da deneyimlerini paylaşan özneler olarak değil; eğitimin pasif katılımcıları olarak düşünülüyor. Etki de öğretmenlerin kaç saat eğitim aldığıyla, eğitimlere kaç öğretmenin katıldığı ile ölçülüyor.

Öğretmen Ağı'nda yapmaya çalıştığımız tam da bu kültürü ve etki ölçümü yöntemlerini dönüştürmeye çalışmak. Ağ'a yeni katılan Değişim Elçisi öğretmenler bazen kaybolduklarını, işleyişi tam anlayamadıklarını söylüyorlar. Haklılar, zira alıştıkları kültürden farklı bir işleyiş var. Bu işleyiş öncelikle farklı illerden ve farklı branşlardan öğretmenlerin özel olarak geliştirilen bir uygulamada etkileşimine dayanıyor. Öğretmenlerin vakitlerini ayırarak etkileşimde bulunmaları, etkinin bizzat göstergesi. Etkileşimin kendisi başka etkiler de doğuruyor. Zira bu etkileşimler sonucu örneğin “E-twinning konusunda bilgiye ihtiyacım var.” diye yazanlara “Bu konuda deneyimliyiz, paylaşım ortamı kuralım.” diyen başka Değişim Elçileri cevap veriyor.

Öğretmenler olarak içine doğduğumuz ve bizi çevreleyen toplumsal yapıların farklı olabileceğinin biz de farkındayız. Daha eşit, kapsayıcı ve barışçıl bir toplumun peşindeyiz. Değerlerimiz doğrultusunda bu yüzden değişime elçilik yapıyoruz. Ağ'ın Değişim Elçisi öğretmenlerinin tutkusu da sanıyorum buradan geliyor.

Matematik öğretimi, toplumsal cinsiyet, akıl ve zeka oyunları, oyunlaştırma, kamusal eğitim ve yoksulluk gibi birçok konuda inisiyatif alan Değişim Elçileri adhokratik topluluklar kuruyor. Ağ'ın akademisyenlerden ve sivil toplum kuruluşlarından oluşan paydaş yapısı da gerektiğinde bu topluluklarla birlikte çalışıyor. Bu inisiyatifler eğitim alanında büyük boşlukları dolduran nitelikli ürünler doğuruyor. Ağ'daki Psikolojik Danışman ve Rehber öğretmenlerin inisiyatifiyle kurulan topluluğun ürettiği **“Pandemide Okula Uyum Kitapçığı”** bunun bir örneği. Öğretmenlerin, **Teyit** ile bir-

likte çalışarak ürettiği Eğitimde **Eleştirel Dijital Okuryazarlık: Öğretmenden Öğretmene El Kitabı**, bu dezenformasyon çağında çok önemli bir boşluğu dolduran başka bir örnek.

Ağ'a yeni katılan bazı öğretmenler yine hakim kültürün etkisiyle performans kaygısı yaşıyorlar. Halbuki bir süre sonra fark ediyorlar ki; yerleştirmeye çalıştığımız kültür performans değil, dayanışmaya dayalı bir kültür. Bu dayanışma sonucu **Burası Tamamen Bizim Kampı** gibi bir ortam, tamamen öğretmenlerin gönüllü inisiyatifiyle kuruluyor. Bu eşsiz deneyimi

Burası Tamamen Bizim Kampı Günlükleri'nde görmek mümkün. Ağ'da kurulan her ortamda öğretmenler sadece inisiyatif almıyor aynı zamanda kamusal entelektüel rollerini yeniden inşa ediyorlar.

Bazen öğretmenliğin statüsünün giderek azaldığı, öğretmenlerin ekonomik krizi derinden hissettikleri bu ortamda “Değişim Elçisi öğretmenler akşamları, hafta sonları toplanmayı gerektiren bir gönüllülüğü nasıl beceriyorlar?” diye düşünüyorum. Zygmunt Bauman modern dünyada entelektüellerin rolünü tar-

tıştığı **Yasa Koyucular ve Yorumcular** kitabında “Niye kitaplar yazıyorum? Niye düşünüyorum? Niçin tutkuyla işimi yapmalıyım?” diye sorar ve şöyle cevap verir; “Çünkü toplumsal koşullar farklı olabilir, daha iyisini yapabiliriz.”

Öğretmenler olarak içine doğduğumuz ve bizi çevreleyen toplumsal yapıların farklı olabileceğinin biz de farkındayız. Daha eşit, kapsayıcı ve barışçıl bir toplumun peşindeyiz. Değerlerimiz doğrultusunda bu yüzden değişime elçilik yapıyoruz. Ağ'ın Değişim Elçisi öğretmenlerinin tutkusu da sanıyorum buradan geliyor.

EKOSİSTEM BAKIŞ AÇISI İLE EĞİTİM VE YARATICILIK

Derya Tombuloğlu, Heart Mind Design (HMD) Kurucu ve Strateji Lideri

Bugün, eğitimin bir sektörden öte sınırları okul duvarlarını aşan, çok paydaşlı, görünen ve görünmeyen bağlantılarla örülü, karmaşık bir ekosistem olduğunun bilincindeyiz. Peki, ekosistem tanımının kavramsal zenginliğinin farkında mıyız? Bu zenginliği tüm paydaşlar için değere dönüştürebiliyor muyuz? Bu ekosistemin ortak yaratım potansiyelini ne ölçüde değerlendiriyoruz? Eğitimin geleceğini şekillendirecek en önemli sorulardan birkaçının bunlar olduğuna inanıyorum.

Kavramsal bir analogi yaparsak; ekosistemler, yani ekolojik sistemler, besleyici döngüler ve karşılıklı veri akışı ile canlılığını ve çeşitliliğini sürdüren ağlar olarak tanımlanıyor. Bu ağların yaşam sürelerini, adaptasyon kapasiteleri ve ortak yaratım becerileri belirliyor. Ekosistem bir bütün olarak, kendi içinde ya da dışında gerçekleşen her değişimi algılıyor, bu veriyi hızla ağın içindeki noktalara yayıyor, bağlantılar aracılığıyla ortak bir çözüm yaratıyor ve kendini yenileyerek yaşamını sürdürüyor.

Bu açıdan bakıldığında, eğitim ekosistemini de canlı ve cansız birçok parçanın bütünü oluşturduğu ve bu parçalar arasındaki etkileşim sayesinde yaşamını sürdüren bir ağ olarak tanımlayabiliriz. Okul ortamı içindeki öğretmenler, idareciler, personeller ve öğrencilerden başlayarak velilere, yerel yönetimlere, uzmanlara, özel şirketlere ve kamu kurumlarına uzanan sayısız aktörün bağlantı halinde olduğu bir ekosistemin içindeyiz. Mevcut durumda, ekosistem içerisinde birbirine en yakın duran paydaşlar arasında dahi sınırlı bir etkileşim olduğunu gözlemleyebiliyoruz. Dünyanın en hızlı değişen hedef kitlesine yani çocuk ve gençlere odaklanırken dünyanın en yavaş değişen ekosistemlerinden biri olarak varlığımızı sürdürmekte zorlanıyoruz. Problemler derinleşip kronikleşirken bağlantılar zayıflıyor, paydaşlar arası mesafeler artarken yaratıcı çözümlerin sayısı azalıyor.

Şimdi bu bakış açısıyla Öğretmen Ağı'nı yeniden değerlendirelim. Öğretmen Ağı, 400'e yakın paydaşın öğretmenlerle ve eğitimin aktörleri ile bir

araya geldiği, güçlü bağlantılar ve ortak yaratım süreçleri ile canlılığını ve çeşitliliğini koruyan bir ağ. Bu ağ içerisindeki paydaşlar birbirleri ile sürekli etkileşim halinde karşılaştıkları problemlere yaratıcı çözümler üretiyorlar. Eğitim ekosisteminin yaratıcı çözümler üretebilmesi adına öncül koşul, aktörler arası bağlantıların sürekli olarak güçlenmesi ve ortak yaratımın bir reflekse varacağı noktaya kadar radikal işbirliği odağı ile hareket etmek olacaktır.

Öğretmen Ağı, eğitim ekosisteminin bir gün varmasını umut ettiğimiz geleceğin yaşayan bir örneği olarak karşımızda duruyor. Ağı yeni paydaşlarla büyütme, geliştirdiği ortak yaratım modelini ve yarattığı etkiyi yaygınlaştırmak bu ekosistemdeki herkesin ortak davası olmalı çünkü Öğretmen Ağı, dönüşüm adına sahip olduğumuz en büyük fırsatlardan biri. Bu nedenle bir gün her yer "Öğretmen Ağı" olana kadar bağlantı kurmaya ve yaratıcılığımıza inanmaya devam edeceğiz.

EĞİTİMİ DERT EDİNEREN ÖĞRETMENLER

Batuhan Aydagül, The University of Wisconsin–Madison Doktora Öğrencisi, Öğretmen Ağı Danışmanı

Bugün Öğretmen Ağı adıyla var olan hikaye bize Türkiye’de toplumun ve dünyanın halini dert edinen öğretmenlerin karşılıklı güven, ilgi ve takdir içeren sosyal ilişkilerle iyileştiğini, dönüştüğünü ve özgürleştiğini gösteriyor. Bu kıymetli kazanım, 2014 yazında sevgili Erdal Yıldırım ile sohbetimizden bu yana geçen zaman içinde Öğretmen Ağı’nın oluşmasına katkı veren herkesin fikrinin ve emeğinin, sanırım yakın zamana kadar öngörmediğimiz, bir sonucu. Öğretmen Ağı’nın yayımlanan bir önceki Faaliyet Raporu için Öğretmen Ağı’na takılan öğretmenlerin daha önce öngörmediğimiz fikirleri hayata geçirmeye başladıklarını yazmıştım; okuduğunuz sayfalardan göreceğiniz gibi bu eğilim devam ediyor. Değişim

Elçisi öğretmenlerden Mustafa Dursun bunu güzel ifade ediyor: “Ne kadar kurarsan kur, Öğretmen Ağı insanın karşısına hep daha fazlasını çıkarıyor.” Bunun altında yatan en önemli nedenlerden birinin Ağ insanları arasındaki ilişkilerin dönüştürücü gücü olduğunu düşünüyorum.

Türkiye’deki öğretmenlerin çoğunluğunun eğitimin haline dertlendiğini düşünüyorum. Bu dertlenme halini, sınıfta ve okulda olup bitene dair eksikliklerin ve aksaklıkların farkında olma ve bunlardan memnun olmama olarak yorumlayabilirsiniz. Buna karşın, bu dertlenme halinden eyleme geçebilen, yani eğitimi dert edinen öğretmenlerin de azın-

lıkta olduğundan endişe ediyorum. Bir şeylerin farkında olan ve bunları düzeltmek için eyleme geçmeyi düşünen öğretmenin önündeki en önemli engel ise merkezî ve hiyerarşik eğitim yönetim anlayışı. Bu anlayış bir yandan eğitim mevzuatına dayanıyor. Diğer yandan, yıllar içinde bürokrasi ve okullarda uygulamalarla her gün tekrar üretilen bir kültüre dönüşmüş durumda. Eğitime hakim bu kültür, özellikle genç ve deneyiminden bağımsız olarak dertli öğretmenlerin kendilerini yalnız, çaresiz ve güçsüz hissetmesine neden olabiliyor. Dolayısıyla da dertlenmekten dert edinmeye geçmesini zorlaştırıyor.

Değişim Elçisi öğretmenleri Öğretmen Ağı ile buluşturan ve orada oluşan sosyal ilişkilerin mayasını oluşturan da eğitime dair dertli olmak. Öğretmenlerin farklı düzeyde dertleri var; sınıflarında karşılaştıkları zorluklar, eğitim politikaları, toplumsal eşitsizlikler ya da iklim değişikliği. Okuldan farklı olarak, Değişim Elçileri Ağı'nda ortak dertlerini meslektaşlarıyla rahatça konuşabiliyor, çözümleri tartışabiliyor, üretebiliyor, uygulama deneyimlerini paylaşıp birbirine görüş verebiliyor ve kolektif olarak yeni fikirler geliştirebiliyor. Tüm bunları sağlayan sosyal ilişkiler farklı zamanlara, mekanlara ve mecralara yayılıyor. Eğitim camiası dışından aktörlerle kurdukları ilişkilerle farklı ve yaratıcı çalışmalar yapıyorlar. Öğretmenlerin aileleri de zaman zaman onlara katılıyor. Öğretmenler, bu sosyal ilişkiler ağında kendilerini iyi hissettiklerini, beslendiklerini, öğrendiklerini, ve güçlendiklerini ifade ediyorlar. Bu sayede, birbirlerini

takdir ediyorlar, güvenleri artıyor, ve umutlarını tazeliyorlar.

Antropolojiden beslenen ve öğrenmeye sosyal kültürel bir olgu olarak yaklaşan teorilere göre öğretmenlerin Ağı'daki sosyal ilişkilerde yaşadıkları bu dönüşümü öğrenme olarak anlamlandırabiliriz. Bu teorik okuma, öğrenmeye ve öğretmene bilişsel ve bireysel olarak yaklaşan disiplinlere çok önemli ve eleştirel bir alternatif sunuyor. Öğrenmeyi uygulamanın ve sosyal ilişkilerin içine yerleştirdiğimizde öğretmeni profesyonel mesleki gelişim penceresinden ve gündemi önceden belirlenmiş projelerle desteklemeye göre daha zengin ve yaratıcı sonuçlarla karşılaşmak mümkün. İşte o zaman hem işin başında hem de içinde olanlar için “Öğretmen Ağı insanın karşısına hep daha fazlasını çıkarıyor.”

Eğitimi dert edinen öğretmenler her gün okullarına dönüyorlar; orada onları karşılıklı gü-

ven, ilgi ve takdir içeren ilişkilerinin yeşermekte zorlandığı bir kültür bekliyor ama Değişim Elçileri Ağı'daki ilişkilerinden edindikleri güven ve umutla artık yalnız olmadıklarının farkında olarak, okulda eğitime dertlenen meslektaşlarına da etki ediyorlar. Dolayısıyla, dönüşüm okulun günlük hayat pratiklerine de, şimdilik küçük adımlarla da olsa, nüfuz etmeye başlıyor. Hiç kuşkusuz, okulun özgürleşmesi için merkezî ve hiyerarşik eğitim yönetiminin değişmesi gerekiyor ama unutmayalım ki, mevzuat yenilense bile okullarda yıllardır her gün yeniden üretilen özünü asıl değiştirecek olan yine öğretmenlerin ve idarecilerin uygulaması olacak.

Öğretmen Ağı'nın sistematik dönüşüme katkısı da yavaş yavaş, özenle, sabırla ve büyüyerek devam edecek. İçinde bulunduğumuz ekonomik kriz ortamında, sosyal destek mekaniz-

maları zaman içinde erozyona uğramış; öğretmenlerin okulda ve dışarıda yaşadığı zorluklar devasa. Hem bu dönemde hem de ötesinde, öğretmenlere fazladan yük olmayacak şekilde destek olmaya devam etmek çok önemli.

Öğretmen Ağı, Türkiye'nin önde gelen vakıflarının desteğiyle kurulduğundan bu yana masada olan sürdürülebilirlik tartışmalarına, önümüzdeki süreçte yeni bir farkındalıkla bakmayı öneriyorum. Hem Öğretmen Ağı'nı teorik olarak okumanın önerdiği içgörülerini hem de öğretmeni dönüştüren “karşılıklı güven, ilgi, ve takdir içeren sosyal ilişkileri” sağlayacak yapısal ihtiyaçları beraber değerlendirmeliyiz. Her şekilde, öğretmenlerin dönüştüğü sosyal ilişkilerin sürdürülmesinde Kolaylaştırıcı Ekibin katkısı çok kıymetli; bunun uzun süreli desteklerle kalıcı hale gelmesi de sürdürülebilirlik adına önemli bir başarı kriteri.

#DEĞİŞİM ÖĞRETMENLE

DERS KİTAPLARINDA MÜLTECİLER:
“MAZLUM, MUHTAÇ, MİSAFİRLERİMİZ” RAPORU

YARATICI ÖZGÜVEN FESTİVALİ 2022 | #NEBUÖZGÜVEN

DEĞİŞİM ELÇİLERİ YAZ BULUŞMASI 2022 | #BİRLİKTENUMUTDOĞAR

BURASI TAMAMEN BİZİM KAMPI 2022

ÇEVİRİ TOPLULUĞUNUN HİKAYESİ: KOLEKTİF ETKİ, ORTAK DEĞER

DERS KİTAPLARINDA MÜLTECİLER: “MAZLUM, MUHTAÇ, MİSAFİRLERİMİZ” RAPORU

Yeşim Hancı Kaya, Columbia Üniversitesi Teachers College Doktora Öğrencisi

Türkiye, dünyada en fazla mülteciye ev sahipliği yapan ülke konumunda. Eğitim sistemi ve öğretmenler, 1.2 milyonu aşkın okul çağındaki çocuğun öğrenme ihtiyacına cevap verme konusunda farklı zorluklarla karşı karşıya. Millî Eğitim Bakanlığı'nın (MEB) Ocak 2022'de paylaştığı verilere göre, Türkiye'de geçici ve uluslararası koruma altında bulunan Suriyeli, Afganistanlı, Iraklı, Filistinli, Somalili ve Yemenli çocukların %68'i eğitime erişirken, okullaşamayan çocukların oranı %32. Bu da, 410.000'i aşkın çocuğun okul dışında olduğu anlamına geliyor. Küresel mülteci eğitimi politikalarıyla uyumlu olarak, eğitime erişen çocuklar, paralel eğitim sistemleri yerine yerel okullara devam ediyor.

Türkiye’de yapılan araştırmalar, mülteci öğrencilerin okullara eriştiği durumlarda dil farklılıkları sebebiyle zorluklar yaşama, akademik başarı düşüklüğü, ayrımcılık ve zorbalığa maruz kalma, psikososyal ihtiyaçlarını karşılayacak destek mekanizmalarına erişememe ve okula yeterince aidiyet hissedememe gibi sorunlarla karşılaştıklarını gösteriyor. Öğretmenler ise mülteci öğrencileri için kapsayıcı öğrenme ortamları yaratma ve sosyal uyuma katkıda bulunma noktasında güçlükler yaşıyor. Ders Kitapları ve Mültecilik Topluluğu, Öğretmen Ağı’ndan bir grup öğretmenin, mülteci öğrencileri için kapsayıcı öğrenme ortamları yaratma noktasında müfredat ve ders kitaplarının kendilerini yeterince desteklemediğini fark etmeleri ve bu konuda bir aksiyon almaya karar vermeleri sonucu kuruldu.

On iki öğretmen ve eğitim araştırmacısı olarak Kasım 2021’de ilk defa bir araya gelerek Haziran 2022’ye kadar aylık düzenli toplantılar gerçekleştirdik. İşe, 2021-2022 eğitim öğretim yılında kullanılan 1-4. Sınıf Hayat Bilgisi, Sosyal Bilgiler ve İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi ders ve çalışma kitaplarını inceleyerek başla-

dık. Söylem analizi yöntemiyle yürüttüğümüz araştırmamızda mültecilerin ders kitaplarında nasıl temsil edildiğine yanıt aradık. İncelediğimiz toplam 11 kitabın her biri en az iki grup üyemiz tarafından satır satır okundu. Bu saye-

de, göçmenler ve mültecilere yönelik tüm söylem ve görselleri tespit ettik. Tespit edilen her bulgu tüm grupla paylaşılarak tüm grup tarafından incelendi, grupça yorumlandı ve tartışıldı. Daha sonra, bu bulguların ortak özellikleri

ve sorunları belirlenerek sınıflandırıldı. Grupça tartıştığımız, Kenan Çayır ile birlikte kaleme aldığımız *Ders Kitaplarında Mülteciler: “Mazlum, Muhtaç, Misafirlerimiz” Raporu*’nda özetlendi.

Ders kitabı yazarlarına kitap yazımı sürecinde, öğretmenlere ise sınıf pratiklerini daha kapsayıcı hale getirmek için kitaplardaki örnekleri nasıl yeniden düzenleyebilecekleri konusunda yol gösterici olması amacıyla grupça bazı iyi örnekler ürettik. Yerel ve mülteci gruplar arasında hiyerarşinin olmadığı, gruplar arasında işbirliğinin öne çıktığı, iyi eğitilmiş ve meslek sahibi mültecilerin yer aldığı ve mültecilerin topluma katkısına vurgu yapıldığı birtakım örnekler ürettik.

Raporda, bulgularımızı üç ana başlık altında topladık. Terminoloji başlığı altında, zorunlu göçle gelenlerin ders kitaplarında nasıl adlandırdıklarını inceledik. En yaygın kullanılan kavramın “misafir” olduğunu gördük. Misafir ifadesinin, geçici ve uluslararası koruma hukuksal statüleriyle çelişerek hakların geri plana atılmasına sebep olma riski taşıdığından ve kitapları okuyan mülteci çocukların içinde buldukları ortama ve topluma yeterince aidiyet hissedememelerine neden olabileceğinden dolayı sorunlu bulduk. Temsil başlığı altında, zorunlu göçle gelenlerin ders kitaplarında nasıl temsil edildiğini inceledik. Göçmen ve mültecilerin çoğu örnekte homojen bir grup olarak “yoksul”, “mazlum”, “aciz” ve “yardıma

muhtaç” olarak temsil edildiklerini gördük. Hiçbir örnekte eğitilmiş, meslek sahibi göçmen ve mültecilere yer verilmiyordu. Strateji bölümünde ise ders kitaplarında toplumsal uyum konusunda hangi stratejilerin kullanıldığını inceledik. Çoğu örnekte yerel ve göçmen gruplar arasında ortaklıklar yerine kültürel farklılıkların vurgulandığını, bunun da öğrencilerin kültürleri birbirinden tamamen bağımsız olgular olarak algılamaları riski oluşturduğunu tespit ettik. Kitaplarda en yaygın olarak kullanılan stratejinin ise empati kurdurma stratejisi olduğunu gördük ancak bu örneklerin, bağlam ve anlatı eksiklikleri nedeniyle öğrencileri empatiden çok acıma duygusuna yönelttiğini tespit ettik. İncelediğimiz kitaplarda hak

temelli bir yaklaşım benimseyen yalnızca tek örnek yer alıyordu. Raporda, yardım ve empati temelli yaklaşımlar yerine hak temelli bir yaklaşımın benimsenmesini önerdik. Detaylı bulgularımız ve tavsiyelerimizi çeşitli podcastler, youtube videoları, gazete haberleri ve akademik konferanslarda sunumlar aracılığıyla yaygınlaştırdık.

Araştırmamız sonucunda yalnızca tavsiyeler üretmekle kalmayarak bir adım ileri gitmek istedik. Ders kitabı yazarlarına kitap yazımı sürecinde, öğretmenlere ise sınıf pratiklerini daha kapsayıcı hale getirmek için kitaplardaki örnekleri nasıl yeniden düzenleyebilecekleri konusunda yol gösterici olması amacıyla grup-

ça bazı iyi örnekler ürettik. Yerel ve mülteci gruplar arasında hiyerarşinin olmadığı, gruplar arasında işbirliğinin öne çıktığı, iyi eğitilmiş ve meslek sahibi mültecilerin yer aldığı ve mültecilerin topluma katkısına vurgu yapıldığı birtakım örnekler ürettik. Bir sonraki hedefimiz, bu örneklerdeki temel prensiplerimizi açıkladığımız bir belge hazırlayıp yaygınlaştırarak mültecilere yönelik kapsayıcı eğitim pratiklerine katkı sunmak. Araştırmamızın, öğretmen ve eğitim araştırmacılarının Öğretmen Ağı bünyesinde bir araya gelerek kapsayıcılık ve sosyal uyum konularında yaratabileceği olumlu etkinin harika bir örneği olduğuna inanıyoruz.

YARATICI ÖZGÜVEN FESTİVALİ 2022 | #NEBUÖZGÜVEN

Fulden Ergen, Öğretmen Ağı İletişim Koordinatörü

Yaratıcı özgüven, “Kişinin kendi yaratıcı becerilerine olan güveninin artması.”, “Kişinin kendi yaratıcı becerilerine olan güveninin artması.” (Rauth, Köppen, Jobst, and Meinel, 2010), “Bireyin istenilen bir dönüşümü başarıyla gerçekleştirmesi.” (Phelan & Young, 2003) ya da “Kişinin etrafındaki dünyayı değiştirebileceğine olan inancı.” (Kelley & Kelley, 2013) gibi çeşitli şekillerde tanımlanıyor. Tanımlar ne kadar farklılaşsa da, ortaklaştıkları iki unsur var; birincisi, kişinin yaratıcılığı ile bağına, ikincisi de değişim yaratma kapasitesine ilişkin. Bu iki unsura dair hayatta karşılaştığımız kalıplar ise yaratıcı özgüvenimizi ortaya çıkarma cesaretimizi kırıyor. Yaratıcı Özgüven Festivali'nin ikincisini düzenlerken, pek çoğumuzun hayatlarında karşılaştığı, yaratıcı olabileceğimize ve değişim yaratabileceğimize duyduğumuz inancı, cesaretimizi kıran kalıpları kırmaya davet etmek istedik. Öğretmenlerin ve eğitimi dert edinenlerinin yaratıcı özgüvenlerin-

den hareketle, festivalin temasını #NeBuÖzgüven olarak belirledik.

Festivale hazırlanırken, hem dijital teknolojilerin fırsatlarından yararlanarak coğrafi ve zamana dayalı kısıtları aşmak hem de pandemi dolayısıyla uzunca süre evlerimizde kaldığımız için hasretini çektiğimiz sosyal dayanışmayı ve beraberliği anımsamak için; programın yüz yüze ayağı için gerekli tedbirleri de alarak, hibrit bir program oluşturmak istedik. 13 ve 14 Mayıs 2022'de Öğretmen Ağı Youtube kanalında dijital, 15 Mayıs 2022 Pazar günü ise İstanbul'daki Zorlu PSM Sky Lounge'da yüz yüze olarak bir araya geldik.

“Festivalin ilk yılını bitirmeden, bu yılın fiziksel olacağını düşünüp heyecanlanmıştık hepimiz. ‘Acaba olur mu?’ dediğimiz her şey vardı, adına yaraşır bir festival oldu. Festivalimiz var bizim, bununla gurur duymalıyız.” Sena Sarıbaş - Öğretmen Ağı Değişim Elçisi, Yaratıcı Özgüven Festivali Açılış Sahnesi Sunucusu

FESTİVAL PROGRAMI NASILDI?

13 Mayıs 2022 Cuma, Öğretmen Ağı Youtube Kanalı

18:00 | Kalıp Kıran Sahne

Konuşmacılar:

Masis Aram Gözbek, Koro Şefi, Sanat Yönetmeni,
Müzisyen, Besteci
Sibel Yaşın, Müzik Öğretmeni, Öğretmen Ağı Değişim
Elçisi

Moderatör:

Sinem Amaş, Sınıf Öğretmeni, Öğretmen Ağı Değişim
Elçisi

19:30 | Renkli Hatalar Sahnesi

Konuşmacılar:

Devin Özgür Çınar, Oyuncu
Mehmet Salih Çiçekliyüz Tarih Öğretmeni, Öğretmen
Ağı Değişim Elçisi

Moderatör:

Miray İşler, Türkçe Öğretmeni, Öğretmen Ağı Değişim
Elçisi

21:30 | Kalıp Kıran Sahne

Konuşmacılar:

Tan Sağtürk, Balet, Oyuncu
Gözde Uysal, Matematik Öğretmeni, Öğretmen Ağı
Değişim Elçisi

Moderatör:

Şebnem Filiz Yapıcı, Fen Bilimleri Öğretmeni,
Öğretmen Ağı Değişim Elçisi

14 Mayıs 2022 Cumartesi, Öğretmen Ağı Youtube

Kanalı

18:00 | Kalıp Kıran Sahne

Konuşmacılar:

Rümeysa Çamdereli, Müzisyen, Aktivist
Murat Çıtır, Sınıf Öğretmeni, Öğretmen Ağı Değişim
Elçisi

Moderatör:

Büşra Nur Serdar, Psikolojik Danışman ve Rehber
Öğretmen, Öğretmen Ağı Değişim Elçisi

19:30 | Renkli Hatalar Sahnesi

Konuşmacılar:

Hakan Bıçakçı, Yazar
Sevilay Eş Şengül, Türkçe Öğretmeni, Öğretmen Ağı
Değişim Elçisi

Moderatör:

Muhammed Atalay, Türkçe Öğretmeni, Öğretmen
Ağı Değişim Elçisi

21:00 | Renkli Hatalar Sahnesi

Konuşmacılar:

Yekta Kopan, Yazar
Onur Sulu, Sınıf Öğretmeni, Öğretmen Ağı Değişim
Elçisi

Moderatör:

Ceren Çalıcı, Türkçe Öğretmeni, Öğretmen Ağı
Değişim Elçisi

15 Mayıs 2022 Pazar, Zorlu PSM Sky Lounge/İstanbul

12:00 - 13:00 | Yaratıcı Özgüven Festivali Başlıyor

13:00 - 14:00 | Kalıp Kıran Sahne | #NeBuÖzgüven
Diyenlere #YaratıcıÖzgüven**Konuşmacılar:**

Suzan Güverte, Film Yapımcısı, Senaryo Yazarı
Ece Çiftçi, Sosyal Etki Lideri ve Sosyal Girişimci,
SosyalBen Kurucu Başkanı
Gökhan Atik, Türkçe Öğretmeni, Öğretmen Ağı
Değişim Elçisi

Moderatör:

Büşra Gürtürk, Sınıf Öğretmeni, Öğretmen Ağı
Değişim Elçisi

Sunucular:

Fulden Ergen, Öğretmen Ağı İletişim Koordinatörü
Sena Sarıbaş, Türkçe Öğretmeni, Öğretmen Ağı
Değişim Elçisi

14:00 - 14:30 | Keşif Vakti

14:30 - 15:30 | Yaratıcı Özgüvenle Tasarla |
Eş Zamanlı Atölyeler**Yaratıcı Özgüven Nedir?****Konuşmacılar:**

Sibel Şengül, Psikolog
Gülnaz Bekar, Sınıf Öğretmeni, Öğretmen Ağı
Değişim Elçisi

Moderatör:

Günalp Turan, Öğretmen Ağı Ağ Koordinasyon ve
Topluluk Yönetimi Sorumlusu

**Bilimin Eğlenceli Dünyasına Yolculuk | Eğlenceli
Bilim****Çevre Mucitleri Atölyesi | TOYİ**

15:30 - 15:50 | Keşif Vakti

15:50 - 16:00 | Yaratıcılığın Ritmi | Beden Perküsyonu

16:00 - 17:00 | Renkli Hatalar Sahnesi ve Hata Ödülleri

Konuşmacılar:

Fatma Nur Kaptanoğlu, Yazar
Zeynep Atakan, Yapımcı

Moderatör:

Bilge Buhan Musa, Okul Öncesi Öğretmeni,
Öğretmen Ağı Değişim Elçisi

Sunucu:

Yakup Yıldırım, Öğretmen Ağı Bütçe ve Operasyon
Sorumlusu

Festivalin hem dijital hem yüz yüze programında 2 farklı sahnemiz vardı; karşılaştığı kalıpları kıranların, #NeBuÖzgüven diye sorulara kulak asmadan değişim yaratanların deneyimlerinin paylaşıldığı Kalıp Kıran Sahne ile yaptığımız hataları “hatta”lara çevirebilme hikayelerinden yola çıkarak hata yapma kor-

kusuna meydan okuduğumuz Renkli Hatalar Sahnesi. Hem dijital, hem de yüz yüze programda her iki sahnede de öğretmenler ve farklı disiplinlerden yolu eğitimle kesişenleri ağırladık.

Festivalin kapanışını ise hayatı var eden hataları kutlamak, hata yapmaktan korkmak yeri-

ne hatalardan öğrendiklerimizi hatırlamak ve paylaşmak üzere, Hata Ödülleri’ni sahipleri ile buluşturarak yaptık. Betül Nur Kalpaklıoğlu, Şebnem Filiz Yapıcı, Ferdi Ünal, Burcu Boncukçu, Banu Yücetaş, Yester Özmerinoğlu pek çok başvuru arasından seçilen ve renkli hataları ödüllendirilen isimler oldu.

“Sürekli maruz kaldığımız #NeBuÖzgüven sorusuna, ‘Yaratıcı Özgüven’ cevabını veren, tüm hatalara değer verip “hatta”lara odaklanan Öğretmen Ağı, benim de hatamı ödüllendirdi. Başarıyı ödüllendirmek sanırım en kolayı, hatayı ödüllendirmek ise en kıymetlisi.” Ferdi Ünal, Fen ve Teknoloji Öğretmeni, Hata Ödülü Sahibi

Festival programında, sahneler ve atölyelerin yanı sıra cesaret ile ilham veren Değişim Elçisi öğretmenlerin ve Öğretmen Ağı paydaşlarının sesli #NeBuÖzgüven hikayelerine de yer verdik. Değişim Elçileri **Esin İnanç**, **Çiğdem Dengiz**, **İsmail Örnek**, ile Anlatan Eller'den **Pelin Baykan**, Üretim Kaydı'ndan **Esra Ece Kuleci**'nin hikayeleri, kendi sesleri ve anlatımları ile Öğretmen Ağı Youtube kanalında yerini aldı. Sıra-Dışı Konuşmalar podcast serisinin festival döneminde yayınladığımız özel bölümüne Prof. Dr. Zümra Atalay konuk oldu. Festival partnerlerinden İdefix'in desteğiyle hazırlanan **bölüm de yine Öğretmen Ağı Youtube kanalında** kendine yer buldu.

Festival, yaratıcı özgüven ve eğitimin kesişiminde yer alan pek çok kişi, kurum ve topluluğun katkıları ve desteğiyle mümkün oldu. 18

Değişim Elçisinin⁴ yer aldığı festival çalışma grubu, hazırlıkların ilk gününden son gününe dek festivalin hayata geçmesinde aktif rol aldı. Festival aynı zamanda, 51 paydaşın⁵ işbirliğinin

⁴ Aslı Taş, Banu Yücetaş, Büşra Nur Serdar, Elif Meltem Koç, Esin İnanç, Gökçen Saygılı Güneş, Gülçin Aldırmaz Şahin, Muhammed Atalay, Murat Çıtır, Okan Aksoy, Özgür Özkaya Mercan, Özlem Bilge, Özlem Nur, Sedat Bakım, Selin Kalender, Sena Sarıbaş, Sinem Amaş, Şebnem Filiz Yapıcı

⁵ Anlatan Eller, ARTER, Başka Bir Okul Mümkün Derneği (BBOM), Beraberce Derneği, Bilim Kahramanları Derneği, BirZ Derneği, BoMoVu, Bursa Coşkunöz Eğitim Vakfı, Çekül Bilgi Ağacı, Çöpüne Sahip Çık Vakfı, Darüşşafaka Eğitim Kurumları, Deniztemiz TURMEPA Derneği, Eğitim Hali, Elpek Sosyal, Factory, GamFed, Gelecek Burada, Güney Eziler Spor Kulübü, Habitat, Hedera Luna, Hümanist Büro, İKSV Alt Kat, İnci Bankoğlu Eğitim Vakfı, İnci Vakfı, İstanbul Bilgi Üniversitesi Çocuk Çalışmaları Birimi (ÇOÇA), İstanbul Çağdaş Drama Derneği, Köy Okulları Değişim Ağı (KODA), Kodluyoruz, Kuest Media, Legal Design Turkey, Medyapod, Mektepp, Mor Sertifika, Nirengi, Okul Destek Derneği, Öğretmen Akademisi Vakfı (ÖRAV), Öğrenme Tasarımları, Pera Müzesi, Porta Eğitim ve Psikolojik Danışmanlık, Rahmi Koç Müzesi, İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyoloji ve Eğitim Çalışmaları Merkezi (SEÇBİR), Sulukule Gönüllüleri Derneği, Şehir Dedektifi, Türkiye Aile Sağlığı ve Planlaması Vakfı (TAPV), Teyit, Toplum Gönüllüleri Vakfı, Türk Eğitim Vakfı, Türkiye Üçüncü Sektör Vakfı (TÜSEV), Üretim Kaydı, Wikimedia Türkiye, YÖRET Toplumsal Gelişim ve Eğitim Vakfı

de gerçekleşti. Bir ağ olma mantığını yaptığımız her işe yansıtılmamızdan olsa gerek, festival paydaşı olmak isteyen kurumlara da festivalde nasıl yer almak istediklerini sorduk. Paydaşlar, festival programı kapsamında etkinlikler düzenleyerek, festival katılımcılarının erişebildiği ilham veren kaynakların yer aldığı İlham Arşivi'ne değerli içerikleri ile katkıda bulunarak, festival duyurularını kendi çevrelerinde gönüllüleri ile paylaşarak, kendi #NeBuÖzgüven hikayelerini paylaşarak festivale dahil oldu. Festivale giden yolda, paydaş işbirliği ile **17 etkinlik düzenlendi**.

Festival, birbirinden kıymetli 11 partnerin desteği ile gerçekleşti. Festivalin ana partnerleri Mehmet Zorlu Vakfı ve Canva for Education oldu. Eğlenceli Bilim'in partnerliğinin yanı sıra, festivalin yüz yüze ve dijital programı için

hazırladığımız sürprizleri ve Hata Ödüllerini, TOYİ, İdefix, Twinkl Türkiye, Can Yayınları, Yapı Kredi Yayınları'nın destekleri mümkün kıldı. Festival, Glamly Digital, Heart and Mind Design ve Kalt Film ile festival paydaşı olan onlarca kurumun işbirliği ve öğretmenlerin yaratıcı özgüveninden aldığımız güçle hayata geçti.

“Canva for Education olarak ana destekçilerinden biri olduğumuz Yaratıcı Özgüven Festivali, koca bir gülümseme, bolca pratik ve düşünecek çok şeyle birlikte sona erdi. Uzun zamandır birbirine destek olan, eğlenen ve öğrenen insanları bir arada görmemiştik.” Demet Aksu Yelok, Eğitim için Canva Topluluk Yöneticisi

DEĞİŞİM ELÇİLERİ YAZ BULUŞMASI 2022 | #BİRLİKTENUMUTDOĞAR

Ekin Gürsu, Öğretmen Ağı İletişim Sorumlusu

Öğretmen Ağı'nda oluşturduğumuz topluluk kültürünün en önemli bileşenlerden biri Değişim Elçileri Yaz Buluşması'dır. Her yıl eğitim öğretim dönemi tamamlandıktan sonra gerçekleşen Değişim Elçileri Yaz Buluşması'nda sene boyunca üretilenleri ve bir aradalığımızı kutlar; eğitim alanının ve öğretmenlerin sorunlarında derinleşir ve gelecek döneme dair hazırlıklar yaparız. Değişim Elçileri Yaz Buluşması, zaman zaman "Kavuştay" olarak da adlandırılıyor çünkü bu buluşma bütün bir yılın ardından birbirimize kavuşmanın zamanı oluyor. Aynı çalışmalara katılan öğretmenler aylar sonra birbirini yeniden görür, yıl boyu ismini duyan ama hiç tanışmamış meslektaşlar tanışma fırsatı bulur. Buluşma, okullardan sonra derin bir nefes aldığımız, beraber düşündüğümüz ve çalıştığımız bir zamandır. Ağ

insanları için Yaz Buluşması demek birlikteliğimizden aldığımız gücü en çok hissettiğimiz yer demektir.

Bu yıl, Yaz Buluşması hazırlıklarına başlarken farklı bir heyecan hissediyorduk çünkü buluşma en son 2019 yılının Temmuz ayında yüz yüze olarak gerçekleşmişti. 3 yıl gibi bir sürenin ardından yeniden yüz yüze bir arada olacak olmanın mutluluğu bulaşıcıydı. En az heyecan ve mutluluk kadar hissettiğimiz bir duygu daha vardı; umut.

Pandemi koşullarını bir nebze olsun arkamızda bıraktığımız günlerde uzun bir süre sonra yeniden bir araya gelebilecek olmak ve eğitim üzerine düşünecek olmak hepimizin içindeki umudu yeşertiyordu. Bu yüzden birlikteliği-

mizden aldığımız güce ve umuda dayanarak #BirliktenUmuDoğar teması ile 3-4-5 Temmuz 2022'de Özyeğin Üniversitesi'nde bir araya geldik.

Her adımı öğretmenle birlikte atmak, Yaz Buluşmaları'nın her aşamasını öğretmen dahiliyeti ile planlamak da demektir. Bu doğrultuda, Mayıs ayında buluşmanın hazırlık süreçlerini birlikte yürütmek üzere gönüllü 21 Değişim Elçisi ile birlikte Yaz Buluşması Çalışma Topluluğu'nu⁶ oluşturduk. Topluluk, buluşmada ihtiyaç olarak görülen Tanışma & Sosyalleşme, Parti Planlama ve İçerik Planlama olmak üzere 3 gruba bölündü ve çalışmalara başladı.

3 günlük programın başlangıcında yıl boyu ürettiklerimizi ve yeniden kavuşmamızı kutlayarak açılış yaptık ve programı inceledik. En son yüz yüze olarak gerçekleştirilen Yaz Buluşması'ndan bu yana aramıza katılan yeni Değişim Elçileri ile tanışmak ve sosyalleşmek oldukça önemliydi. Tanışma & Sosyalleşme grubunun hazırladığı oyunlar ile önce birbirimize sonra da Yaz Buluşması'na ısındık.

Öğretmen Ağı'nın önemli bileşenlerinden bir diğeri adhokratik topluluklar. Öğleden sonra bir araya geldiğimiz Topluluklar üzerine Deneyim Paylaşımı oturumunda Öğretmen Ağı İçerik Danışmanı Prof. Dr. Kenan Çayır ve Öğretmen Ağı Ağ Etkileşim Sorumlusu Didem Uygun'un moderasyonunda Ağ'da oluşan adhokratik toplulukları tanıdık, topluluk kültürü ve işleyişini konuştuk.

Ağ'da yapmayı sevdiğimiz şeylerden biri de icat çıkarmak. Hal böyle olunca Yaz Buluşması da icat çıkarmadan olmuyor. Bu sene, Açık Alanda Kısa Paslaşmalar Oturumu ile ilk defa Açık Alan Teknolojisi'ni deneyimledik. Küçük gruplar halinde bir araya gelerek belli bir soru etrafında herhangi bir somut çıktı beklentisi olmadan konuştuğumuz bu oturum ile hem bir araya gelmenin yarattığı gücü ve umudu hissettik hem de edindiğimiz ortak dertler hakkında deneyim paylaşımında bulunabilme fırsatı elde ettik.

2. güne buluşmanın temasına da adını veren umut ile başladık. Öğretmen Ağı İçerik Danışmanı Prof. Dr. Kenan Çayır'ın modere etti-

DEĞİŞİM ELÇİLERİ
YAZ BULUŞMASI '22

öğretmen
ağı

3 Temmuz 2022 PAZAR

08:30 - 09:30 Kahvaltı
09:30 - 11:00 Yerleşme ve Kayıt
11:00 - 13:00 Hadi Gel
Buluşalım: Açılış
13:00 - 14:00 Öğle Yemeği
14:00 - 15:30 Neydi Bir Arada
Tutan Şey Hepimizi?: Adhokratik
Topluluklar Deneyim Paylaşımı
15:30 - 16:00 Ara
16:00 - 17:30 Açık Alanda Kısa
Paslaşmalar Oturumu
17:30 - 18:00 Gün Sonu
Değerlendirme
18:00 - 19:30 Akşam Yemeği
19:30 - 20:30 Kıpırdama Vakti:
Balfolk, Voleybol ve Daha Fazlası
20:30 - 22:00 Eğlence Vakti

4 Temmuz 2022 PAZARTESİ

07:30 - 08:30 Güne Merhaba: Yoga
08:00 - 09:30 Kahvaltı
10:00 - 11:00 Umudun Formülü:
Karşılaşma ve Deneyim Paylaşımı
11:00 - 12:30 Öğretmen Ağı'nın
Sesi: Serbest Kürsü
12:30 - 14:00 Öğle Yemeği
14:00 - 15:30 Umudu İnşa Etmek:
Metodolojik Güçlenme Atölyeleri
(Kayıt Gereklidir.)
15:30 - 16:00 Ara
16:00 - 17:30 Birlikten Umut Doğar:
Paydaşlar ile Deneyim Paylaşımı
17:30 - 18:00 Gün Sonu
Değerlendirme
18:00 - 19:00 Akşam Yemeği
19:00 - 20:30 Serbest Zaman
20:30 - 22:00 Parti Vakti! Tema:
'68 Kuşağı

5 Temmuz 2022 SALI

08:00 - 08:45 Güne Merhaba: Yoga
08:45 - 09:30 Kahvaltı
09:30 - 10:00 Güne Başlarken
10:00 - 11:00 Burası Tamamen
Bizim: Değişim Elçileri Atölyeleri
(Kayıt Gereklidir.)
11:00 - 11:30 Ara
11:30 - 12:30 Bir Ağ Olmak:
Batuhan Aydagül ile Ağ ve
Topluluklar Araştırması
12:30 - 13:30 Öğle Yemeği
13:30 - 15:30 Bu Bir Veda Değil:
Kapanış

ği Umudun Formülü: Karşılaşma ve Deneyim Paylaşımı oturumunda içinde bulunduğumuz şartlarda dünyada ve Türkiye'de eğitimi çevreleyen sosyo-politik gelişmeleri ve eğitime etkilerini anlamlandırmak; bu ortamda Ağ, umutlu düşünme ve dayanışmanın önemi-

ni kavramak üzerine derinleştik. Hemen devamında gerçekleşen Öğretmen Ağı'nın Sesi: Serbest Kürsü oturumunda ise Değişim Elçilerinin sesi ve bu sese Ağ'ın verdiği karşılığı konuştuk, meslektaş dayanışmasını hiyerarşik olmayan Ağ yapısı ile deneyimledik.

6 Banu Yücetaş, Burcu Aslan, Ezgi Temiz Çeliker, Fatma Uludağ, Gülçin Aldırmaz Şahin, Hasan Aydın, Hasan Dirik, Hatice Durakoğlugil, Hatice Kaya Köse, İsmail Örnek, Merve Sarılı Kaya, Murat Çıtır, Murat Güneş, Özlem Bilge, Özlem Nur, Satı Sarıca, Selin Sırma Turhan, Sena Sarıbaş, Seval Binici, Şerife Havuz, Türkay Tol

METODOLOJİK GÜÇLENME ATÖLYELERİ

Bu sene çıkardığımız bir diğer icat ise Metodolojik Güçlenme Atölyeleri oldu. Sene boyunca Değişim Elçileri'nin ihtiyaç duyduğu, güçlenmek ve geliştirmek istedikleri alanları not düşmüştük. Öğretmen Ağı'nın temelini oluşturan Değişim Teorisi, "Öğretmen olan birey nasıl güçlenir?" sorusuna cevaben geliştirilmişti. Bu soruyu aklımızın bir köşesine yazarak tasarladığımız Metodolojik Güçlenme Atölyeleri eş zamanlı olarak aşağıdaki başlıklarda gerçekleştirildi:

Podcast Nasıl Yapılır?

Yürütücü: Yakup Yıldırım

Moderasyon Nasıl Yapılır?

Yürütücü: Kenan Çayır

Okullarda Üretimin Kaydı Nasıl Tutulur?

Yürütücü: Melike Ergün

Canva ile Tasarım Nasıl Yapılır?

Yürütücü: Canva For Education'dan Demet Yelok

Moderatör: Aişe Nur Uğurlu

Bir Hikaye Nasıl Film Olur?

Yürütücüler: Kalt Film'den Aslıhan Örün ve Okan Erünsal

Bir Fikrin İletişimi Nasıl Yapılır?

Yürütücü: Fulden Ergen

Teyit ile Eleştirel Dijital Okuryazarlık ve

Teyitçilik Atölyesi

Yürütücü: Teyit'ten Kansu Ekin Tanca ve Esra Özgür

Değişim Elçileri tarafından çok sevilen Metodolojik Güçlenme Atölyeleri'nin sene içinde tekrarını gerçekleştirme notunu cebimize koyarak buluşmadan ayrılmıştık. Eğitim öğretim dönemi yeniden başladığında cebimizden çıkardığımız notumuz ile sene içinde atölyelerden bazılarının tekrarını gerçekleştirdik. "Podcast Nasıl Yapılır?", "Moderasyon Nasıl Yapılır?", "Bir Fikrin İletişimi Nasıl Yapılır?" atölyeleri yeni dönemin başlangıcı ile birlikte çevrimiçi olarak yeniden yapıldı. Bununla birlikte "Bir Hikaye Nasıl Film Olur?" atölyesini Yaratıcı Özgüven Festivali'nde bizimle birlikte olan Yapımcı Zeynep Atakan ve Kalt Film Kurucu Ortakları Yapımcı Aslıhan Örün ve Yönetmen Okan Ersünsal ile Beyoğlu'ndaki Öğ-

retmen Ağı mekanında 5 Kasım 2022 tarihinde yeniden gerçekleştirdik.

Öğretmen Ağı'nda çok sık kullandığımız cümlelerden biri; Ağ'da yalnızca öğretmenler değil, öğretmenlerin mesleki ve kişisel güçlenme yolculuklarında onlarla beraber yürümek isteyen, bu sürece ve Ağ'a değer katabilecek paydaşlar da var. Öğretmen Ağı'nın çok paydaşlı yapısının verdiği imkan yüksek nitelikli içerik üretimine büyük katkı sağlıyor. Bu katkının görünür kılınması da Yaz Buluşma'sının olmazsa olmazlarından. Birlikten Umut Doğar: Paydaşlar ile Deneyim Paylaşımı oturumunda paydaşlık ilişkilerinde farklı örnekleri dinledik; paydaşların öğretmenlerle, öğretmenlerin paydaşlar ile çalışma deneyimlerini duyduk.

Buluşmanın sonuna doğru yaklaşırken bir yandan bitmek tükenmek bilmeyen bir enerji, diğer yandan ise ayrılık vaktinin yaklaşıyor olmasının hüznünü hissediyorduk. 3. güne Burası Tamamen Bizim: Değişim Elçileri Atölyeleri ile başladık. Değişim Elçileri tarafından eş zamanlı olarak düzenlenen atölyeler aşağıdaki başlıklarda gerçekleştirildi:

Bir Düşün Bakalım

Yürütücüler: Ezgi Temiz Çeliker, Meriç Dönmez

Hayaller ile Motivasyonu Arttırmak: Taş Evler

Yürütücüler: Güldane Albayrak, Yıldız Bakşi

Okullara Eleştirel Dijital Okuryazarlığı

Masallarla Taşımak

Yürütücüler: Hatice Gözde Uysal, Merve

Bursa, Nebi Burak Ay

Masallarla Eşitlik Atölyesi

Yürütücüler: Elif Selçuk, Enver Rüzgar,

Tayyibe Gönül

Umutla Yeniden Okula Merhaba: Okula Uyum Atölyesi

Yürütücüler: Banu Yücetaş, Nuri Gürdil, Türkay Tol

Ders Kazanımlarını Hikayeleştirmek: İğne Deliğinden Dünya

Yürütücüler: Aslı Uysal, Sevilay Eş Şengül, Zeynel Özbalçık

Disiplinlerarası Oyunlar

Pınar Göcen, Tuna Tanrıverdi, Yasemin Toprak

Tasarım Odaklı Düşünme ile Fen Bilimleri Eğitimi

Yürütücüler: Muhammet Ali Mert, Özlem Ünal

Matematik Öğretimi: Dünyadan ve Türkiye'den Örnekler

Yürütücüler: Dilan Özdemir, Hülya Kırmızıtoprak, Seçil Arıkan, Sema Dora

İkigai ile Keşif Yolculuğu

Celil Çelik, Sibel Tartut, Aynur Bayazit, Sinem Gündüz Şentürk

Özel Eğitim Atölyesi

Yürütücüler: Elif Kevser Seçkin, Erhan Bingöl, Furkan Sarıaslan, Özlem Nur

Bir Yaz Kampı Nasıl Düzenlenir?: Burası Tamamen Bizim Kampı Deneyimi
Yürütücüler: Meral Deniz, İsmail Örnek, Cemal Yıldız

Buluşmanın sonunda Bir Ağ Olmak: Batuhan Aydagül ile Ağ ve Topluluklar Araştırması oturumunda bir araya geldik. The University of Wisconsin-Madison Doktora Öğrencisi ve Öğretmen Ağı Danışmanı Batuhan Aydagül'ün konuşmacılığında bir araya geldiğimiz bu son oturumda, gerçekleştirdiği araştırmasının bulgularından bahseden Aydagül, 3 günün sonun-

da birbirimizden umutla ayrılmamız için hepimize bir sebep daha verdi.

Yaz Buluşması'nda yeniden bir arada olmak hepimize harika geldi. Bir aradalığın yarattığı umudu hissettiğimiz dolu dolu üç günün sonunda daha birbirimizden ayrılmadan bir sonraki Yaz Buluşması'nın planlarını yapılmaya başlanmıştır bile. Birlikteliğimizden aldığımız güç ile umudu yeşerteceğimiz bir sonraki Değişim Elçileri Yaz Buluşması'nı büyük bir heyecanla bekliyoruz.

“Burada olmak şahaneydi. Kendimi üretmeye dair büyük bir şevk içinde bulmak harikaydı. Temas etmek, sarılmak, dahil olmak iyi geliyor. Kolaylaştırıcı Ekibe, Yaz Buluşması Çalışma Topluluğu'na sevgilerle. Emekleriniz için teşekkür ederim.” Öğretmen Ağı Değişim Elçisi, Değişim Elçileri Yaz Buluşması 2022 Katılımcısı

BURASI TAMAMEN BİZİM KAMPI 2022

Aişe Nur Uğurlu, Öğretmen Ağı Ağ Etkileşim Sorumlusu

Bu yıl üçüncüsü düzenlenen Burası Tamamen Bizim (BTB) Kampı 8, 9 ve 10 Ağustos 2022 tarihlerinde Mersin, Şaymana Arslanköy Tesisleri'nde gerçekleşti. Burası Tamamen Bizim Kampı Çalışma Topluluğu'nda yer alan Değişim Elçilerinin inisiyatifiyle organize edilen BTB Kampı'na bu yıl Hatay, Mersin, Adana, Şanlıurfa, Mardin, Denizli, İstanbul gibi çeşitli illerden 37 öğretmen ve eğitim paydaşı ile 10'dan fazla çocuk katıldı. Başta doğa ve eğitim olmak üzere sanat, eleştirel dijital okuryazarlık, okula uyum, gıda krizi, toplumsal cinsiyet, matematik, psikoloji, müzik ve edebiyat gibi alanlarda tasarlanmış etkinlikler etrafında çocuk katılımını da gözeterek bir araya gelen katılımcılar; 3 gün boyunca hem birbirleriyle temas ederek dayanışma ağlarını güçlendirdi hem de hasret gidererek "iyi olma hali" üzerine derinleşme fırsatı yakaladı.

"Yine ruhumuzun boydan boya yıkandığı bir kampı geride bıraktık. Kamp bizim için bir araç aslında. Bize iyi hissettiren insanlarla bir arada olmamızı sağlayan bir araç. Bu yüzden ismi Burası Tamamen Bizim Kampı çünkü aynı derdi paylaştığımız, iyi hissettiren insanlarla mekandan ve zamandan bağımsız olarak nerede bir araya gelirsek orası tamamen bizim oluveriyor." **Nebi Burak Ay, Öğretmen Ağı Değişim Elçisi, Burası Tamamen Bizim Kampı Katılımcısı**

Kampta yer alan Değişim Elçisi öğretmenler, adeta bir festival hazırlar gibi tüm detayları düşünerek, kapsayıcı bir ortam ve program akışı üzerine çalışmışlardı. Kamp programına baktığımızda Değişim Elçilerinden Nuri Gürdil ve Türkay Tol “Fotoğraf Kompozisyonu”, Dilan Özdemir “Matematik ve Doğa”, Türkay Tol “Okula Uyum”, Nebi Burak Ay “Eleştirel Dijital Okuryazarlığı Masallarla Okula Taşımak”, Seval Binici ve Yücel Özmen ile kampın çocuk katılımcılarından Ekin Özmen ve Beril Özmen “Okumanın Doğasına Aykırı Olan Ne?”, Derya Yıldırım “Cinsel Etik ve Onay”, Serpil Hizmetçi ve kampın çocuk katılımcılarından Hüseyin Deniz Binici “Oryantiring”, Esin İnanç “Doğada Sanat”, Dilan Özdemir ve kampın çocuk katılımcılarından Elif Naz Sarıca “Neden olmasın?”, İsmail Örnek ve Beyazıt Ekiz “Gıda Krizine Karşı Ekolojik Alternatif: Atalık Tohumlar”, Aslı Uysal Cevgin ve Pınar Göcen “İğne Deliğinden Dünya”, Şahin Çevik “Seyyah Öğretmenin Gezi Notları” isimli etkinlikleri gerçekleştirirken Çiğdem Dengiz “Şenay ve Vırak Kurbağa” isimli tiyatro oyununu oynadı. Akşamları Serkan Keskin, Bediz Yılmaz, Mehmet Cemal Yıldız ve Hüseyin Anur eşliğinde ateş başında toplanarak müzik dinletileri gerçekleşti.

Öğretmen Ağı'nın değerleri olan ayrımcılık ya-sağı, kapsayıcılık, eşitlik, hakkaniyet ve hak temelli olmak gözetilerek kurgulanmış olan Burası Tamamen Bizim Kampı'nda önceki senelerde de olan çocuk katılımına ek olarak bu sene çocukların inisiyatif olarak etkinlikleri kolaylaştırma sürecinde yer almalarına şahit olduk. Böylece aslında “öğretmenlerin özne olma hali” kadar “çocukların özne olma hali”nin de önemini ve ne kadar etkili olabildiğini görmüş olduk.

“Kampın üçüncü günü artık dönüş yolu diye çok üzgündüm ama sabah Esin Hoca'nın Doğa ile Sanat adlı atölyesi çok güzeldi ve oldukça güzel bir çalışma yapmıştık. Sonrasında Hüseyin Deniz ve Serpil Hoca'nın oryantiring atölyesi en çok beğendiğim atölye olmuştu ve bence artık bu etkinlik geleneksel hale getirilebilirdi. Artık kamp bitmişti ve dönüş yolunda arabada bir arıza oldu. Nebi Hoca bize bu arızada yardım etti ve işte o zaman 'BTB, her yerde.' dedim.”
Ekin Özmen, 12 Yaş, Burası Tamamen Bizim Kampı Katılımcısı

3 gün süren Burası Tamamen Bizim Kampı'nın kapanışında Kenan Çayır “Zor Zamanlarda Öğretmenlik Yapmak ve Söz Üretmek” başlıklı bir konuşma gerçekleştirdi. Bu konuşmada birey-

sel çözümlerin, içinde bulunduğumuz sorunları tamamen ortadan kaldırmayacağını bu yüzden yaşanan sorunların sistemseldiğinin görerek dayanışma içinde “bir ağın parçası olarak” çözmeye çalışmanın önemine değindi. Tam da bu noktada Burası Tamamen Bizim Kampı, öğretmenin özne olduğu bir alan açarak hem mesleki yalnızlaşmayı hem de öğretmenin iyi olma halini gündeme getiriyor. Başta öğretmenler olmak üzere tüm katılımcıların kampa aidiyet hissi ve birlik olmanın verdiği mutluluk duygusunu **Burası Tamamen Bizim Kampı 2022 Kamp Günleri**'nde görmek mümkün. Gelecek sene düzenlenecek olan kamp için şimdiden kolları sıvayan Burası

Tamamen Bizim Kampı Çalışma Topluluğu'nda yer alan Değişim Elçilerinin yaydıkları ilhamla başka bölgelerde oluşacak Burası Tamamen Bizim Kampı ihtimalini yeşerttikleri için çok heyecanlanıyoruz.

“Zor bir senenin ardına gelen tazelik 'Öğretmen Ağı' oluşumu. Sanırım bu fikri Burası Tamamen Bizim Kampı'nda pekiştirdim. 'Böyle gelmiş böyle gider, gidiyor'ların içinde boğulurken bir nefes oldu. Ferahlattı gönlümü ve bir kez daha inançla 'Umut hep var.' düşüncesine sınımsız sarıldım.”
Canan Aktaş, Öğretmen Ağı Değişim Elçisi, Burası Tamamen Bizim Kampı Katılımcısı

ÇEVİRİ TOPLULUĞUNUN HİKAYESİ: KOLEKTİF ETKİ, ORTAK DEĞER

Berfin Azdal, Öğretmen Ağı Topluluk Etkileşim Sorumlusu

Adhokrasi kültürü ve topluluk olma hali, Öğretmen Ağı'nı öğretmenler ve eğitim paydaşları için paylaşım ve güçlenme alanı kılıyor. Bu yıl içerisinde, Ağ'da adhokrasi kültürü ile şekillenen ve çalışan topluluklardan biri de Çeviri Topluluğu oldu. Çeviri Topluluğu, Öğretmen Ağı Çözüm Merkezi'ndeki çözümleri İngilizce'ye çevirerek çözümlerin daha geniş ağlara ulaşmasına ve

Ağ'ın uluslararasılaşma sürecine katkı sunmak üzere Mart 2022'de yola çıktı.

Değişim Elçisi Hasan Dirik'in inisiyatifiyle yola çıkan topluluk, 2021 yılında çalışmalarını gerçekleştiren Yabancılaştırılmış Dil Topluluğu'nda başlayan diyaloglar ve tecrübelerle, 2022 yılı içinde tohumlarını attı. Bu tohumlar atılırken, Ağ'ı Ağ yapan bir başka örnek de olgunlaşıyordu. Eğitim alanındaki sorunlara, öğretmenler tarafından geliştirilen çözümlerin ve çıktılarının paylaşıldığı bir etkileşim alanı olarak tasarlanan **Çözüm Merkezi**'nde, 2018'den beri yürütülen Yaratıcı Problem Çözme Programı'ndaki farklı temalarda çeşitli çözümler üretilmekte ve bu çözümler açık kaynak olarak yayınlanmakta. Bir yandan da bu çözümler, pandemi döneminin de etkisiyle yine öğretmenlerin inisiyatifiyle Dijital Çözümler Programı kapsamında dijitalle uyarlanıyordu. Tam da bu noktada Çeviri Topluluğu, bir grup öğretmenin geliştirdiği, bir grup öğretmenin ise

dijitalleştirdiği çözümleri İngilizce'ye çevirerek Ağ'da üretilen bilgi ve değerlerin daha geniş mecralarda yaygınlaşmasına destek olmaya başladı.

Değişim Elçileri topluluğuna yapılan duyuru sonrasında oluşan Çeviri Topluluğu, Çözüm Merkezi'ndeki çözümleri İngilizce'ye çevirme motivasyonu ile yola çıksa da ürettiği değer bununla sınırlı kalmadı. **Teyit** işbirliğinde ve **Heinrich Böll Stiftung Derneği Türkiye Temsilciliği** desteğiyle gerçekleştirilen, **Eğitimde Eleştirel Dijital Okuryazarlık Projesi** kapsamında, 19 farklı ilden 39 Değişim Elçisinin oluşturduğu **Eğitimde Eleştirel Dijital Okuryazarlık: Öğretmenlerden Öğretmene El Kitabı**'nın İngilizce'ye çevirisine de destek verdi.

Mart 2022'de faaliyetlerine başlayan Çeviri Topluluğu öncelikle çözümlerin çevirisinde kullanılacak ifade kalıplarını belirledi ve kavram havuzu oluşturdu. Çözümlerin içerisindeki ısınma aktivitelerini çevirmeye başladı. Topluluğun çeviri-

ye başladığı ilk çözüm teması ise akran zorbalığı oldu. Kolektif çalışılan çeviri sürecinin sonunda 19 çözüm, İngilizce'ye çevrildi ve Ağ'ın websitesinde yayınlandı.

Çözüm Merkezi'ndeki 19 çözümü İngilizce'ye çevirerek Ağ'ın websitesinde yayınlayan Çeviri Topluluğu, "Kolektif etki nasıl yaratılır?" sorusuna verilebilecek iyi bir yanıt. İngilizce Öğretmeni ve Değişim Elçisi Hasan Dirik, Çeviri Topluluğu'nun serüvenini ve öğretmen motivasyonunu şöyle açıklıyor: "Bir arada olma, paylaşma, bütünleşme, sürekli ilerleme için çalışma konusunda beslendiğim yegane platform olan Öğretmen Ağı'nda böyle harika insanlarla olmaktan, onlarla üretmekten, büyümekten, beslenmekten o kadar mutlu oluyorum ki. Çeviri Topluluğu sadece çözümleri İngilizceye çevirdiğimiz bir yer değil, aynı zamanda kendimizi de çevirerek dönüştürdüğümüz bağlantılar yumağı. Yüz yüze bile gelmeden aynı kaygıyla üreten insanların sahnesi."

#DEĞİŞİM BİRLİKTE

ÖĞRETMEN AĞI'NIN İŞBİRLİĞİ VE KAYNAK GELİŞTİRME İLE
GÜCÜNE GÜÇ KATTIĞI BİR YIL

KUŞLAR NE DÜŞÜNÜYOR?

EYLEM ARAŞTIRMACI ÖĞRETMEN PROGRAMI
INTERNATIONAL JOURNAL OF ACTION RESEARCH SEMPOZYUMU'NDA

ÖĞRETMENLER İÇİN ELEŞTİREL DİJİTAL OKURYAZARLIK ZİRVESİ

UYGULAMALI BİLİM EĞİTİMİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ: LESTO PROJESİ

ÖĞRETMENLER HAYVAN HAKLARI VE ÇEVRE İÇİN
PAPUDUK İLE BERABER YOLA ÇIKIYOR

ÇOCUK YAŞTA ERKEN VE ZORLA EVLİLİKLERİN ÖNLENMESİ İÇİN
ÖĞRETMEN GÜÇLENMESİ PROJESİ

#PAYLAŞMAGÜNÜ 2022

YARATICI ÖZGÜVEN VİKİPEDI'DE

ÖĞRETMEN AĞI'NIN İŞBİRLİĞİ VE KAYNAK GELİŞTİRME İLE GÜCÜNE GÜÇ KATTIĞI BİR YIL

Irmak Akıncı Canbaz, İşbirlikleri ve Kaynak Geliştirme Koordinatörü

Öğretmen Ağı'nda dilimize pelesenk olan bir cümle var; "Ağ'da yalnızca öğretmenler değil, paydaşlar da var." Ağ'da öğretmenlerle birlikte üretilen değer paydaşlarla birlikte güçleniyor, yaygınlaşıyor, etkisi büyüyor. Bu etki, Ağ modelinin öğretmen güçlenmesine dair önemli bir çözüm önerisi olduğunun altını çizen en önemli etki. Eğitim gibi çok farklı disiplinlerden beslenmeye ihtiyaç duyan bir yapıyı, öğretmenleri yalnız bırakarak güçlendiremeyeceğimiz çok açık.

2022 yılı, Öğretmen Ağı'nın güçlü adımlarla işbirlikleri ve kaynak geliştirme kaslarını ar-

tık doğal olarak kullanmaya başladığı, esnek çalışma modeli sayesinde kolayca adapte edilebilir çözümler ürettiği ve aynı ve nakdi kaynakların yanı sıra paydaş ortaklıklarıyla güçlü içerikler de ürettiği bir yıl oldu. Ağ'ın ve faaliyetlerinin sürdürülebilirliğini sağlamak, öğretmenlerin güçlenme yolculuklarındaki destek mekanizmalarını çeşitlendirmek, üretilen değerleri ve çıktıları organik sınırlarımızı aşarak yeni kitlelere ulaştırmak gibi hedeflerimizle, 2023 yılına yepyeni bir vizyon ile adım atıyoruz.

Yıl boyu Yaratıcı Özgüven Festivali, her yılın gelenekselleşen Değişim Elçileri Yaz Buluşması, Mersin'de tamamen öğretmen inisiyatifi ile gerçekleştirilen Burası Tamamen Bizim Kampı gibi büyük işlerin yanı sıra, eğitim öğretim dönemi boyunca öğretmenlerin gerek içeriksel gerek lojistik ihtiyaçlarını Ağ'ın paydaşları aracılığıyla karşılamaya devam ediyoruz. Bu yolda bizimle yürüyen, "#DeğişimÖğretmenle Başlar." dediğimiz sesimize ses katan tüm paydaşlarımıza buradan da teşekkürlerimizi sunmak isteriz.

KUŞLAR NE DÜŞÜNÜYOR?

Güenalp Turan, Ağ Etkileşim Koordinatörü

“Acaba kuşlar şehirlerin üzerinden uçmayı mı sever yoksa ormanların, nehirlerin, denizlerin ve dağların üzerinden mi?”

Bize kendimize bakma imkanı sunan tek şey aynalar değil. İnsanlar olarak çevremizi gözlemlerken de bir taraftan kendimizi, varoluşumuzu ve ilişkilendirmelerimizi anlamlandırıyoruz. Gördüğümüz hayvanlar ve bitkilerin yaşantıları, bize kendimize dair sorular sorma fırsatı sunuyor ve birer aynaya dönüşebiliyor.

İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSU) tarafından, 2007–2026 Bienal Sponsoru *Koç Holding*'in desteğiyle düzenlenen 17. İstanbul Bienali kapsamında; *İstanbul Bienali* ve *İKSU Alt Kat* tarafından başlatılan “*Kuşlar Ne Düşünüyor?*” başlıklı projede, Öğretmen Ağı, *Eğitim Refor-*

mu Girişimi (ERG), *Hisar Okulları*, *Suna ve İnan Kıraç Vakfı Pera Müzesi* ve *Today at Apple*'ın işbirliğinde, çocukları kuşlar, doğa ve insan dışı türlerle yeniden ilişkilendirmek için yaratıcı

bir süreç başlatmak, çocukların kuşlar üzerinden tüm doğa hakkında düşüncelerini sağlamak ve hayal *güçlerini* harekete geçirmek amaçlandı.

Proje kapsamında “**öğretmen**” ve “**çocuklar ve eşlik eden yetişkinlere**” yönelik iki rehber hazırlandı. Bu rehberlerde ilkokul ve ortaokul seviyesinde çocuklara yöneltilen sorular, kuşların nasıl düşündükleri, insanları nasıl gördükleri, çevresel değişikliklerin yaşamlarındaki etkileri, barınmaları, beslenmeleri, hareketleri gibi konulara değiniyor. Öğrencilerle yürütülen bu çalışmaların çocukların eleştirel ve yaratıcı düşünme, sorgulama, kendilerini doğru biçim-

de ifade edebilme becerilerini geliştirmelerini desteklemesi amaçlanıyor.

Öğrencilere yöneltilmek üzere hazırlanan soruların yanı sıra kuş gözlemine yönelik bilgiler ve kaynakçanın da yer aldığı **Öğretmen Rehberi**'nin tasarım süreci Öğretmen Ağı işbirliğiyle yürütüldü ve Değişim Elçileri topluluğundan katılımcıların yer aldığı 3 toplantıda derinle-

mesine incelemeler sonucu oluşturulan geri bildirimlerle şekillendirildi. Öğretmenler, rehberde bulunan ipuçları sayesinde rahatlıkla öğrencileriyle birlikte gözleme çıkabilir, kaynakçada yer alan etkinlik önerileriyle yeni çalışmalarını hayata geçirebilirler.

Hazırlanan bu içerikler, aynı zamanda eğitimcilerle “kuşlar” konu başlığını kullanarak, çok disiplinli öğrenme yöntemlerine başvurma

olanakları da sunuyor. Öğretmenler, bu içeriklerle, iklim değişikliği, modern sanayi sistemleri ve toplumlar, yaşam biçimleri, üretim ve tüketim, geleneksel ekosistemler ve yerli toplumlarla ilgili çağrışımlar ve bağlantılar kurmaya, bunları sorgulamaya ve eğitim ortamlarında da bu perspektifi öğrencilere aktarmaya davet ediliyor.

EYLEM ARAŞTIRMACI ÖĞRETMEN PROGRAMI INTERNATIONAL JOURNAL OF ACTION RESEARCH SEMPOZYUMU'NDA

Irmak Akıncı Canbaz, İşbirlikleri ve Kaynak Geliştirme Koordinatörü

Eylem Araştırmacı Öğretmen Programı, öğretmenlerin meslek pratiklerini yeniden düşündükleri, neyi, nasıl, neden yaptıklarını düşündükleri, eylem araştırması konusunda metodolojik güçlenme atölyeleri ve kapsayıcı eğitim konusunda teorik arka plan bilgisine sahip oldukları uzun soluklu bir programdır. Bu program, *İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyoloji ve Eğitim Çalışmaları Merkezi (SEÇBİR)* ortaklığında, 2019 yılında pilotlanarak, 19 katılımcı öğretmenle gerçekleştirilmiştir. Programın yürütücülüğünü üstlenen Değişim Elçisi öğretmenler, Program Koordinasyon Sorumlusu ve katılımcı öğretmenler olarak, bu deneyimi uluslararası akademik bir sempozyumda paylaşma fırsatı bulduk.

2011 yılından beri, alanının prestijli dergilerinden biri olan Uluslararası Eylem Araştırmaları

Dergisi (International Journal of Action Research- IJAR) ile işbirliği içinde düzenlenen IJAR Sempozyumları serisinin altıncısı, İstanbul'da, 12-14 Ekim 2022 tarihleri arasında, Sabancı Üniversitesi ARAMA İnisyatifi tarafından, Facebook İstasyon'da hibrit olarak düzenlendi. Etkinlik "Eylem Araştırması" alanının öncü isimlerini İstanbul'da bir araya getirdi.

Öğretmen Ağı Eylem Araştırmacı Öğretmen Programı yürütücüleri Değişim Elçileri Mine Aksar, Evrim Yurtseven ve program katılımcısı Gülay Bulut ile bir sunum gerçekleştirdik. Eğitim ortamlarına eylem araştırmasını dahil etmek ve bunu öğretmen inisiyatifiyle gerçekleştirmek, dünya çapında akademisyenlerin ilgi odağı oldu. Programla ilgili hazırlık aşamasından geri bildirim aşamasına kadar deneyimlerin paylaşıldığı sempozyumda, eylem

araştırması metodlarının sınıf ortamlarında kullanımı iyi birer örnek olarak gösterildi.. Sabancı Üniversitesi ARAMA İnisyatifi'ne ve konuşmacı öğretmenlere teşekkürlerimizle...

ÖĞRETMENLER İÇİN ELEŞTİREL DİJİTAL OKURYAZARLIK ZİRVESİ

Güenalp Turan, Ağ Etkileşim Koordinatörü

Yanlış bilgi ile sizce ne sıklıkla karşılaşıyoruz? İzlediğiniz haberler, okuduğunuz yazılar, gördüğünüz sosyal medya paylaşımlarını şöyle bir düşünseniz, sizce yanlış bilgi ile karşılaşmadan geçirdiğiniz bir gün var mıdır?

Kısaca söyleyelim, ne yazık ki yoktur. Yanlış bilgi her mecrada, her yerde, her zaman karşımıza çıkabiliyor. Hepimiz gibi çocuklar da bu yanlış bilgidan doğrudan etkileniyorlar. 19 farklı şehirden 39 eğitimci ile birlikte yola çıktığımız 2020 yılında, tam da bu duruma çözümler bulmak üzere çalışmaya başlamıştık. **Teyit** ve Öğretmen Ağı işbirliğinde yürüttüğümüz **Eğitimde Öğretmenlerle Eleştirel Dijital Okuryazarlık Projesi** kapsamında teyitçiliğin eğitim ortamlarında ve eğitim paydaşları arasında ortak bir değer olabilmesi için öğretmenlerin

rolüne odaklandık ve yine öğretmenlerle birlikte **Eğitimde Eleştirel Dijital Okuryazarlık El Kitabı**'nı hazırladık.

Öğretmenlerle kitapçık üzerine çalışırken, bu konunun, eğitimin farklı paydaşlarıyla derinlemesine tartışılabilir, paydaşların katkısına açık bir alan olduğu daha da belirginleşti. Yine öğretmenlerle birlikte, bu çok paydaşlı tartışma alanını oluşturmak için bir şeyler yapmaya ihtiyaç olduğuna karar verdik ve Teyit ve Öğretmen Ağı işbirliğinde **Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu** ve **Çankaya Belediyesi** destekleriyle 11 Haziran 2022 Cumartesi günü 13.00–17.00 arasında Ankara Doğan Taşdelen Çağdaş Sanatlar Merkezi'nde bu katkıya alan açmasını dilediğimiz bir zirve gerçekleştirdik.

Proje sürecinde yer almış Değişim Elçisi öğretmenlerle birlikte tasarlanan ve yürütülen zirve, üretilen tüm içeriklerin ve o güne dek yürütülen atölye ve etkinliklerdeki tartışmaların sağaltılmasını ve farklı disiplinlerle birlikte ele alınmasını hedefledi.

Zirve, açılış konuşmaları ve projede yer alan öğretmenlerden Hasan Dirik ve Gülay Yeniay Bulut'un yürüttüğü bir açılış tartışmasının ardından, Eleştirel Dijital Okuryazarlığı Eğitim-

de Beslemek isimli bir panel ile devam etti. Türk-Alman Üniversitesi Kültür ve Sosyal Bilimler Fakültesi Kültür ve İletişim Bilimleri'nden Doç. Dr. Ayşe Elif Posos Devrani, İstanbul Bilgi Üniversitesi, Medya ve İletişim Bölümü'nden Prof. Dr. Aslı Tunç, İzmir Bilsev Koleji'nde sosyal bilgiler öğretmeni olarak çalışan Değişim Elçisi Merve Bursa ve İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyoloji ve Eğitim Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi'nden (SEÇBİR) Prof. Dr. Kenan Çayır'ın panelist olarak yer aldığı tartışmada, yanlış bilgiyi eğitim başta olmak üzere; medya, iletişim ve sosyoloji açısından ele aldık. Panelin ardından 4 farklı başlıkta paralel oturumlar gerçekleştirildi. Dijital Dünyada Veli Olmak, Okullara Eleştirel Dijital Okuryazarlığı Masallarla Taşımak, Öğretmen Gözüyle Eleştirel Dijital Okuryazarlık: Sahadan Deneyimler, Zorluklar Ve Fırsatlar, Bir 21. Yüzyıl Becerisi Olarak Eleştirel Dijital Okuryazarlık başlıkları ile gerçekleşen bu oturumlarda Zirve katılımcıları ile tartışmalar yürütüldü ve var olan deneyimlerin paylaşılması hedeflendi.

Zirve'ye, 11 Haziran'da Doğan Taşdelen Çağdaş Sanatlar Merkezi'nde yer alan ve öğretmenlerin geliştirdikleri uygulamaların yer aldığı bir sergi eşlik etti. Bunun yanı sıra, zirvede gündeme getirilecek eleştirel dijital okuryazarlık kavramının kamuoyu nezdinde bilinirliğinin sağlanması amacıyla, 9-10-11-12 Haziran günlerinde Kuğulu Park'ta vatandaşların etkileşime girebileceği bir kampanya düzenlendi. Kampanya kapsamında Kuğulu Park'a yerleştirdiğimiz ve yüzey yapısı itibari ile yansıyan görüntüyü dezenforme eden aynanın üzerine, "Gerçekleri Yansıtmayan Ayna", aynanın aşağısında ise, "Karşılaştığımız Bilgilerin Birçoğu Çarpıtılmış ve Gerçeği Yansıtıyor Olabilir." yazısı yerleştirildi. Böylece, yurttaşların internette yanlış bilgilerle karşılaşabileceklerine dikkat çekmek hedeflendi.

Zirvenin 2020'den bu yana sürdürülen sürecinde olduğu gibi gerçek bir kolektif etki ve yayılan değer hikayesi olduğunu düşünüyoruz. Öğretmenlerin işaret ettiği bir soru ve paydaşlarımızdan Teyit'in katkıları ile başlayan ve is-

minine Eğitimde Eleştirel Dijital Okuryazarlık Projesi dediğimiz yolculuk, 2 sene içerisinde onlarca farklı tip etkinlik, binlerce katılımcı ve onbinlerce faydalanıcıya ulaştıktan sonra; derinleşen bir değer olarak bu zirveyi doğurdu ve

bu yolla birçok yeni tartışmayı da ortaya çıkardı. Biz de bu sürece büyük emek veren Değişim Elçilerinin, kendi Eleştirel Dijital Okuryazarlık yolculuklarını nasıl ilerleteceğini merakla bekliyoruz.

UYGULAMALI BİLİM EĞİTİMİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ: LESTO PROJESİ

Irmak Akıncı Canbaz, İşbirlikleri ve Kaynak Geliştirme Koordinatörü

Öğretmen Ağı olarak 2023 yılında kaynak geliştirme ve paydaş ortaklı projeler odağımızdaydı. 2020 yılında başvurusunu gerçekleştirdiğimiz; Özyeğin Üniversitesi yürütücülüğünde, Eğlenceli Bilim, Avrupa Kalkınma Enstitüsü, Öğretmen Ağı, Sırbistan'dan CPN, Eğitim ve Gelecek

Teknolojileri Derneği, İstanbul Millî Eğitim Müdürlüğü ve Portekiz'den EDUGEP'in işbirliğiyle geliştirilen LESTO (Learn, Experience, Science, Together, Online) Projesi için onaylar 2021 yıl sonunda tamamlandı. Avrupa Birliği Erasmus+ Projesi olarak, Ulusal Ajans'ın koordinasyonunda proje, Haziran 2022'de Özyeğin Üniversitesi'nde, Sırbistan, Portekiz ve Belçika'dan proje ortaklarının buluştuğu bir toplantı ile başlatıldı.

Uygulamalı bilim eğitiminin güçlendirilmesini odağına alan ve bunu da öğretmenlerle birlikte yapmayı planlayan projenin, Portekiz, Belçika ve Sırbistan'da gerçekleştirilecek buluşmalarından ilki, Portekiz Setubal'de, 13-20 Kasım tarihleri arasında gerçekleştirildi. Bilim eğitiminin dijital dünyaya aktarılabilmesi için yaratıcı çözümler üreten öğretmenlerin arasında Değişim Elçileri de bulundu. Proje kapsamında 2023 yılı boyunca web sitesi hazırlanacak ve öğretmen-

lerden geri bildirimler ile çalışmalara devam edilecek. 2023 yılında Belçika ve Sırbistan'da da buluşmalar gerçekleşecek ve çalışmaların sonucunda ortaya çıkacak web sitesi aracılığıyla, öğretmenlerin oluşturduğu uygulamalı bilim eğitimi yöntem ve metodları açık kaynak olarak paylaşımına açılacak. Proje boyunca üretilen değer ve çözümler, Öğretmen Ağı'nın öğretmen-

den öğretmene yaygınlaşma modeli aracılığıyla tüm Türkiye'de ve Avrupa'da yaygınlaşacak. Projenin çok paydaşlı olması, öğretmen ihtiyacı ve katılımlarıyla gerçekleşiyor olması, farklı disiplin ve kültürlerle etkileşim halinde yürütülmesi Öğretmen Ağı'nın çalışma prensiplerine de tamamiyle uyduğundan, bu projeye dahil olduğumuz için çok mutluyuz.

ÖĞRETMENLER HAYVAN HAKLARI VE ÇEVRE İÇİN PAPUDUK İLE BERABER YOLA ÇIKIYOR

Berfin Azdal, Öğretmen Ağı Topluluk Etkileşim Sorumlusu

Ekim 2022'de Öğretmen Ağı ve Sabancı Vakfı yeni bir projeye başladı. Projenin merkezinde, Sabancı Vakfı tarafından 7-9 yaş arası çocuklara yönelik olarak yayımlanan, hayvanları ve doğayı seven ve koruyan nesiller yetiştirmeyi amaçlayan 10 kitaptan oluşan Papuduk kitap serisi bulunuyor. **Sabancı Vakfı**'nın işbirliği ile Papuduk kitaplarındaki içeriğin Öğretmen Ağı Değişim Elçileri tarafından ve Öğretmen Ağı mekanizmaları kullanılarak yaygınlaştırılmasını amaçlayan projenin süreçlerinden biri, bir adhokratik topluluk kurarak öğretmenlerin öznelğinde bilgi ve yöntem üretmekti. Papuduk ile İçerik Geliştirme Topluluğu, buradan hareketle, Papuduk kitaplarındaki içeriğin öğretmenler tarafından sınıf içinde uygulanmasına yönelik bir rehber oluşturulması ve uygulayıcı atölyesi aracılığı ile yaygınlaştırılması ve sınıfa öğretmen aracılığıyla doğrudan etki etmesi için Kasım 2022'de yola çıktı.

Papuduk kitaplarının temel kazanımları ve ele aldığı meseleler etrafında başta öğretmenler olmak üzere tüm yetişkinler tarafından kullanılabilir, kapsayıcı bir rehberin hazırlığı için Öğretmen Ağı Değişim Elçileri ile oluşturulan adhokratik topluluk, İstanbul Bilgi Üniversitesi **Sosyoloji ve Eğitim Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi'nden (SEÇBİR)** Melisa Soran'ın uzmanlık desteğiyle çalışmalarını sürdürüyor.

Papuduk ile İçerik Geliştirme Topluluğu, 3B yöntemi (beklenti oluşturma, bilgi inşası, birleştirme) temeliyle kitapların okuma öncesi, sırası ve sonrasında yönelik uygulamalar oluşturmak üzere çalışıyor. Çeşitli branşlardan, çeşitli şehirlerden Değişim Elçisi öğretmenlerin katılımıyla çevrimiçi buluşan topluluk, hem eleştirel düşünme yöntemleri hem de ekoloji meselesiyle kesişen başlıklarda çalışmalar yürütüyor.

Papuduk ile İçerik Geliştirme Topluluğunda üretilen rehberde yer alan uygulamalar, geliştirici öğretmen topluluğu tarafından atölyeler haline getirilecek ve “doğa sevgisi ve çevre” ve “hayvan hakları” temalarında temel 2 başlıkta gerçekleştirilecek. Rehber ve atölyeler, yeni eğitim öğretim dönemi ile birlikte başta Öğretmen Ağı Değişim Elçilerinin katılımıyla, sonrasında herkesin katılımına açık olacak şekilde uygulanacak. Bu süreçte alınan geri bildirimler ile rehber ve atölye akışları revize edilecek. Böylece kolektif emek ve üretimle, Papuduk kitap serisinin mesajları geniş ağlarla buluşmuş olacak.

Topluluk, Ağ'ın adhokratik ve paylaşımcı kültürüne uygun bir şekilde çeşitlilik içeriyor ve disiplinlerarası bir perspektifle içerik üretiyor. Ekoloji temasının sınıflarda konuşulması ve Papuduk kitaplarının ürettiği değer yaygınlaştırılması için çıktılar, adım adım örülüyor.

ÇOCUK YAŞTA ERKEN VE ZORLA EVLİLİKLERİN ÖNLENMESİ İÇİN ÖĞRETMEN GÜÇLENMESİ PROJESİ

Günalp Turan, Ağ Etkileşim Koordinatörü

Tüm toplumsal meselelerin eğitimi doğrudan etkilediğini ve eğitimden de aynı oranda etkilenmediğini biliyoruz. Öğretmenler, eğitimin çarpan etkisi en büyük olan özneleri olarak birçok toplumsal sorununun da hem etkileneni hem de çözüm sürecinin doğal bir paydaşı olarak karşımıza çıkıyor. Covid-19 pandemisi sürecinde de bir kez daha fark ettiğimiz gibi, toplumsal krizlerde öğretmenler aldıkları inisiyatifler ve yaptıkları dokunuşlarla birçok organizasyonun yapamadığını yapabiliyor, bu toplumsal problemlere yaratıcı çözümler geliştirip anlamlı etkiler oluşturabiliyor.

Üzerine birçok çalışma yapılsa da yıllardır süregelen toplumsal problemlerden biri de çocuk yaşta erken ve zorla evlilikler olarak karşı-

za çıkıyor. 2021 yılının Ekim ayında Türkiye'nin birçok farklı ilinden Değişim Elçisi öğretmen ve *Köy Okulları Değişim Ağı'nın (KODA)* birlikte çalıştığı bir grup köy öğretmenin katılımı ve *Suna'nın Kızları* işbirliği ile gerçekleştirdiğimiz 2 odak grup çalışması, öğretmenlerin zorlandıkları bu mesele ile ilgili birçok içgörüyü gündemimize taşıdı. Yaptığımız buluşmalarda, kız çocukların potansiyellerini gerçekleştirme için neleri değiştirmek gerektiğine odaklandık ve buradan hareketle kız çocukların önlerine konan engeller üzerine tartıştık. Bu konuşmalar ile toplumsal cinsiyet eşitsizliğini sürdüren ve derinleştiren toplumsal cinsiyet rollerinin ve yine öğretmenlerin büyük bir problem olarak karşılına çıkan çocuk yaşta erken ve zorla

evlilik vakalarıyla ilgili bir şeyler yapma ihtiyacı belirginleşti.

Bu ihtiyaç karşısında, Öğretmen Ağı olarak Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA) işbirliği ile yeni bir yolculuğa çıkıyoruz. 2022 yılının Aralık ayı itibarıyla, çocuk yaşta erken ve zorla evlilik vakaları ve toplumsal cinsiyet kalıpları karşısında öğretmenlerin güçlenme yolculuklarını destekleyerek, öğretmenlerin faydalanabileceği içerikler ve çözümler üretmek amacıyla 1 yıllık bir proje sürecini başlatıyoruz. Bu yolculuğu ve üreteceği değeri bir sonraki faaliyet raporunda kutlayacağımızı ümit ediyor, şimdiden bu süreçte emek verecek tüm Değişim Elçilerini kutluyoruz.

#PAYLAŞMAGÜNÜ 2022

Fulden Ergen, Öğretmen Ağı İletişim Koordinatörü

60'tan fazla ülkede uygulanan ve #GivingTuesday'in Türkiye uygulaması olan #PaylaşmaGünü, yılda bir gün bağışçılığın ve gönüllülüğün kutlandığı ve teşvik edildiği, herkesin katılımına açık bir hareket. 2020'den bu yana Türkiye liderliğini **Türkiye Üçüncü Sektör Vakfı'nın (TÜSEV)**

yürüttüğü #PaylaşmaGünü, üçüncü kez 29 Kasım 2022 gününde kutlandı.

Paylaşma Günü'nü kutlamaya; Öğretmen Ağı'nın tüm çalışmalarının planlanması, uygulanması, değerlendirilmesi, gelişmesi, daha geniş kitlelere ulaşması, bir değişim ve etki yaratmasını gönüllü çabalarıyla mümkün kılan Değişim Elçisi öğretmenlere teşekkür ederek başladık.

29 Kasım 2022 Salı günü ise Değişim Elçisi öğretmenlerin dile getirdiği, her çocuğun nitelikli eğitim alması için gerekli ihtiyaçların karşılanmasını sağlamak üzere İhtiyaç Haritası ile yapacağımız işbirliğini duyurduk. Öğretmenlerin ihtiyaçlarının sürdürülebilir bir biçimde karşılanması, Öğretmen Ağı'nın İhtiyaç Haritası sayfasında, herhangi bir zaman kısıtı olmaksızın kaynakların ihtiyaçlar ile buluşmasına katkı sunacak. Hazırlıkları süren sayfa, 2023'ün ilk çeyreğinde yayınlanacak.

YARATICI ÖZGÜVEN VİKİPEDİ'DE

Irmak Akıncı Canbaz, İşbirlikleri ve Kaynak Geliştirme Koordinatörü

Kullanıcıları tarafından ortaklaşa olarak birçok dilde hazırlanan; özgür, bağımsız, ücretsiz, reklamsız ve kâr amacı gütmeyen bir internet ansiklopedisi olan Vikipedi'nin Türkçe sayfasında, "**Yaratıcılık**" başlığında bir eksik keşfedildi: **Yaratıcı Özgüven!** Yaratıcı olmanın

ilk adımlarından olan bu özyeterlilik hissinin tanımını, Öğretmen Ağı Yaratıcı Özgüven Festivali kapsamında işbirliği geliştirdiğimiz **Wikimedia Türkiye** Kullanıcı Topluluğu ile birlikte, Değişim Elçisi öğretmenler kaleme aldı.

Yaratıcı Özgüven Festivali Çalışma Grubu ve **Heart Mind Design**'in (HMD) desteğiyle kaleme alınan maddede, yaratıcı özgüvenin akademik literatürdeki karşılığı ve eğitim dünyasındaki yerine de değiniliyor. 2021'de "**Öğretmen**" başlığına katkılarımızdan sonra, Wikimedia Türkiye desteğiyle Vikipedi'ye, Ağ'da çok fazla konuştuğumuz bu gibi kavramları ve yöntemleri eklemeye devam edeceğiz. Wikimedia Türkiye'ye, HMD'ye ve başlığı kaleme alan Değişim Elçileri'ne teşekkürlerimizle!

#DEĞİŞİM OKULDA

#DEĞİŞİMÖĞRETMENLE HİKAYELERİ

ÖĞRETMENLERİN KİTAP YAZMA HİKAYESİ

TÜRKİYE'DE "ÖĞRETİM AÇIĞI"NI ANLAMAK:
MATEMATİK ÖĞRETMENLERİN GÖZÜNDEN

#DEĞİŞİMÖĞRETMENLE HİKAYELERİ

Yayına hazırlayan: **Fulden Ergen**, Öğretmen Ağı İletişim Koordinatörü

Her 24 Kasım'da, öğretmenleri ve öğretmenlik mesleğini kutlayan paylaşımlar yapıyoruz. Bu Öğretmenler Günü'nde, öğretmenlerin yarattığı değişim hikayelerini ve bu değişimi nasıl mümkün kıldıklarını anlatmak istedik. Neden mi?

Öğretmen Ağı'nın sloganı, “#DeğişimÖğretmenle Başlar”. Ancak bu yalnızca bir slogan değil. Biz her gün, öğretmenlerin yarattığı değişime yakından tanık oluyoruz. Derslerde, okullarda, veli toplantılarında, sivil toplum etkinliklerinde, kantin sırasında ya da öğretmenler odasında, hayatın olağan akışında seyreden ama bir o kadar da olağanüstü değişimler bunlar. Peki bu değişimleri mümkün kılan ne? Öğretmenler karşılaştıkları sorunu değiştirmeye nasıl karar veriyor, “Ben bunu değiştirmek için bir şey yapmalıyım!” diyor? Daha da önemlisi, “Bir şey yapmalıyım!” dedikten sonra, nasıl yol alıyor? Kimler öğretmenlerin değişim yolculuğuna eşlik ediyor?

Bu soruların cevaplarını, Öğretmen Ağı Değişim Elçisi öğretmenlerin değişim hikayelerinde aradık. 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne dek yayına aldığımız öğretmenlerin hikayeleri umarız sizlere de ilham verir.

“Sınıfımdaki anadili Arapça olan çocuklar, alfabeyi Türkçe olan kelimelerin görselleri ile öğrenmekte zorlanıyordu. Aynı anda sınıfımdaki bütün çocukların harfleri öğrenmesi gerektiği için bir şey yapmalıyım diye düşündüm.”

Serpil Hizmetçi, Sınıf Öğretmeni, Öğretmen Ağı Değişim Elçisi

Mersin'deki bir devlet okulunda sınıf öğretmeni olarak görev yapıyor. Sınıfında, ana dili Türkçe olan çocuklar gibi Arapça olan çocuklar da var. İlkokul çağındaki çocuklar için ana dilleri olmayan bir dili öğrenmek güç bir süreç olabiliyor. Hele de farklı bir alfabesi olan bir dilde öğrenim görmek işleri daha da güçleştirebiliyor çünkü ilkokulda sıkça kullanılan görsel materyaller çocuklar için karmaşık olabiliyor. Serpil Hizmetçi de, ana dili Arapça olan çocuklara, alfabeyi Türkçe olan kelimelerin görselleri ile öğretmeye çalışmanın zorluğunu fark etmiş. “Aynı anda sınıfımdaki bütün çocuklara bu harfleri öğretmem gerektiği için bir şey yapmalıyım diye düşündüm.” diyerek harekete geçmiş.

Hizmetçi ilk olarak, kendi yaşadığı problemleri başka öğretmenler de yaşıyor mu diye merak etmiş ve bir anket çalışması yapmış. Ankete katılmaya gönüllü olacak fazla sayıda öğretmene ulaşamasa da, katılanlar sayesinde ihtiyaçları belirlemiş. Ardından, bu konuda kendisine yardımcı olabilecek birilerini aramaya başlamış ve üniversitesindeki hocası Prof. Ayten İflazoğlu'nun yanına gidip durumu ona anlatmış. Çukurova Üniversitesi'nden, tıpkı Serpil Hizmetçi gibi anadili Arapça olan iki akademisyenin desteğiyle Türkçe ve Arapça'da ortak olan kelimeleri bularak görsel materyaller hazırlamış.

Materyaller hazırlanmış hazırlanmasına da, ihtiyaç duyan öğretmenlere ulaşması bir o kadar zor olmuş. Özellikle çalışmalarını için yeterli vakit ayırmaması, Serpil Hizmetçi'nin karşılaştığı en büyük engellerden bir tanesi olmuş: **“Elimde her iki dil ile ilgili ortak kelimeler ve görsel materyaller vardı ama kimsenin bunları incelemeye zamanı yoktu.”**

Öğretmenler mesleki yaşamlarında pek çok problemle karşılaşılıyor. Bu problemlere yönelik en etkili çözümleri de yine öğretmenler geliştiriyor. Hizmetçi, geliştirdiği görsel materyalleri yaygınlaştırmakta zorlansa da, materyalleri kullanan, ulaşabildiği bütün öğretmenlerden aynı dönüşü almış; materyaller öğrencilerin sesleri öğrenmelerine katkı sağlamış. Kendi sınıfındaki ana dili Arapça olan öğrenciler unutulmaları harfleri hatırlamak için görsel afişlere her baktığında, onlar için iyi bir şey yaptığını anlamış.

Serpil Hizmetçi ana dili Arapça olan çocuklara yönelik görsel materyal hazırlama yolculuğu-

nu mümkün kılan, bir çocuğun ya da bir öğretmenin kendisini daha iyi hissetmesi için bir şey yapmak istemesi olmuş.

“Bir görsele baktığında, kendi dili ile bulunduğu ülkedeki dilde ortak olan kelimeleri telaffuz eden bir çocuğun mutluluğunu görmek, benim için çok değerliydi.”

“Pandemi döneminde uzakları yakın kılmanın, sınırların dışına çıkmanın vaktinin geldiğini düşündüm. Çevrimiçi Türkçe derslerini, kazanımlara uygun olarak farklı mekanlarda işledim. Bakırcılar Çarşısı'na gittim, kutnu kumaşının öyküsünü zanaatkarlardan, çocuklarla birlikte dinledik.” Onur Sulu, Sınıf Öğretmeni, Öğretmen Ağı Değişim Elçisi

Gaziantep'te bir devlet okulunda sınıf öğretmeni olan Onur Sulu'nun değişim hikayesi, pandemi dönemine uzanıyor. Sulu, herkesin evlere kapandığı dönemlerde uzakları yakın kılmanın, sınıfların dışına çıkmanın vaktinin geldiğini düşünmeye başlamış. Aklında **“Çevrimiçi dersleri durağan kurgusundan kurtar-**

malıyım.” sorusuyla, zamanın ve mekanın sınırlarını aşmanın yollarını aramış ve bulmuş.

Öğrencileri ile yüz yüze bir araya gelemediği dönemde, çevrimiçi derslerini Türkçe dersindeki kazanımlara uygun olacak şekilde, farklı mekanlarda işlemiş. “Çocukların çevresindeki el sanatlarını tanımasın mı?” düşüncesi ile Bakırcılar Çarşısı'nın yolunu tutmuş. Kutnu kumaşının öyküsünü bizzat zanaatkarlar çocuklara aktarmış. Kendir ipinin yapımını dersine konu etmek için, mağarada canlı ders yapmış.

Zamanın ve mekanın kısıtlarını aşma yolunda, farklı mekanlarda işlediği derslerine, müşteriler, bakır atölyesinde çalışan mülteciler de dahil olmuş. Derslerini atölyelerin bir parçası haline getirerek, işleme sanatlarının görselliğini yansıtmının yanı sıra, çokkültürlü yaşamın olanaklarını öğrencileri ile birlikte deneyimlemiş.

“Çoklu bir mekan algısı” hissiyle derslerini atölyeye ve mağaraya taşıyan Onur Sulu, zaman

zaman ulaşım, alt yapı yetersizliği, derslere katılımın düşmesi gibi zorluklarla da karşılaşmış. Fakat, okul müdüründen çevrimiçi derslerini yaptığı iş yeri sahiplerine, meslektaşlarından velilere, işçilerden Gaziantep'in köklü zanaatkarlarına kadar pek çok kişinin desteğiyle derslerini zaman ve mekanın kısıtlarını aşarak gerçekleştirmiş.

Onur Sulu ve öğrencileri, pandemi gibi zor bir dönemde dahi, eğitim öğretimin okul dışına da çıkabileceğini deneyimlemiş. Çocuklar, veliler ve öğretmenlerle birlikte mekan kavramını yeniden tasarlama imkanı bulmuş. Ulaşamayacağını bile düşündüğü yerleri ulaşılabilir kılarak tartışmanın, çokkültürlülüğün zenginleştirici ve geliştirici anahtarlarından birinin eğitim olduğunu yeniden deneyimlemiş.

“Sınırların dışına çıkmanın, çizgilerin üstüne basmanın yaratıcılığı besleyen tavırlar olduğunu biliyordum ve defalarca deneyimledim ama bu defa yaratıcılığın sürekliliğini sağlayan pratik iradeyi yakaladım.”

“Ayrımcılık, çocukların sahip olduğu değil öğrendiği bir şey. Hak temelli bir yaklaşımla, her bir çocuğun güvende olduğu ve kabul gördüğü bir eğitim ortamı yaratmak istedim. Özel eğitim sınıfımda tüm okulun katıldığı orff, ebru, taş boyama, alçı, drama atölyeleri yaptım. Özel eğitim sınıfının olduğu koridora gelmeyenler, sınıfa gelmek için yarışır oldular.” Belgin Sevgi İçyüz, Özel Eğitim Öğretmeni, Öğretmen Ağı Değişim Elçisi

Bir devlet okulunda, ortaokul kademesinde özel eğitim öğretmeni olarak çalışıyor Belgin Sevgi İçyüz. Onun değişim hikâyesini başlatsa, okullardaki kapsayıcı uygulamaların, kaynaştırma ve bütünleştirme uygulamalarının kağıt üzerinde kalması olmuş. Hak temelli bir yaklaşımla, tüm çocukların güvende olduğu, kabul gördüğü ve sevildiğini hissettiği bir eğitim ortamı yaratmak için bir şey yapmalıyım demiş. Okullardaki özgün ihtiyaçlara karşılık gelip gelmediği değerlendirilmeksizin internetten indirilen Bireyselleştirilmiş Eğitim Planlarının (BEP) yerini, çocuğa uygun ve onun ihtiyaçları göz önüne alınarak hazırlanmış BEP’ler alsın istemiş.

Belgin Sevgi İçyüz, yola meslektaşlarını, velileri hatta öğrencilerini dahil ederek başlamış.

Onlara eğitimler vermiş, alanında uzman akademisyenleri ve öğretmen arkadaşlarını davet ederek hem çevrimiçi hem yüz yüze seminerler gerçekleştirmiş. Tüm çocuklarla bir arada, orff, ebru, taş boyama, alçı, drama atölyeleri yapmış. Bu atölyelerle hem farkındalık hem de bilgilendirme sağlamış. İçyüz’ün yolculuğu kolay olmamış elbet. Karşısına çıkan en büyük engel, kalıp yargıların kendisi olmuş. Olumsuz tutumlara sahip ya da konfor alanından çıkmakta zorlanan meslektaşları ve okul idarecileri ile de karşılaşmış. Ancak hiçbir çocuğun birbirini yargılamadığı, herkesin birbirini farklılıkları ile birlikte kabul ettiği bir okul hayali İçyüz’e devam etme gücünü vermiş. Nasıl ayrımcılık aslında çocukların sahip olduğu değil, öğrendiği bir şeyse; saygının, adaletin, fırsat ve imkan eşitliğinin öğrenildiği bir ortam yarata-

rak acıma değil, hak temelli bir eğitim ortamı kurmaya çalışmış.

Sonuçta ne mi olmuş? Çocuklar değişmiş, öğretmenler değişmiş, okul idarecileri değişmiş. Özel eğitim sınıfının bulunduğu koridora yolu düşmeyenlerin ziyaretleri artmış, çocuklar sınıfa gelmek için yarışır olmuş. Pek çok okul idarecisi için özel eğitim sınıfları çalışmalarını anlatılan gurur kaynağına dönüşmüş. Kaynaştırma öğrencileri okulda daha görünür hale gelmiş. Kaynaştırma öğrencileri için daha fazla öğretmen “Daha farklı neler yapabilirim?” diye sormaya, İçyüz’den destek istemeye başlamış. Özel eğitim alanına aşina olmayan pek çok meslektaş, çalışmalarını yaygınlaştırmaya, kendi becerileri doğrultusunda İçyüz’ün sınıfına ya da okuluna atölye yapmaya gelmiş.

İçyüz “Yalnız değiliz ve birlikte sorun olarak görülen her şeyi, en güçlü yanımız yapabiliriz.” diyerek çıktığı yolu, çok daha kalabalık yürüme başlamış. Yıllardır kendisini yalnız hissedenden, sessiz kalan, değişim isteyen ama bunu yapmaya cesaret edemeyen birçok meslektaş, onun en büyük destekçisi olmuş. Bu hikayede tek değişen okuldaki eğitim ortamı değil, bizzat kendisi olmuş.

“Kendime güvenim arttı. Tek kişinin bile okulun, ilçenin, ilin iklimini değiştirebileceğini, başkalarının en büyük destekçisi olabileceğini, özel eğitimin yük değil, avantaj olabileceğini gördüm ve inandım. Değişime inancım ve umudum arttı. Daha büyük bir hevesle, daha büyük bir güçle çalışmaya devam ettim.”

“Görme engelli öğrencim Enes ile Türkiye Liseler Arası Edebi Eser Seslendirme Yarışması’na katıldık. Enes için hazırlık koşulları farklıydı. Herkes yürürken, biz koşmak zorundaydık. İmkânlarımız ölçüsünde yarışmaya katıldık ve öğrencim finalist oldu. Vazgeçmediğimizde, koşullar ne olursa olsun başarıya ulaştık.” **Fevziye Polat Dağ Ersu, Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni, Öğretmen Ağı Değişim Elçisi**

Fevziye Polat Dağ Ersu’nun değişim hikâyesi, Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni olarak görev yaptığı lisede başlıyor. Görme engelli öğrencisi Enes’in, İstanbul Samiha Ayverdi Anadolu Lisesi’nin düzenlediği Türkiye Liseler Arası Edebi Eser Seslendirme Yarışması’na katılması için harekete geçmiş.

Fevziye Polat Dağ Ersu ve öğrencisi Enes için esas yarışma, hazırlık süreci olmuş. “Herkes yürürken, biz Enes ile koşmak zorundaydık.” diyor Dağ Ersu çünkü Enes, diğer öğrencilerden farklı olarak seslendireceği metni ezberlemek zorunda kalmış. Seslendirme esnasında önemli olduğu bilinen jest ve mimikleri, imkanları ölçüsünde kullanabilmiş. Sonunda Enes yarışmada finalistler arasına girmiş.

Enes yarışma finaline canlı yayın ile katılmaya hak kazansa da, diğer yarışmacılardan farklı bir sisteme sahip olan bilgisayara sahip olduğu ve okuluna yeterli imkanları bulunmadığından çok da verimli bir final geçirmemiş ve nihayetinde yarışmayı kazanamamış. Peki, değişim yaratmak için kazanmak mı gerekir? Fevziye Polat Dağ Ersu için Enes’in yarışmaya katılması, değişim ta kendisi olmuş. Üstelik bu değişim, Dağ Ersu’nun görev yaptığı Antalya’da ödüllendirilmiş. Antalya Tekelioğlu İl Halk Kütüphanesi Gör-İşit Bölümü Müdürlüğü, okuma gönüllülerinin de katıldığı bir toplantıda Enes’e başarı belgesi takdim etmiş. Dağ Ersu için görme engelli öğrencisinin kitap seslendirme yarışmasına katılması, vazgeçmemeyi ve koşullar ne olursa olsun başarıya ulaşabileceğinin kanıtı olmuş.

“Öğrencilerim nitelikli edebiyat eserlerine ulaşamıyordu ve hep bir şeyler eksik kalıyordu. Sosyal fayda sağlamayı hedefleyen kurumlara kitap yollamaları için mektup yazdım. Başlattığım Kitap Zinciri ile çok sayıda kitap hem okula, hem başka mahalle ve köylerdeki okullara ulaştı. Bu süreçte dönüştürücü gücümü hissettim, ‘yaratıcı özgüven’ dediğimiz şey oldu.” **Esra İçtüzzer Şener, Sınıf Öğretmeni, Öğretmen Ağı Değişim Elçisi**

Adana’da bir köy okulunda sınıf öğretmeni olarak görev yapan Esra İçtüzzer Şener’in “Bir şey yapmalıyım!” demesine, öğrencilerinin nitelikli çocuk edebiyatı eserlerine ulaşamaması sebep olmuş.

“Hep bir şeyler eksik kalıyordu.” diye düşündüğü için, öğrencileri ile bu konuyu konuşmuş ve bunun için neler yapabileceklerini birlikte düşünmeye başlamışlar. Görev yaptığı köydeki öğrencilerinin edebiyat eserlerine erişebilmesi için sosyal fayda sağlamayı hedefleyen çeşitli kurumlara mektup yazıp yollamaya başlamış.

Başlangıçta yolladığı mektuplara hiçbir yerden yanıt gelmemesi, Esra İçtüzzer Şener’in yalnız hissetmesine ve neredeyse umudunu kaybetmesine neden olmuş. Okuldaki meslektaşları ve çevresi,

bu süreçte İçtüzzer Şener’in en büyük desteği olmuş. Nihayetinde yolladığı mektuplar karşılığını bulmuş ve çok fazla sayıda kitap okula ulaşmış. Kitapların tasnifi, envanter kaydının yapılması, kitaplara exlibris hazırlanması için kolları sıvamış. Bu süreçte yalnız da değilmiş üstelik. Eşi ve kız kardeşinin desteği ve okul müdürünün yenilikçi bakış açısı da Esra İçtüzzer Şener’e güç ve güven vermiş.

Öğrencilerinin nitelikli edebi eserlere ulaşması için başlattığı Kitap Zinciri, sadece Esra İçtüzzer Şener’in değil, başka mahalle ve köy okullarındaki pek çok çocuğa ulaşmış. Fırsat eşitliğinin sağlanması için gerekli olan sistemsel dönüşümü tek bir çalışma ile gerçekleştirmek elbette ki mümkün değil. Fakat Kitap Zinciri’nin yarattığı etki, fırsat eşitliğinin nasıl sağlanabileceğinin küçük ölçekli ve kendi aralarındaki bir örneği olmuş. Kitap yollayan destekçiler, okula farklı destekler ve ziyaretler de gerçekleştirmiş. Kitap Zinciri’nin başladığı dönem 2. sınıfta olan öğrencilerinin her biri, süreçte kendi güçlerini fark etmiş. Esra İçtüzzer Şener, 8. sınıfa geldiklerinde girdikleri sınavlarda çeşitli liselere girmeye hak kazanan öğrencilerinin akademik başarısında, Kitap Zinciri’nin etkisi olduğunu da düşünüyor.

“Öğrencilerim neredeyse her gün sınıfı kirli bırakarak çıkıyordu. Ben uyardığım sürece, çocuklar çöplerini çöp kutusuna atmıyordu. Çocukların kendi sorumluluklarını üstlenerek, kendi çöplerini atması için okulun temizlik personeli ile konuştum. Çöpleri sınıfın tam ortasında, bir yığın olarak bırakmalarını söyledim. Ertesi gün sınıfa giren çocuklar çöplere çok şaşırdı, sınıfı kendileri temizlemeye başladı.” **Yasemin Kılıç, Sınıf Öğretmeni, Öğretmen Ağı Değişim Elçisi**

İzmir’de bir devlet okulunda sınıf öğretmeni olan Yasemin Kılıç’ın neredeyse her gün karşılaştığı sorun, öğrencilerinin özellikle de etkinliklerden sonra sınıfı kirli bırakarak çıkmasıydı. Kendisi uyardığı sürece öğrencilerin inisiyatif alıp, çöplerini atmadığını fark etmiş. Çocukların kendilerinin bu sorumluluğu üstlenip, bir öğretmenin uyarısı olmadan nasıl çöplerini atıp, sınıfı temiz bırakmasını sağlayabilirim diye düşünürken, artık bir şey yapmalıyım demiş ve bu soruna yaratıcı bir çözüm geliştirmiş.

Okulun temizlik personeli ile durumu konuşan Kılıç, bir akşam sınıfın çöpünü sınıfın tam ortasında bir yığın olarak bırakmalarını rica etmiş. Ertesi gün okula gelen çocuklar sınıfın tam ortasındaki kocaman çöp yığınına gördüklerinde şaşırılmış, neden çöplerin bir yığın olarak böyle bırakıldığını düşünmeye başlamışlar. Temizlik personeli görevini mi yapmamıştı? Ama yapmasa çöpler etrafta olurdu, neden ve nasıl sınıfın ortasına bu kadar çöp gelebilirdi ki? Sorular gittikçe çoğalsa da çöpler azalmadığından, çocuklar harekete geçmiş. Sınıftaki fırça ve kürekle tüm çöpleri temizlemişler. Yasemin Kılıç sınıfa girdiğinde, öğrencileri karşılaştıkları çöp yığınına ve tüm sınıfı nasıl temizlediklerini anlatmışlar. Ancak hala onlar için yanıtlamayan önemli sorular varmış, bu çöpler neden ve nasıl sınıfın tam ortasına bırakılmış?

Yasemin Kılıç, çöp yığınının öğrencilerin kendisine ait olduğunu söyleyince tüm öğrencileri çok şaşırmış. Kendi çöplerinin bir araya getirince nasıl bir yığın oluşturduğunu bir kez fark

ettiklerinde, bir daha Kılıç’ın uyarmasına gerek kalmadan herkes çöplerini ait olduğu yere, çöp kovasına atmaya başlamış. Kendi sorumluluklarının farkına varan ve bunun için tıpkı öğretmenleri gibi “Bir şey yapmalıyım.” diyen öğrenciler, birkaç ay sonra okuldaki en temiz sınıf ödülünü dahi almış.

“Kız öğrencilerimin kısıtlı imkanlara sahip olduğunu fark ettim. Her öğrencimin toplumsal cinsiyet eşitliği düşüncesi ile büyümesi için harekete geçtim. Düzenlediğim etkinliklerle, yaptığım konuşmalarla, TÜBİTAK 4006 Bilim Fuarı ile kız ve oğlan öğrencilerimin birbirleriyle iletişiminin iyileşmesine çalıştım. Hiç üç boyutlu film izlememiş olan 12 kız öğrencimle sinema günü yaptım.” **Ergün Karaca, Fen Bilimleri Öğretmeni, Öğretmen Ağı Değişim Elçisi**

Ergün Karaca, fen bilimleri öğretmeni olarak görev yaptığı okulda kız çocuklarının sahip oldukları imkanların kısıtlı olduğunu fark etmiş. Her çocuğun toplumsal cinsiyet eşitliği düşüncesi ile büyümesi gerektiğine duyduğu inanç, Karaca’yı harekete geçirmiş.

İlk iş olarak, sınıfındaki kız ve oğlan çocuklarının birbirleri ile iletişimine odaklanmış. Karaca öncelikle, sınıfta yaptığı konuşmalar, düzenlediği etkinlikler ve TÜBİTAK 4006 Bilim Fuarı ile kız ve oğlan öğrencilerin birbirleri ile iletişiminin iyileşmesine çalışmış. Bulduğu köy ve ilçeden başka yere gitme fırsatı olmayan 12 kız öğrencisini de kendi imkanları ile şehir merkezine götürmüş, öğrencileri ile birlikte sinema günü yapmış. Hayatlarında ilk kez üç boyutlu film izleyen kız öğrencilerinin mutluluğu, Karaca’nın “İyi ki öğretmenim.” dediği olaylardan bir tanesi olmuş.

Ergün Karaca, hem görev yaptığı köydeki insanların, hem oğlan öğrencilerinin tutumlarındaki değişimin, kız çocuklarının gördüğü desteğin arttığının bizzat tanığı olmuş. Karaca her zor duruma düştüğünde kız öğrencileri ile yaşadıkları güzel anıları hatırlayarak kendini güçlü hissediyor ve o zamandan beri toplumsal cinsiyet eşitliğini öğretmek için çabalıyor.

ÖĞRETMENLERİN KİTAP YAZMA HİKAYESİ

Ekin Gürsu, Öğretmen Ağı İletişim Sorumlusu

Öğretmen Ağı'nın en önemli niteliklerinden biri olan adhokratik işleyiş hiyerarşik ve tanımlı görevler yerine, belirli bir amaç doğrultusunda bir araya gelen, dağılan; sonra başka bireylerle tekrar bir araya gelen gruplardan oluşan bir işleyiş olduğu anlamına geliyor. Değişim Elçilerine “Düz ovada koşmak.” hissini veren bu

işleyiş, öğretmenlerin inisiyatif almasına, bu inisiyatifin harekete dönüşmesine ve nihayet öğretmenlerin kendi ihtiyaçlarına kendi çözümlerini geliştirmesine alan açıyor.

Ağ'da bir araya gelen Değişim Elçilerinin kurduğu adhokratik topluluklardan Hikaye Ağı Topluluğu'nun ürettiği İğne Deliğinden Dünya

ve Disiplinlerarası Oyun Topluluğu'nun ürettiği Disiplinlerarası Kazanım Odaklı Oyunlar kitapları 2022'nin ilk günlerinde raflarda yerini aldı. Bu kaynaklar umuyoruz ki sayısız eğitime ilham olacak, öğretmenlerin başardıklarını ve değişimin öğretmenle başladığını gösterecek.

**İĞNE DELİĞİNDEN DÜNYA ve
DİSİPLİNERARASI VE
KAZANIM ODAKLI OYUNLAR**
kitapları yayında.

öğretmen
ağı

DİSİPLİNERARASI
VE KAZANIM ODAKLI
OYUNLAR

“Farklı branşlardan 11 öğretmen bir araya gelip bu kitabı hazırladık. Ders kazanımlarını hikayemizin içindeki etkinliklere yerleştirdik. Öğrencilerin bu etkinlikleri yaparak hikayemizde eksik bıraktığımız kısımları tamamlamalarını, onların da kitabın yazarlarından biri olmalarını istedik. Etkinliklerimizin birden çok dersin kazanımlarını içerecek şekilde; disiplinlerarası bir yaklaşımla hazırladık. Kitabın görsellerine görme engelli okuyucularımızı düşünerek görsel betimlemeler yaptık. Yazdığımız hikayelerde öğrencilerimizin, gözlemleyerek, araştırarak ve keşfederek öğrenmelerini hedefledik. Kendilerine bir şey öğretmenin değil, birlikte bir şeyler öğrenmenin yollarını aradık. Branşlarımız, yaşadığımız şehirler, okuttuğumuz sınıflar farklı olsa da bu kitap bizleri keyiflendirdi, birleştirdi. Cinsiyetçi olmama konusunda birleştik, kahramanlarımıza cinsiyetlerine göre özellikler vermedik. Çevre duyarlılığına dikkat ettik. Doğaya, canlılara duyarlı kahramanlar yarattık. Dileriz bizler gibi okuyucularımız da hikayemizden keyif alır.” **İğne Deliğinden Dünya Kitabı Yazarları**

“Oyunla öğrenmenin gücüne inanan Öğretmen Ağı Değişim Elçisi 16 öğretmen, farklı branş, farklı seviye, farklı şehir gözetmeksizin bir araya geldik. Amacımız, derslerini oyun ile zenginleştirmek isteyen öğretmenlere; müfredata dayalı, kazanım odaklı, disiplinlerarası, içerik olarak zengin, kapsayıcı ve aynı zamanda öğretmenlerin kendi oyunlarını üretebilmeleri adına onlara ilham verebilecek bir başucu kitabı hazırlamaktı.

Tüm kademelere uyarlanabilecek oyunlarımızı, tüm ders kazanımlarına tek tek odaklanarak hazırladık. Bu kazanımları hangi dersle nasıl bağlarız ve oyun üretiriz sorusuna cevaplar aradık. Merak ettiren, keşfe dayalı, sorgulatan, erişilebilirlik uyarlamaları ile kapsayıcı ve bir o kadar da eğlenceli ve pekiştirici olduğunu düşündüğümüz oyunlar tasarladık. Tasarım sürecinde pek çok oyunu kendi deneyimlerimizle üretirken, zaman zaman geleneksel Türk ve dünya oyunlarından da ilham aldık. Oyunlarımızın pek çoğunu öğrencilerimize oynattık, aksayan yanlarını onlarla geliştirdik, yapılandırdık ve kitabımıza koyduk.

Biz inanıyoruz ki kitabımızdaki oyunlarla öğrenen çocuklar tüm derslerin birbiri ile bağlantısını keşfedecek, “Bu bilgi ne işimize yarar?” dedikleri konuların gündelik hayatları ile bağlantılı olduğunu fark edecek; yaparak, yaşayarak, eğlenerek, pekiştirerek öğrendikleri bilgileri günlük hayata rahatlıkla transfer edebileceklerdir.

Tasarladığımız oyunları; öğrencilerin sadece bilişsel gelişimini değil; sosyal, duygusal, fiziksel gelişimlerini de destekeyecek şekilde yapılandırdık. Disiplinlerarası ve Kazanım Odaklı Oyunlar kitabındaki oyunları oynayan çocukların sadece bilgiyi değil, 21. yy becerilerini yaparak yaşayarak kazanacaklarına ve mutlu bireyler olarak yetişeceklerine inanıyoruz.” **Disiplinlerarası ve Kazanım Odaklı Oyunlar Kitabı Yazarları**

TÜRKİYE'DE “ÖĞRETİM AÇIĞI”NI ANLAMAK: MATEMATİK ÖĞRETMENLERİN GÖZÜNDEN

Yazarlar: Matematik Öğretimi Topluluğu⁷

Bizler Öğretmen Ağı çatısı altında toplanmış farklı şehir, okul ve düzeylerde öğretmenlik yapan, ülkemizdeki matematik eğitimi uygulamalarına dair sözü ve dönüşüm için bir şeyler yapabileceğine inancı olan matematik ve sınıf öğretmenlerinden oluşan bir topluluğuz. Topluluğumuzun yapısı, katılımcı bir tasarım temelli “öğretmenler adına değil, öğretmenler ile birlikte” fikrini benimseyen bir araştırma-uygulama ortaklığı. Yaklaşık bir buçuk yıllık bir süre sonunda diğer meslektaşlarımız için model oluşturabilecek bir mesleki öğrenme ve üretme topluluğunun inşasına “ortak problemlerimizi anlama ve adını koyma” aşaması ile başladık.

Nisan 2022'den beri süregelen toplantılarımızda araştırmacılar James Stigler ve James Hiebert'in (1999) ABD'nin eğitim reformu çabalarına ve sınıf içindeki matematik öğretim pratiklerine eleştirel bir perspektiften baktığı “The Teaching Gap” (Öğ-

retim Açığı)⁸ kitabı ışığında biz de kendi ülkemizdeki matematik öğretim uygulamalarını tartıştık. Bu kitap ve eşliğinde izlediğimiz üç ülkeden (ABD, Japonya ve Almanya) matematik sınıfı manzaraları ayna işlevi gördü ve ülkemizdeki matematik öğretime eleştirel bir gözle bakmamızı sağladı. Oradaki argümanların bir kısmının aslında bizim ülkemiz için de geçerli olduğunu fark ettik.

Topluluğumuzun öğretmenleri, Öğretim Açığı kitabındaki temel argümanların onlara hangi soruları sordurduğunu ve tespitleri yaptırdığını kendi deneyimlerinden örnekler ile **Öğretmen Ağı Medium hesabı** için kaleme aldıkları yazılar ile anlatıyor. Öğretmeyi öğrenmek bitmeyen bir süreçtir. Bir soruya verdiğiniz cevap diğer soruları sordurur. O yüzden yazılarımız kesin hükümlerle değil, peşinden gideceğimiz sorular ile bitiyor. Bu sorular bizim önümüzdeki yıl yanıtlarını aradığımız ve bu yanıtları hayata geçirip, gelen veriyle tekrar sorular sorup, büyüyerek gittiğimiz bir sürecin ilk adımları.

ÖĞRETİM AÇIĞI (THE TEACHING GAP) KİTABI HAKKINDA

Stigler ve Hiebert tarafından 1999 yılında yazılan bu kitap, 1995 yılında gerçekleştirilen bir uluslararası karşılaştırmalı çalışma olan TIMSS (The Third International Mathematics and Science Study) Video Çalışmasının bir analizini içermektedir. TIMSS Video Çalışması, ABD'de yıllar boyunca özellikle matematik eğitimi alanındaki ulusal reform çabalarının başarıya ulaşmadığı gerçeğiyle 80'li ve 90'lı yıllarda yapılan uluslararası sınavlarda diğer ülkelerin çok gerisinde kalarak yüzleşilmesinin bir ürünüdür. Yazarlara göre, TIMSS sınavlarından gelen sayısal veriler sınıf içinde gerçekten neler olup bittiğini anlamak için yeterli olmamış, sınıflara daha yakın mercekten bakma ihtiyacı doğmuştur. Bu yüzden, TIMSS Video Çalışmasında 1995 yılında üç ülkeden toplam 231 sekizinci sınıf matematik dersi video kasetlere kaydedilmiş, ardından oluşturulan uluslararası araştırmacı komiteleri ile bu derslerin derinlikli nitel analizleri yapılmış ve bu ülkelerdeki matematik öğretim pratikleri ile ilgi-

li çarpıcı sonuçlara ulaşılmıştır⁹. Öğretilen içeriğin aynı, öğrenci profillerinin ve sınıfların fiziksel koşullarının benzer olduğu bu ülkelerde farklılaşan temel şeyin öğretim olduğu görülmüştür. Bu tespitler, yazarları **öğretimin aslında kültürel bir pratik olduğu ve değişmesi için hızlıca gündeme gelip ve ardından hızlıca gündemden inen, öğretmenler tarafından hızlıca benimsenip uygulanması beklenen reformlar yerine, katılımcı mesleki gelişim modelleri eşliğinde, sürdürülebilir çözümlerin sabırlı ve zamana yayılan bir şekilde eğitimin tüm paydaşlarının işbirliği ile hayata geçirilmesi gerektiği sonucuna ulaştırıyor**. Öğretimi katılımcı ve kolektif süreçler yoluyla iyileştirmenin iyi bir örneği olarak, bir öğretmen ders tasarım topluluk modeli olan “Japon Ders İmecesini” pratiği tanıtılmakta ve bu pratiğin başka ülkelerde hayata geçirilmesi ile ilgili politika önerilerinde bulunmaktadır.

⁷ Yeliz Demir, Hülya Kırmızıtoprak, Büşra Ulu, Zeynel Özbalçık, Yasemin Demirci, Sema Dora, Kader Altay, Aslıncan Cancik, Dilan Özdemir, Yeliz Günal Akgül

⁸ Stigler, J. W., & Hiebert, J. (1999). *The teaching gap: Best ideas from the world's teachers for improving education in the classroom*. New York: The Free Press.

⁹ TIMSS 1995 Video Çalışmasının ve 1999'da gerçekleştirilen devam çalışmasının video dersleri de içeren açık arşivine ulaşmak için [tıklayınız](#).

#DEĞİŞİMİNSESİ

ARKA PLAN

ÖĞRETMENİN SESİ VE SIRA-DIŞI KONUŞMALAR PODCASTLERİ

VERİ GÖRSELLEŞTİRME PLATFORMU

#NEDENÖNEMLİ YAZI DİZİSİ

DİJİTALDE ÖĞRETMEN AĞI VE DEĞİŞİM ÖĞRETMENLE MOBİL UYGULAMASI

ÖĞRETMENLER İÇİN ELEŞTİREL DİJİTAL OKURYAZARLIK PROJESİ
FOX TV'DE

ARKA PLAN

Fulden Ergen, Öğretmen Ağı İletişim Koordinatörü

Eğitimin yoğun gündeminde, eğitimin öznelrinin deneyimlerine yer açmak, bu deneyimlerin ilişkisini eğitim politikalarıyla daha güçlü bir biçimde ortaya koymak ve eğitimin arka planında olan biteni kaçırmamak için Öğretmen Ağı ve Eğitim Reformu Girişimi ortaklığı ve inisiyatifiyle ARKA PLAN bültenlerini 2020 Mart ayından bu yana yayınlıyoruz. Şimdiye dek 31 sayısını yayınladığımız bülteni, 2022 yılında 3 ayda bir, hem Türkçe hem de İngilizce olarak yayınladık. **Öğretmenlik Meslek Kanunu** bülteninde, Öğretmenlik Meslek Kanunu nedir? Neleri içermesi bekleniyordu, mevcut hâliyle teklif neler getiriyor, neler getirmiyor?

Eğitim paydaşları teklifle ilgili neler düşünüyor? soruları çerçevesinde; bülteni yayınladığımız tarihte henüz bir kanun teklifi olan Öğretmenlik Meslek Kanunu teklifini öğretmen ve uzman görüşleri ile masaya yatırdık. **Eğitime Ayrılan Kaynaklar** bülteninde, eğitimin niteliğini izleyebilmek için eğitime ayrılan kaynakları anlamamanın öneminden yola çıkarak eğitime ayrılan kaynaklar ile bu kaynakların dağılımını ve kapsayıcılığını ele aldık. **Yaratıcı Özgüven** bülteninde, yaratıcı özgüven kavramının önemini ve eğitimdeki yerini Yaratıcı Özgüven Festivali'nden aldığımız ilhamla ele aldık. **Öğretmenlik Meslek Kanunu'nun Fikritakibi** bülteninde ise

eğitim paydaşlarının, yıllardır öğretmenler için talep ettikleri ve bekledikleri bir gelişme olan Öğretmenlik Meslek Kanunu'nun yürürlükte olduğu 9 aylık süreci, kanunun getirdiği değişikliklerin öğretmenleri nasıl etkilediğini, öğretmenlerin görüşlerini derleyerek ele aldık. Önümüzdeki dönemde de ARKA PLAN bülteni ile, eğitim alanında yaşanan önemli gelişmeleri, başta öğretmenler olmak üzere eğitimin çeşitli paydaşlarının saha deneyimleriyle harmanlayarak okuyucularıyla buluşturmaya, bültenin her bir bölümünde farklı bir tema ele almaya devam edeceğiz.

ÖĞRETMENİN SESİ VE SIRA-DIŞI KONUŞMALAR PODCASTLERİ

Yakup Yıldırım, Finans ve Operasyon Koordinatörü

Ağ'daki her işimizde eğitimin farklı disiplinlerle bir aradılığının gerekli olduğuna inanıyor, bu anlamda üretilen işlerin çağın gerekleriyle örtüştüğünü düşünüyoruz. Karşılaştığımız problemler gitgide karmaşıklaşıyor ve bunlara karşı çözüm geliştirmek, yaratıcı ve eleştirel düşünmeyi gerektirdiği kadar başka disiplinlerle temas kurmaya açık olmaktan geçiyor. Üstelik eğitim, bunu yapmaya en müsait ve açık alanlardan biri. Sıra-Dışı Konuşmalar podcast serisi de farklı disiplinlerden kişilerin konuk olduğu bir seri. Yetişkinlikte her birimiz kendimize farklı uğraş, çaba ve ilgi alanları yaratmış olsak da hayatımızın bir dönemi sıralarda geçti. Bu podcast serisinde o sıralara dönüp kişisel hikayemizi, öğrencilik yıllarımızı konuşuyor; sı-

ranın dışına çıkıp o dönemlerin bugünle olan ilişkisini anlamaya çalışıyoruz. Bugüne kadar Aksu Bora, Bekir Ağır, Burcu Meltem Arık, Prof. Dr. Ferhat Kentel, Özlem Ece, Müge İplikçi, Prof. Dr. Zümra Atalay gibi isimleri podcaste konuk aldık. Çeşitli konu ve konuklarla 2023 yılında da bir araya geleceğiz.

Öğretmenler eğitimin en önemli öznelerinden. Onlar okulda, evde, sırada eğitim mekanı olabilecek her yerde mesleklerini profesyonelce sürdürüyorlar. Eğitimin paydaşları olarak bizlere düşen ise onların yapıp eylediklerine daha çok kulak kabartmak, eğitime dair sorunları başta öğretmenlerle konuşmak ve öğretmen adına değil öğretmenle birlikte hareket etmek.

Öğretmenliğin ve öğretmenlerin entelektüel yönüne dair çok şey ifade ettiğini düşündüğümüz bu podcast serisinde öğretmenin özne olma halinden, akran zorbalığına, kültürel miras ve eğitim ilişkisinden, ders kitaplarında göçmenlik temsillerine kadar birçok konu ve başlıkta içerik üretildi. Bu bölümlerde eğitimin ve hayatın karmaşık problemlerine dair geliştirilen çözümleri konuşuyor, öğretmenlerin kişisel ve mesleki yolculuklarını dinliyoruz. Her bir bölümün dönüp başvurulabilecek bir kaynak niteliğinde olduğuna inanıyoruz. Öğretmenin Sesi gelecek dönemlerde de sözü öğretmene bırakmaya, öğretmenlerin sesini duyurmaya devam edecek.

VERİ GÖRSELLEŞTİRME PLATFORMU

Doğacan Düğmeci, Dijital Etkileşim ve Veri Uzmanı

2021 yılı içinde tamamladığımız CRM projesi çerçevesinde yeni CRM'imize geçiş yapmış, Öğretmen Ağı bileşenlerine ait veri yapılarını ve dinamik segmentleri oluşturarak sürdürülebilir ve gelişmeye açık bir CRM ve veri sisteminin temellerini atmıştık.

2022 yılında ise Öğretmen Ağı'nın farklı kaynaklardaki verisini bir araya getirmek, bu veriyi işleyip görselleştirerek temel göstergelerin takibini yapmak, raporlama ihtiyaçlarını karşılamak, özgün veri analizi ve veri keşfine destek

olmak amacıyla veri görselleştirme platformu projesini hayata geçirdik.

Bu platformu inşa etmek için bulut ortamdaki sunucu ve servisler kullanıldı. İlk olarak farklı veri kaynaklarının verisini tutacak veri ambarı (mysql) bir sunucu üzerinde kuruldu. Bu veri ambarına aktarım operasyonları için ise bir başka sunucu üzerinde kurulan veri aktarım uygulamaları (airbyte, python) kullanıldı. Son olarak bir bulut servis (preset), veri

görselleştirme uygulaması (superset) kullanmak için veri ambarında işlenen dataya entegre edildi.

Veri görselleştirme platformu üzerinde paydaşlar, etkinlikler ve etkinlik katılımcıları, Değişim Elçileri, Değişim Öğretmenle mobil uygulaması kullanıcılar ve paylaşımları, dijital platform üyeleri ve çeşitli aktiviteler hakkında filtrelenebilir görseller bulunmaktadır. Öğretmen Ağı bileşenlerinin platformdan faydalanmasına yönelik çalışmaya devam ediyoruz.

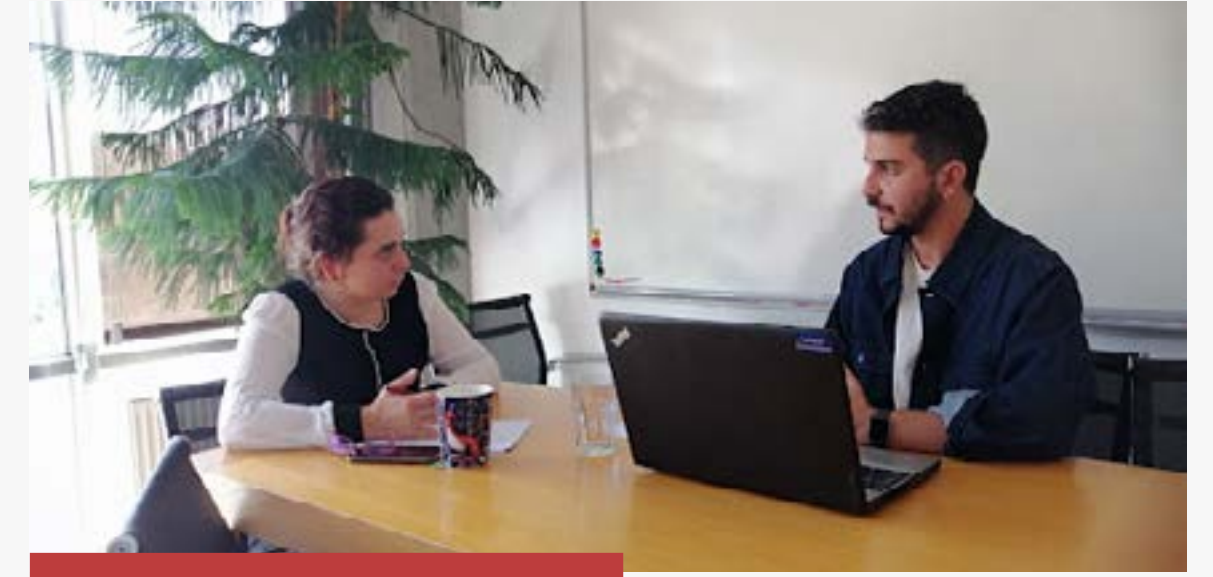
#NEDENÖNEMLİ YAZI DİZİSİ

Yakup Yıldırım, Finans ve Operasyon Koordinatörü

Kamusal yaşamda, güvenin ve birlikte yaşamın yeniden üretilmesindeki krizler derinleştikçe, kamusal problemler tekrarlanmaya, sorunlar derinleşmeye başlıyor. İçinden geçtiğimiz bu krizler çağında da yeni problemlerle karşılaşılıyor, gelecek yüzyılları etkileyecek krizlerin varlığına şahitlik ediyoruz. Tüm bu olan bitenleri konuşmak bizlere yurttaş sorumluluğu yüklesede de manşetlerde yer tutması gereken haberlerin sıradanlaştığına, kamusal problemlere dair çözüm beklentilerinin yeterince karşılık bulmadığına şahitlik ediyoruz. Oysa bazı meselelerin çözümünde geciktik, bazıları için hala zaman kaybediyoruz. #NedenÖnemli yazı dizisinde de bu yüzden konuya sondan başlıyoruz, sonda sormamız gerekeni başta soruyoruz: Neden önemli?

Eğitimi ve toplumu ilgilendiren konularda uzman görüşüne başvurduğumuz bu röportaj serisinde *İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyoloji ve Eğitim Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi'nden (SEÇBİR)* Müdürü ve Öğretmen Ağı İçerik Danışmanı Prof. Dr. Kenan Çayır'la "*Normal'i Sorgulamak: Kapsayıcılık #NedenÖnemli?*" İstanbul Bilgi Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğretim Üyesi ve *Göç Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi* Direktörü Prof. Dr. Pınar Uyan Semerci'yle de *Türkiye'nin Çocuk Hakları Bakımından Karnesi: Krizler Çağında Çocuk Haklarını Konuşmak #NedenÖnemli?* başlıklı röportajlar yaptık. Farklı konu ve uzmanlarla konuşmaya 2023 yılında da devam edeceğiz.

DİJİTALDE ÖĞRETMEN AĞI VE DEĞİŞİM ÖĞRETMENLE MOBİL UYGULAMASI

Haluk Göksel, Dijital Etkileşim Koordinatörü

Ağ'ımız 2022 yılında da büyümeye devam etti. Üyelik sayımız 2021 yılına göre %20 artış göstererek toplam 19.595'e ulaştı. Web sitemizi ziyaret eden herkesin topluluk etkinlikleri hakkında fikir sahibi olmaları ve Değişim Elçiliği yolculuğuna dahil olabilmeleri amacıyla başladığımız çalışmayı hayata geçirdik. Etkinlik geri bildirim formlarının otomasyonu ve CRM entegrasyonunu ile beraber formların güncelliği otomatik olarak sağlanıp sürdürülebilir hale getirildi.

2020 yılında Değişim Elçileri arasında etkileşimi arttırmak ve beslenip güçlenmelerini sağlamak

amacıyla hayata geçirdiğimiz Değişim Öğretmenle mobil uygulaması 2022 yılında da büyümeye devam etti. 2022 yılı Aralık ayı itibarıyla kullanıcı sayımız geçen seneye göre %52 oranında artarak 549'a ulaştı. Değişim Elçilerinin uygulama içi etkileşimleri ise iki katına çıktı.

Değişim Elçilerinin birbirlerini daha kolay bulabilmelerini sağlamak amacıyla hayata geçirdiğimiz gelişmiş arama alanını, aldığımız geri dönüşler doğrultusunda daha kullanıcı dostu hale getirdik. Gruplar içinde etkileşimi arttırmak amacıyla okunmamış paylaşım sayısı uyarısı ekledik. Gruplar hakkında bilgi vermek

amacıyla içerik alanı ekledik. Değişim Elçilerinin yaptığı paylaşımları artık jenerik bir bildirim uyarısı olarak değil paylaşım sahibinin adı ve mesajın özeti yer vererek uygulama içi aktif kullanıcı sayısını arttırdık.

Yeni hayata geçen duygu monitörü sayesinde artık Değişim Elçilerinin nabzını hızlıca ölçüp doğru zamanda aksiyon alarak memnuniyetlerini arttırmayı amaçlıyoruz. 2023 yılında en önemli hedeflerimizden biri görme engelli kullanıcılarımızın erişebilirliğini arttırmak amacıyla başladığımız yazılım ve geliştirme çalışmalarını tamamlamak.

ÖĞRETMENLER İÇİN ELEŞTİREL DİJİTAL OKURYAZARLIK PROJESİ FOX TV'DE

Fulden Ergen, Öğretmen Ağı İletişim Koordinatörü

Öğretmenler için Eleştirel Dijital Okuryazarlık Projesi, 19 farklı şehirden ve çeşitli branşlardan 39 öğretmenin katılımı ile Öğretmen Ağı ve *Teyit* işbirliğinde ve *Heinrich Böll Stiftung Derneği Türkiye Temsilciliği* desteğiyle yürütüldü. Proje kapsamında öğretmenlerin geliştirdiği “*Eğitimde Eleştirel Dijital Okuryazarlık: Öğretmenlerden Öğretmene El Kitabı*”, yanlış bilgi ile mücadele etmek isteyen öğretmenlerin uygulayabileceği yaratıcı çözümlere yer vermesinin yanı sıra, eğitimin yanlış bilgi ile mücadelede nasıl bir rol oynadığını ortaya koydu. Eleştirel dijital okuryazarlık becerisinin eğitim ortamlarında nasıl kazanılabileceğini, teyitçiliği okul sıralarına taşımanın yöntemlerini daha geniş kitlelere ulaştırmak üzere, El Kitabı'nı ve projeyi tanıtan haberler basılı medyada geniş yan-

kı bulmuştu. Projenin etkisini büyütmek amacıyla, eğitimde eleştirel dijital okuryazarlık ve teyitçiliğin önemine değinen video haber *Koç Okulu*'nun destekleriyle hazırlandı, **22 Mart**

2022 günü İlker Karagöz ile Çalar Saat Hafta Sonu'nda yayınlandı. Haberi izleyenler, El Kitabı'nı okumaya ve kitapta yer alan uygulamaları kendi derslerinde denemeye davet edildi.

FINANSAL TABLO

GELİR TABLOSU

GİDER TABLOSU

GELİR TABLOSU

	TUTAR(TL)	YÜZDESEL DAĞILIM
2022 Kurumsal Destekçi Gelirleri	3.636.639	%74
2022 Proje ve İşbirliği Gelirleri	320.122	%7
Diğer	943.239	%19
Bütçe Toplamı	4.900.000	%100

GİDER TABLOSU

	TUTAR(TL)	YÜZDESEL DAĞILIM
1. İnsan Kaynakları	2.500.000	%51
2. Faaliyet Giderleri	1.514.920	%31
2.1. Ağ Etkileşim Faaliyetleri	394.170	%8
2.2. Yaratıcı Problem Çözme Programı	328.500	%7
2.3. İşbirliği, Strateji ve Kaynak Geliştirme	27.000	%1
2.4. Dijital Platform	305.250	%6
2.5. Marka ve İletişim Yönetimi Giderleri	460.000	%9
3. Etki Değerlendirme	570.720	%12
4. Genel Giderler	314.360	%6
Toplam	4.900.000	%100

öğretmen
ağı

